Kraków, dnia 15 kwietnia 1929 roku.

# KRAKOWSKI DZIENNIK WOJEWÓDZKI

Nr. 9

TREŚĆ:

DZIAŁ URZĘDOWY:



DZIAŁ NIEURZĘDOWY:

# Dział urzędowy.

**98.**

**Rozporządzenie Wojewody Krakowskiego**

z dnia 5 kwietnia 1929

**w sprawie upoważnienia władz samorządowych do wydawania nakazów karnych.**

Na podstawie art. 45 ust. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu karno-administracyjnem (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 365) zarządzam co następuje:

§ 1.

Upoważniam władze gminne, podległe powiatowym władzom administracji ogólnej, do nakładania kar w formie nakazów karnych do wysokości trzech dni aresztu lub 50 zł. kary pieniężnej.

§ 2.

Uprawnienie władz gminnych rządzących się na podstawie ustaw gminnych z r. 1866 i 1896 do wymierzania kar w formie nakazów karnych odnosi się do wykroczeń przewidzianych:

a) w art. 399, 401 i 402 ustawy o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli z 16 lutego 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 202.

b) w rozporządzeniu Wojewody Krakowskiego z d nia 25 czerwca 1928 r., ogłoszonego w Dzienniku Wojewódzkim Nr. 7, z r. 1928, poz. 142, popełnionych przez puszczanie samopas psów i niezaopatrzenie ich w trwałe i gęste kagańce wykluczające możność ukąszenia, tudzież niezaopatrzenia psów stale znaczkiem rozpoznawczym,

c) w rozporządzeniu Ministerstwa Robót Publicznych z 25 czerwca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 61, poz. 611) o ochronie dróg publicznych popełnionych:

1) przez włóczenie po drogach przedmiotów mogących psuć drogę (§ 5),

2) przez zanieczyszczenie drogi (§ 7),

3) przez tratowanie rowów, skarp, nasypów przydrożnych, przejeżdżanie przez nie, przepędzanie i wypasanie bydła, skopywanie skarp, zasypywanie rowów, przepustów drogowych i zaorywanie drogi (§ 8),

4) przez rozkładanie otwartego ogniska w odległości mniejszej niż 150 m. od mostów drewnianych zaopatrzonych w odpowiednie tablice ostrzegawcze oraz przez palenie tytoniu na takich mostach (§ 11),

5) przez urządzanie postoju zaprzęgów na drodze i opuszczanie ich bez dozoru (§ 21),

6) przez pozostawienie dzieci na jezdni dróg publicznych bez opieki oraz przez wypuszczanie na drogi zwierząt i ptactwa domowego (§ 29),

7) przez brak tabliczki na pojazdach znajdujących się na drogach publicznych (§ 22) i przez nieoświetlanie w nocy pojazdów (§ 23),

d) w rozporządzeniu Rady Ministrów z 11 stycznia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 5, poz. 36), popełnionych przez skupywanie na wsi od producentów rolnych przedmiotów powszechnego użytku, celem dalszej odsprzedaży przez osoby nieuprawnione i nieposiadające własnych miejsc sprzedaży w miastach lub uprawnienia do handlu domokrążnego,

e) w rozporządzeniu Wojewody Krakowskiego z dnia 14 lipca 1928 r., ogłoszonego w Dzienniku Wojewódzkim Nr. 8, z r. 1928, poz. 172, popełnionych przez niezaopatrzenie zwierząt przeznaczonych do obrotu świadectwem pochodzenia na przepisanym formularzu,

f) w ustawie z 28 października 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 121, poz. 868, popełnionym przez paszenie buhaji nielicencjonowanych z krowami i jałówkami należącemi do różnych właścicieli (art. 5),

O ile ze względu na przepisy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu karno-administracyjnem (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 365) ściganie tych wykroczeń w drodze nakazów karnych jest dopuszczalne.

Jeżeli w odnośnych ustawach kara jest niższą od 50 złotych lub 3 dni aresztu wymiar kary nakazem karnym nie może przekraczać kary przewidzianej w odnośnej ustawie.

§ 3.

Uprawnienie władz gminnych w tych gminach, które rządzą się ustawą z r. 1889 i 1896 tudzież w gminach Żegiestowie, Rabce, Szczawnicy, Swoszowicach do wymierzania kar w formie nakazów karnych odnosi się nadto oprócz wykroczeń powołanych w § 2 pod a) do f) również do wykroczeń przewidzianych:

a) w rozporządzeniu Naczelnego Nadzwyczajnego Komisarza do spraw walki z epidemjami z 10 czerwca 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 55, poz. 346), popełnionych przez nietrzymanie w czystości ulic, bram, sieni, placów i t. d. (§§: 3, 6, 7, 10, 11 i 12);

b) w art. 8 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 364) popełnionych przez nieprzestrzeganie godzin otwierania i zamykania sklepów oraz Zakładów wymienionych w tem rozporządzeniu,

c) w rozporządzeniu Min. Spraw Wewn. z 20 lutego 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 139) popełnionych przez nieposiadanie cennika w lokalu sprzedaży (§ 1), przez nieujawnienie ceny na przedmiotach do sprzedaży przeznaczonych (§ 2),

d) w rozporządzeniu Rady Ministrów z 11 stycznia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 5, poz. 36) popełnionych przez wykupywanie celem dalszej odsprzedaży przedmiotów powszedniego użytku: a) na ulicach (§

1 punkt a), b) na targach w godzinach przeznaczonych dla bezpośredniego zaopatrzenia się spożywców (§ 1 punkt b),

e) w rozporządzeniu Min. Zdrowia Publ. z dnia 25 lipca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 84, poz. 653) popełnionych przez nieutrzymanie biur, sklepów, magazynów w czystości (§ 1), przez plucie na podłogi w tych pomieszczeniach (§ 2) przez niewyposażenie tych pomieszczeń urządzeniami przepisanemi w § 3 punkt 1—5,

f) w ustawie z 7 października 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 656) popełnionych przez jazdę niewłaściwą stroną drogi (art. 6),

g) w rozporządzeniu Min. Robót Publ. z 3 czerwca 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 46, poz. 407) popełnionych przez nietrzymanie się przepisów wymijania i wyprzedzania (§ 1 i 2),

h) w rozporządzeniu Min. Rob. Publ. i Min. Spraw Wewn. w porozumieniu z Min. Spraw Wojsk. z dnia 27 stycznia 1928 r. o ruchu pojazdów mechanicznych na drogach publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 41, poz. 396) popełnionych przez niestosowanie się przy prowadzeniu pojazdów do istniejących przepisów przewidzianych w § 36—53 tego rozporządzenia i wydanych przez Wojewódzką władzę administracji ogólnej rozporządzeń na podstawie § 54.

i) w rozporządzeniu Min. Rob. Publ. i Min. Spraw Wewn. z 26 czerwca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 61, poz. 611) w brzmieniu zmienionem rozporządzeniem Min. Rob. Publ. i Min. Spraw Wewn. z dnia 20 maja 1925 .r (Dz. U. R. P. Nr. 55, poz. 397) popełnionych przez jeżdżenie na rowerze po drogach bez posiadania imiennej karty rowerowej (§ 24), przez niezaopatrzenie roweru używanego do jazdy po drogach publicznych w dobrze działający hamulec oraz dzwonek jako sygnał ostrzegawczy a z chwilą nastania zmroku z zapaloną latarką o białem świetle (§ 25) dalej przez jeżdżenie na rowerze po chodnikach w obrębie miast i miejsc zamieszkałych (§ 26),

j) w regulaminie porządku i czystości w domach,

k) w regulaminie dorożkarskim,

l) w regulaminie targowym,

o ile ze względu na przepisy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 22 marca 1928 r. o postępowaniu karno-administracyjnem (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 365) ściganie tych wykroczeń w drodze nakazów karnych jest dopuszczalne.

§ 4.

Nałożenie kary w formie nakazu karnego może nastąpić tylko na podstawie doniesienia organów gminnych, organów Policji Państwowej i innych władz lub organów urzędowych, opartego na ich własnem spostrzeżeniu.

§ 5.

Przeciw nakazowi karnemu wydanemu przez władzę gminną można w przeciągu dni 7 po doręczeniu nakazu wnieść sprzeciw pisemny lub ustny, do władzy, która nakaz wydała. W przeciwnym razie nakaz staje się prawomocny.

Sprzeciw wniesiony w terminie spóźnionym odrzuci władza, która nakaz wydała. W tym wypadku można w ciągu trzech dni od zawiadomienia o odrzuceniu sprzeciwu złożyć u władzy gminnej żądanie skierowania sprawy do sądu okręgowego, celem rozpatrzenia zasadności odmowy. Żądanie to można złożyć wprost do Sądu Okręgowego.

W razie wniesienia sprzeciwu w terminie lub przywrócenia terminu, powiatowa władza administracji ogólnej przeprowadza zwyczajne postępowanie karno-administracyjne.

§ 6.

Wymierzone w drodze nakazów karnych grzywny przypadają na rzecz Skarbu Państwa, o ile poszczególne ustawy nie stanowią inaczej.

§ 7.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Wojewoda: **Dr. Kwaśniewski.**

---

**99.**

**Rozporządzenie Wojewody Krakowskiego**

z dnia 10 kwietnia 1929 r.,

**tyczące się komisji egzaminacyjnej dla podkuwaczy.**

Dla ułatwienia kowalom, którzy nie ukończyli cywilnej względnie wojskowej szkoły lub kursu kucia koni — uzyskania świadectwa, uprawniającego do samoistnego wykonywania zawodu kucia koni, ustanawiam na podstawie rozporządzenia Ministra Rolnictwa z 1 października 1928, D. U. R. P. Nr. 92, poz. 807 państwową komisję egzaminacyjną, do której stosownie do § 20 powyższego rozporządzenia powołuję na przewodniczącego radcę wojew. Antoniego Pilcha, zaś na członków tej komisji lekarzy weteryn. Stanisława Świbę i Adolfa Gąskę oraz uprawnionego podkuwacza Karola Waltera z Krakowa.

Egzamina odbywać się będą w Krakowie w miarę potrzeby dwa razy do roku zawsze w drugiej połowie miesiąca czerwca i grudnia a termin rozpoczęcia i miejsce odbycia egzaminu będą ogłaszane w dzienniku wojewódzkim.

Pisemne podania o dopuszczenie do egzaminu, należy wnosić do Wydziału Weterynaryjnego Województwa Krakowskiego do końca maja, względnie listopada każdego roku i do podania dołączyć:

1) dowód ukończenia conajmniej 20 lat życia,
2) świadectwo złożonego egzaminu na czeladnika kowalskiego,

3) poświadczenie stwierdzające odbycie przynajmniej jednorocznej praktyki w charakterze czeladnika kowalskiego u kowala uprawnionego do wykonywania zawodu kucia koni i
4) własnoręcznie napisany życiorys.

Tak podanie, jak i załączniki mają być zaopatrzone w odpowiednie znaczki stemplowe.

Egzamin przed państwową komisją egzaminacyjną dzieli się na część teoretyczną i praktyczną i obejmuje przedmioty wymienione w § 13 powołanego rozporządzenia Ministra Rolnictwa.

Kandydatowi, który złożył egzamin, wydaje Komisja egzaminacyjna świadectwo, stanowiące dowód posiadania kwalifikacji do samodzielnego wykonywani zawodu kucia koni na obszarze całego Państwa z wyjątkiem Województwa Śląskiego.

Kandydat, który nie złożył egzaminu, może zgłosić się powtórnie do egzaminu nie wcześniej jednak, niż po upływie 6-ciu miesięcy.

Kandydaci dopuszczeni do egzaminu winni zgłosić się z własnym fartuchem skórzanym oraz niezbędnemi narzedziami do podkuwania i przed przystąpieniem do egzaminu złożyć do rąk przewodniczącego opłatę w wysokości 60 zł. od osoby, które po pokryciu kosztów urządzenia egzaminu, jak wynajęcia kuźni, kupna materjału i t. d. są przeznaczone na wynagrodzenie członków Komisji egzaminacyjnej.

To podaję do powszechnej wiadomości.

Wojewoda: **Dr. Kwaśniewski.**

---

**100.**

**Rozporządzenie Magistratu stoł król. m. Krakowa**

z dnia 30 marca 1929

**w sprawie czyszczenia miasta w porze letniej.**

Celem utrzymania należytego porządku i czystości na chodnikach i ściekach, wydaje Magistrat na podstawie §§ 1, 2, 3, 4, 8 i 86 Regulaminu porządku i czystości dla miasta Krakowa z dnia 24-go sierpnia 1884 roku L. 5874 na czas pory letniej, tj. od 1 kwietnia do końca września następujące zarządzenia:

§ 1.

Właściciele realności obowiązani są kazać codziennie po należytem skropieniu zamieść chodnik i ściek wzdłuż przestrzeni swojej realności. Śmieci mają być złożone na kupkę obok ścieku po stronie ulicy, skąd uprząta je Zakład czyszczenia miasta.

Zamiatanie chodników bez uprzedniego, dokładnego skropienia jest zakazane.

Zamiatanie ulicy oraz czyszczenie chodników i ścieków odbywać się ma codziennie o godz. 5 rano. W razie spóźnienia się z zamieceniem należy zmiecione śmieci uprzątnąć i przechować w podwórzu do dnia następnego.

Zamiatanie chodników wieczorami jest wzbronione.

§ 2.

W przypadkach zanieczyszczenia chodnika, ścieku i ulicy podczas dnia, np. przy znoszeniu węgla, drzewa i t. p., należy chodnik i ściek bezzwłocznie po uprzedniem skropieniu zamieść, śmieci uprzątnąć i przechować w podwórzu do następnego dnia.

§ 3

W czasie posuszy należy oprócz rannego skrapiania, skropić obficie całą przestrzeń przed domem do zamiatania przeznaczoną poraz drugi o godzinie1-szej w południe, w czasie zaś upałów poraz trzeci o godzinie 5-tej popołudniu, a to celem zapobieżenia tworzeniu się szkodliwego dla zdrowia kurzu.

W czasie ulewnych deszczów obowiązani są stróże realności, podnosić uliczne kratki ściekowe, celem umożliwienia szybkiego odpływu wody i zapobieżenia zalewaniu ulic i chodników.

§ 4.

Właściciele realności obowiązani są dostarczyć stróżom domów wszystkich przyrządów, potrzebnych do utrzymania należytego porządku, a w szczególności łopaty, miotły, kosza oraz konewki z sitem dla skrapiania chodników.

Skrapianie chodników garnkami, dzbankami, ręką i t. p. jest niedozwolone.

§ 5.

Za przekroczenie przepisów niniejszego rozporządzenia karani będą właściciele, względnie stróże domów w myśl postanowień §§ 118 i 119 Regulaminu porządku i czystości dla miasta Krakowa przy zastosowaniu Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 stycznia 1924 Dz. U. R. P. Nr. 9, poz. 89, grzywnami do 200 zł., a w razie nieściągalności grzywny karą aresztu do 20 dni.

**Magistrat stoł. król. miasta Krakowa**

---

**101.**

**ROZPORZĄDZENIE**

**Magistratu stoł. król. miasta Krakowa**

z dnia 5 kwietnia 1929 r.

**w sprawie podniesienia stanu sanitarnego i porządkowego miasta Krakowa.**

Minister Spraw Wewnętrznych reskryptem z dnia 25 września 1928 r. Nr. Min. 1246/zdr./28/1 wydał zarządzenie w sprawie podniesienia stanu sanitarnego i porządkowego miast. Ponieważ stwierdzono, że przepisy rozporządzenia Magistratu z dnia 19 listopada 1928 r. L. 38217/928/VII dotyczące wykonania powyższego reskryptu Ministra nie są należycie prze-

strzegane, przeto Magistrat przypomina przepisy tego rozporządzenia, które brzmią:

§ 1. Zanieczyszczone błotem dolne części fasad domów należy odczyścić i stale utrzymywać w należytym porządku.

§ 2. Obejścia domów, parcele, podwórza, ogrody utrzymywać należy w należytym porządku, a znajdujące się tam błoto, rumowisko i t. p. należy bezzwłocznie wywieść na miejsca przez Magistrat oznaczone. Tam, gdzie niema dotychczas zbiorników na nawóz, urządzonych stosownie do obowiązujących przepisów i szczelnie nakrytych, należy przystąpić do ich budowy, a w czasie przejściowym należy gnojowiska przysypywać ziemią.

§ 3. Studnie tam, gdzie one dotychczas istnieją należy oczyścić, ponaprawiać i utrzymywać w należytym stanie.

§ 4. Wychodki, pissoiry należy oczyścić i ponaprawiać, doły kloaczne często opróżniać, a treść kloaczną wywozić do leja w Dzielnicy XXI. Zaznacza się przytem, że wylewanie nieczystości kloacznych na role jest zakazane w czasie od 1 maja do 15 września.

§ 5. Trąby zlewne i komórki kloaczne powinny być codziennie należycie oczyszczane.

§ 6. Wszystkie znajdujące się w realnościach urządzenia wodociągowe, kanalizacyjne, należy utrzymywać stale w stanie zdatnym do użytku, a korzystanie z nich powinno być bez żadnych utrudnień dostępne osobom, dla których urządzenia te są przeznaczone.

Właścicielom i administratorom realności, stróżom, jak również i lokatorom zabrania się:

a) wyłączania urządzeń, doprowadzających wodę do mieszkań,

b) zamykania dopływu wody do mieszkań,

c) zdejmowania i usuwania w całości lub w części urządzeń wodociągowych, kanalizacyjnych i ustępowych oraz doprowadzania ich do stanu nieużywalności,

d) utrudniania w jakiejkolwiek innej formie w korzystaniu z wyżej wymienionych urządzeń,

e) niepotrzebnego rozlewania lub wypuszczania wody i wogóle jakiegokolwiek z rozmysłu, czy niedbalstwa pochodzącego marnowania wody.

§ 7. Popiół, zmiotki domowe i wszelkie odpadki nie dające się spalić mają być składane do żelaznych skrzynek, skąd będą usuwane przez Zakład czyszczenia miasta.

§ 8. Wszelką padlinę należy bezzwłocznie, a najdalej do 48 godzin usunąć z obrębu zabudowań na miejsce na ten cel przeznaczone.

§ 9. Sienie, schody, korytarze i ganki, podwórza, zejścia do suteryn i piwnic, należy codziennie do godziny 9-tej rano starannie zamieść, a przynajmniej raz na tydzień dokładnie wymyć. Klatki schodowe należy przynajmniej raz na tydzień dokładnie przewietrzać.

§ 10. Schody na każdem piętrze, podwórza, przez które przechodzi się do mieszkań w oficynach należy o zmierzchu do godziny 10-tej wieczór dostatecznie oświetlać; schody ciemne nawet i we dnie mają być oświetlane.

§ 11. Mieszkania w ogólności, a w szczególności mieszkania niskie, ciasne, przez liczniejsze rodziny zajęte należy codziennie przewietrzać i w czystości utrzymywać.

§ 12. Zabrania się mieszkańcom:

a) wystawiania w klatkach schodowych kubłów ze śmieciami lub zlewkami,

b) wszelkiego zanieczyszczanie klatek schodowych, korytarzy, ganków, dziedzińców, sieni, parkanów, węgłów domowych oraz wszystkich tych miejsc, których zanieczyszczanie jest zarządzeniami Magistratu zakazane,

c) wyrzucania śmieci, wylewania pomyj przez okna lub drzwi na dziedzińce i ulice,

d) przechowywania na gankach i klatkach schodowych kości, pomyj, szmat i wszelkiego rodzaju odpadków,

e) trzepania garderoby, mebli, dywanów w klatkach schodowych, w oknach, tudzież na balkonach od strony ulicy. Trzepanie dywanów, pościeli i t. p. wolno uskuteczniać **tylko w czasie od godziny 8 do** 10 rano i tylko w podworcach lub na tylnych gankach domów,

f) utrzymywania trzody chlewnej oraz drobiu wolnochodzącego; utrzymywane przez mieszkańców w dzielnicach przyłączonych konie, bydło lub nierogacizna, trzymane być mają w specjalnie na ten cel przygotowanych stajniach i chlewach; gnojowiska mają odpowiadać wymogom sanitarnym,

g) rozgrzebywania śmieci na wysypiskach, przeznaczonych na składanie śmieci, popiołu i odpadków oraz wybierania szmat, kości i t. p.,

h) wrzucania stałych przedmiotów do kanałów, oraz wlewania do zbiorników na popiół i t. p. nieczystości i kału.

§ 13. Wszelkie przekroczenia powyższego rozporządzenia, jakoteż wszelkich innych przepisów, dotyczących utrzymania porządku i czystości w mieście, karane będą w myśl § 60 ustęp 30 Statutu dla miasta Krakowa przy zastosowaniu Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21-go stycznia 1924 r. Dz. U. R. P. Nr. 9, poz. 89, względnie art. 17 i 45 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22-go marca 1928 r. Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 365.

Wzywa się wszystkich P. T. właścicieli realności, administratorów, dozorców domowych oraz mieszkańców do ścisłego przestrzegania powyższych przepisów. Wszelkie braki i nieporządki należy usunąć w terminie dni 7-miu, licząc od dnia ogłoszenia tego rozporządzenia.

Po bezskutecznym upływie wyżej zakreślonego terminu, Magistrat stosował będzie środki przymu-

sowe, przewidziane w art. 4 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22-go marca 1928 r. Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 342, a w szczególności karę pieniężną w celu przymuszenia względnie wykonanie zastępcze na koszt i niebezpieczeństwo strony.

Nad przestrzeganiem powyższych przepisów czuwać będą organa Magistratu i Policji Państwowej.

**Magistrat stoł król. miasta Krakowa**

---

## 102.

**Komunikat Wojewody Krakowskiego**
z dnia 4 kwietnia 1929 r.
**w sprawie udzielenia exequatur konsulowi Francji, Emanuelowi Alberti Marie Joseph Lancial.**

Dekretem z dnia 7 marca 1929 r., Pan Prezydent Rzpltej Polskiej udzielił exequatur p. Lancial Emanuelowi Albertowi Marji Józefowi w charakterze Konsula Francji na obszar Województw Śląskiego, Krakowskiego i Kieleckiego z siedzibą w Katowicach.

Wojewoda: wz.: **Dr. K. Duch.**
Wicewojewoda.

---

## 103.

**Komunikat**
**Krakowskiego Urzędu Wojewódzkiego**
z dnia 26 marca 1929 r
**w sprawie uznania drogi Zabornia—Jabłonka—Chyżne, za drogę wojewódzką.**

„Na wniosek Ministerstwa Robót Publicznych z dnia 31 paździzernika 1928 r. L. Dz. XII. 1041 i Dyrekcji Robót Publicznych w Krakowie z dnia 29 marca 1929 r. L. IV. 1023 oraz zgodnie z uchwałą Wydziału Wojewódzkiego w Krakowie, zapadłą na posiedzeniu w dniu 25 marca 1929 r uznaje się drogę Zabornia—Jabłonka—Chyżne o długości 34.5 klm., pochodzącą z Rabki przez Jabłonkę w kierunku na Peszt, za drogę wojewódzką.

Za Wojewodę: **Zbrowski.**
Naczelnik Wydziału Samorząd.

---

## 104.

**Komunikat**
**Krakowskiego Urzędu Wojewódzkiego**
z dnia 30 marca 1929 r.
**w sprawie pozbawienia inż. Włodzimierza Rojeckiego prawa wykonywania zawodu i używania tytułu mierniczego przysięgłego.**

Wojewoda Lwowski zarządzeniem z dnia 29 stycznia 1929 r. L.: DRP. (I-60) 29 r. pozbawił inż. Włodzimierza Rojeckiego z Komarna na zasadzie art. 14 rozporządzenia Ministra Robót Publicznych z dnia 28 marca 1928 r. w sprawie jednolitego tekstu ustawy z dnia 15 lipca 1925 r. o mierniczych przysięgłych (Dz. U. R. P. Nr. 46, poz. 454) prawa wykonywania zawodu i używania tytułu mierniczego przysięgłego na przeciąg lat trzech z powodu naruszenia przepisów art. 12 wspomnianego wyżej rozporządzenia w kierunku prawidłowego, terminowego i sumiennego wykonywania czynności mierniczego przysięgłego.

Za Wojewodę: **Inż. Dudek.**
Dyrektor Robót Publicznych.

---

## 105.

**Obwieszczenie Krakowskiego Urzędu Wojewódzkiego**
z dnia 5 marca 1929
**o zatwierdzeniu statutu Komunalnej Kasy Oszczędności miasta Dąbrowy koło Tarnowa.**

Na zasadzie art. 31 i 33 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 13 kwietnia 1927 r. Dz. U. R. P. Nr. 38 i § 59 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Skarbu z dnia 26 marca 1920 r. Dz. U. R. P. Nr. 44 zatwierdzam statut niniejszy.

Za Wojewodę: **Zbrowski.**
Nacz. Wydz. Samorz.

### STATUT

### KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI MIASTA DĄBROWY KOŁO TARNOWA.

**I. Organizacja Kasy:**

A. NAZWA, SIEDZIBA, FIRMA, TERYTORJALNY ZAKRES DZIAŁANIA, ORAZ CEL KASY.

Komunalna Kasa oszczędności w Dąbrowie zorganizowana na zasadzie statutu z dnia 20 marca 1905 r. uchwalonego przez ówczesną Radę gminną, a zatwierdzonego przez ówczesne Namiestnictwo we Lwowie 1 września 1905 r. na zasadzie tego statutu czynności swe dotąd wykonuje.

Obecnie Związek stanowiący gminę Dąbrowę zgodnie z rozporządzeniem Prezydenta Rzplitej z dnia 13 kwietnia 1927 r. o Komunalnych Kasach oszczędnośsi Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 339, oraz stosownie do rozporządzenia wykonawczego Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Skarbu z dnia 26 marca 1926 r. Dz. U. R. P. Nr. 44, poz. 424 dostosowuje powyższy statut do zawartych w tych rozporządzeniach przepisów, jak następuje:

§ 1.

Komunalna Kasa oszczędności miasta Dąbrowy zorganizowana jest pod powyższą nazwą z siedzibą w Dąbrowie przez Związek komunalny miasta Dąbrowy.

Nazwa powyższa stanowi równocześnie firmę Kasy, a wymieniony Związek jest związkiem poręczającym tej Kasy.

Terytorjalny zakres działania Kasy, o ile chodzi o obowiązek przyjmowania wkładek, ewentualnie zakładania zbiornic i oddziałów rozciąga się na zakres działania jej związku poręczającego.

§ 2.

Komunalna Kasa oszczędności miasta Dąbrowy posiada odrębną osobowość prawną i w granicach niniejszego statutu korzysta z uprawnień przyznanych Komunalnym Kasom oszczędności rozporządzeniem Prezydenta Rzpp. z dnia 13 kwietnia 1927 r. o komunalnych Kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 339).

§ 3.

Zadaniem Komunalnej Kasy oszczędności miasta Dąbrowy jest ułatwić gromadzenie oszczędności i ich oprocentowania, oraz uprzystępnić ludności tani kredyt.

§ 4.

Związek Komunalny miasta Dąbrowy, jako Związek poręczający przyjmuje na siebie całkowitą odpowiedzialność wobec osób trzecich za wszelkie zobowiązania tejże Kasy, a w pierwszym rzędzie za wkładki i ich odpowiednie statutowi oprocentowanie.

## B. SKŁAD, SPOSÓB WYBORU I ODWOŁANIA, TUDZIEŻ KOMPETENCJE ORGANÓW KASY I JEJ KOMISJI REWIZYJNEJ.

§ 5.

Organami Kasy są:

1) Zarząd Kasy, jako Organ wykonawczy,
2) Rada Kasy, jako Organ posiadający prawo stanowienia w sprawach Kasy.

§ 6.

Rada Kasy jest ciałem kolegjalnem składającym się z dziesięciu członków. Członkami Rady mogą być tylko osoby posiadające prawo wybieralności do Rad gminnych, wiejskich, lub miejskich na obszarze Państwa. Członków Rady Kasy wybiera na lat sześć stanowiący Organ Związku poręczającego. Najmniej połowa członków musi być wybranych z grona organu stanowiącego Związku poręczającego, reszta może pochodzić z poza tego grona.

Z pośród członków wybranych z grona stanowiącego związku poręczającego wybiera Rada Kasy zwykłą większością głosów przewodniczącego i jego zastępcę.

Przewodniczący Organu wykonawczego związku poręczającego lub jego zastępca może być wybrany na przewodniczącego Rady Kasy.

Zmiana składu lub kadencji organu stanowiącego związku poręczającego powoduje równocześnie utratę mandatów u członków Rady Kasy wybranych z grona organu stanowiącego, oraz sprowadza konieczność wyboru nowych członków w miejsce ustępujących. W tym wypadku nowo wybrani członkowie otrzymują mandat tylko na pozostały czas okresu urzędowania Rady Kasy.

Ustępujący członkowie powinni pełnić swe obowiązki aż do czasu ukonstytuowania Rady Kasy w nowym składzie.

§ 7.

Zarząd Kasy stanowi kolegjum złożone z czterech członków powołanych przez Radę Kasy w sposób przewidziany § 12 (ustęp przedostatni) niniejszego statutu, na okres sześciu lat.

Naczelnik zarządu wybierany jest przez członków Zarządu z ich grona na taki sam okres czasu, w tenże sam sposób i jest przewodniczącym zarządu. Równocześnie z wyborem naczelnika zarządu następuje w ten sam sposób wyznaczenie jego zastępcy.

Na członków zarządu nie można powoływać członków zarządów, dyrektorów, wzgl. kierowników instytucji kredytowych znajdujących się na obszarze działalności związku poręczającego Kasy.

§ 8.

Równocześnie nie można być członkiem Rady i zarządu Kasy.

Członkowie Rady i zarządu Kasy nie mogą wchodzić w stosunek osobistego dłużnika do Kasy bez specjalnej uchwały Rady Kasy.

§ 9.

Rada Kasy wyraża wolę swoją w formie uchwał. Uchwałą Rady Kasy zastrzega się przedewszystkiem:

1) ustanawianie regulaminów czynności własnych, komisji, zarządu, czynności wewnętrznych, oraz czynności pracowników Kasy,

2) wybór zarządu Kasy,

3) nabywanie realności celem lokaty funduszu emerytalnego, oraz nabywanie i budowę realności dla własnego użytku z funduszu zasobowego,

4) zbywanie i obciążanie majątku Kasy, przyjmowanie na jej rzecz darowizn i zapisów, oraz obejmowanie zarządów fundacji,

5) mianowanie syndyka Kasy, oraz znawców dla oszacowania nieruchomości mających służyć za hipotekę dla pożyczek Kasy,

6) postanawianie o wnioskach, jakie imieniem Kasy mają być przedkładane Związkowi poręczającemu w sprawach Kasy, a w szczególności w sprawie otwierania na terytorjum tegoż związku oddziałów i zbiornic, jak również organizowania zakładów zastawniczych,

7) ustanawianie zasad co do sposobu zawiadywania i użytkowania majątku Kasy oraz co do administracji wszelkich jej urządzeń, a w szczególności jej Oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych,

8) ustalanie preliminarzy Kasy, oraz przyzwalanie na wydatki preliminarzem nieprzewidziane,

9) przyjmowanie do wiadomości sprawozdań zarządu Kasy, rocznych zamknięć rachunkowych, tudzież bilansów Kasy, oraz przedkładanie ich związkowi poręczającemu zgodnie z § 29 statutu,

10) postanowienie o użyciu funduszu zasobowego w granicach ustawowych i stawianie wniosków o rozdziale zysków powstałych z obrotów Kasy,

11) postanawianie w granicach ustalonych statutem niniejszym o wnioskach zarządu w sprawie zaciągania pożyczek,

12) ustalanie na wniosek zarządu dopuszczalnej najwyższej wysokości wkładów, tudzież terminów wypowiadania tychże, oraz wysokości i podatku, obowiązywania każdoczesnej stopy procentowej, tak w stosunku do dłużników Kasy, jak i jej wierzycieli, sprawę upoważnienia zarządu do czynienia w poszczególnych wypadkach odchyleń od ustalonych w powyższym względzie zasad,

13) udzielanie upoważnień do podpisywania firmy Kasy, oraz dokumentów, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich, udzielanie pełnomocnictw upoważniających do zaciągania takich zobowiązań i do działania imieniem Kasy, jakoteż udzielanie kierownikom poszczególnych działów administracji Kasy, jej Oddziałów, zbiornic i zakładów, prawa do zastępowania Kasy na zewnątrz ich zakresie działania, tudzież upoważnień do podpisywania w tym zakresie firmy, oraz wspomnianego rodzaju dokumentów,

14) ustalanie rodzaju i ilości stanowisk służbowych w administracji Kasy, oraz wysokości uposażeń, przywiązanych do ustalonych stanowisk,

15) ustanawianie wynagrodzenia stale w Kasie zatrudnionych członków Zarządu Kasy, oraz przyznawanie remuneracji dla członków Zarządu i pracowników Kasy,

16) ustalanie przepisów służbowych dla pracowników Kasy, oraz ustalanie dla tychże statutu emerytalnego,

17) ustanawianie przepisów dyscyplinarnych dla pracowników Kasy, określanie władz dyscyplinarnych, tudzież wybór i określenie ich kompetencji,

18) wystąpienie do organu stanowiącego związku poręczającego z wnioskiem o ewentualną likwidację Kasy,

19) ustalanie projektów zmian statutowych,

20) określanie w granicach statutu niniejszego przypadków i warunków, kiedy zarząd Kasy upoważniony jest wykonać za Radę Kasy prawo stanowienia w sprawach Kasy,

§ 10.

Posiedzenia Rady Kasy zwołuje przewodniczący, a w razie jego przeszkody zastępca w miarę potrzeby, przynajmniej jednak cztery razy do roku.

Rada Kasy musi być nadto zwołana na żądanie organów związku poręczającego, Władzy nadzorczej, Zarządu Kasy, lub też na pisemny wniosek conajmniej 7 członków Rady z podaniem spraw, które mają być pomieszczone na porządku dziennym.

Zwołanie Rady Kasy poza przypadkami nagłymi nastąpić powinno conajmniej na 8 dni przed terminem posiedzenia za pomocą pisemnego zaproszenia z podaniem porządku obrad. Zaproszenie pisemne doręczone być winno za potwierdzeniem odbioru. Przewodniczący Rady otwiera i zamyka posiedzenie Rady oraz kieruje jej obradami.

§ 11.

Członkowie Rady obowiązani są uczęszczać regularnie na posiedzenia Rady Kasy.

Członek, który wysiedlił się z terytorjalnego okręgu Kasy, lub bez usprawiedliwienia opuścił cztery kolejne posiedzenia Rady Kasy, może być pozbawiony mandatu z mocy uchwały Organu stanowiącego związku poręczającego na wniosek Rady Kasy. Od tej uchwały nie służy zainteresowanemu prawo odwołania.

Członkowie Rady Kasy sprawują swe czynności bezpłatnie, mogą jednak otrzymać zwrot kosztów podróży i wynagrodzenie za obecność w wysokości ustalonej uchwałą Rady Kasy.

§ 12.

Rada Kasy zdolna jest do powzięcia uchwał, oraz do wykonywania wyborów, jeżeli na posiedzeniu obecna jest więcej, niż połowa statutowej liczby członków Rady Kasy.

Wyjątek od powyższej zasady zachodzi w przypadku, gdy idzie o powzięcia uchwał w sprawie:

a) zbycia nieruchomości i zaciągnięcia pożyczki,

b) wniosków o otwarcie na terytorjum związku poręczającego oddziałów i zbiornic, jak również o organizowanie zakładów zastawniczych,

c) ustalenia rodzaju i ilości stanowisk służbowych w administracji Kasy, oraz wysokości uposażeń, przywiązanych do odnośnych stanowisk,

d) wyboru zarządu i komisji Kasy,

e) mianowania kierowników biur i dyrektorów Kasy,

f) ustalania regulaminów i preliminarzy Kasy,

g) określania przypadków i warunków, kiedy zarząd Kasy upoważniony jest wykonać za Radę Kasy prawo stanowienia w sprawach Kasy,

h) uchwalenia projektu zmiany statutu Kasy i statutu emerytalnego,

W każdym z powyższych przypadków Rada Kasy może powziąć uchwałę zwyczajną większością głosów obecnych, jeżeli na posiedzeniu jest obecnych

conajmniej 2/3 członków Rady. O ile na 2-ch kolejno zwoływanych posiedzeniach nie stawi się wymagana ilość członków Rady, naczelnik zarządu Kasy powinien o tem zawiadomić związek poręczający, którego organ wykonawczy może spowodować zwołanie powtórnego posiedzenia z tym samym porządkiem obrad. Do ważności uchwał zwołanego w ten sposób posiedzenia, wystarczy obecność więcej niż połowy statutowej liczby członków Rady.

§ 13.

Uchwały Rady Kasy zapadają większością głosów członków, biorących udział w głosowaniu.

W razie równości głosów wniosek upada, w razie równości głosów przy wyborach, rozstrzyga los wyciągnięty przez przewodniczącego.

Głosowanie jest jawne. — Na żądanie większości głosów obecnych musi być zarządzone głosowanie tajne. — Przy wyborach, oraz w sprawach personalnych głosowanie jest tajne.

§ 14.

Członek Rady Kasy powinien wstrzymać się od głosowania we wszystkich sprawach, w których jest osobiście zainteresowany.

Jeżeli Rada Kasy z powyższego powodu stanie się niezdolną do powzięcia uchwał, natenczas uchwałę Rady Kasy zastąpi uchwała Organu stanowiącego związku poręczającego.

Członkowie zarządu Kasy obowiązani są uczestniczyć w posiedzeniach Rady Kasy. — Na posiedzeniach tych służy im głos doradczy poza koleją mówców.

§ 15.

Rada Kasy może do poszczególnych spraw wybrać ze swego grona komisje.

Na posiedzeniach tych komisji przewodniczy przewodniczący Rady Kasy, lub jego zastępca. — W wypadkach, gdy chodzi o sprawy osobiste tych ostatnich, lub gdy wymienieni zrzekną się przewodnictwa, komisja wybiera przewodniczącego ze swego grona.

§ 16.

Z każdego posiedzenia Rady Kasy spisuje się protokół. — Do protokołu wpisuje się nazwiska obecnych na posiedzeniu, przewodniczącego, piszącego protokół, członków Rady, członków Zarządu, Kasy, porządek dzienny, zgłoszone wnioski i powzięte uchwały w dosłownem brzmieniu z podaniem liczby głosów „za" i „przeciw", oraz liczby wstrzymujących się od głosowania, a przy wyborach liczbę głosów oddanych na poszczególnych kandydatów, wreszcie nazwiska członków Rady, którzy nie usprawiedliwili swej nieobecności na posiedzeniu.

Protokół, który sporządza się w toku posiedzenia, powinien być najpóźniej na następnem posiedzeniu Radzie Kasy odczytany i przyjęty, oraz podpisany przez przewodniczącego, przez piszącego protokół, oraz przez jednego członka Rady Kasy.

§ 17.

Do zakresu działania zarządu Kasy należy przedewszystkiem:

a) zarządzanie majątkiem i sprawami Kasy według zasad statutu niniejszego i przepisów ustanowionych przez Radę Kasy,

b) kierownictwo administracją Kasy, oraz nadzór nad administracją jej osobnych urządzeń, a w szczególności jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych,

c) sporządzanie preliminarza rocznych wydatków administracyjnych Kasy, przedstawianie Radzie Kasy rocznych zamknięć rachunkowych, bilansów i sprawozdań Kasy,

d) postanawianie o nabyciu na licytacji nieruchomości obciążonych pożyczką Kasy, o ile najwyższa zaofiarowana suma nie pokryje całkowicie wierzytelności Kasy,

e) staranie się o należyte użycie wkładów i odpowiednie ich ulokowanie, jakoteż o należny obrót pieniężny i prowadzenie wszystkich operacji Kasy z zachowaniem statutu i przepisów obowiązujących,

f) nadzór zwierzchni nad pracownikami Kasy, oraz nad prowadzeniem rachunkowości Kasy,

g) przyjmowanie i oddalanie nieetatowych pracowników i sług, wyznaczanie ich płac w granicach przez Radę Kasy określonych, przedstawianie wniosków co do nominacji na posady etatowe i co do awansu etatowych pracowników i sług, dalej co do mianowania syndyka, ocenicieli i cenzorów,

h) stanowienie uchwał w sprawach Kasy z upoważnienia Rady Kasy w przypadkach i warunkach, określonych wewnętrznym porządkiem czynności Kasy,

j) wyznaczanie dni i godzin przyjmowania klijentów, oraz urzędowania dla zarządu, pracowników i Kasy,

k) przygotowanie wniosków na posiedzenia Rady Kasy i wykonanie jej uchwał,

l) udzielanie pracownikom Kasy urlopów, oraz zaliczek na płace w granicach norm ustalić się mających przez Radę Kasy,

m) załatwianie wszelkich innych czynności statutem Radzie Kasy lub innym jej organom wyraźnie niezastrzeżonych.

§ 18.

Zarząd Kasy obowiązany jest dochować tajemnicy co do prowadzenia interesów, stosunków kredytowych i sposobu wytwórczości zawodowej klijentów Kasy.

Do członków Zarządu, sposobu obradowania stanowienia uchwał i odbywania posiedzeń mają odpowiednie zostosowanie odnośne przepisy niniejszego statutu.

§ 19.

Kierownictwo bieżących czynności Kasy sprawuje naczelnik zarządu Kasy wzgl. jego zastępca. — Jest on równocześnie naczelnym zwierzchnikiem wszystkich pracowników Kasy.

Naczelnik zarządu zastępuje Kasę nazewnątrz wobec urzędów publicznych i osób trzecich, prowadzi w jej imieniu korespondencję i podpisuje za nią pisma, dokumenty i ogłoszenia.

Wychodzące od Kasy pisma oraz dokumenty, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich, jak niemniej pełnomocnictwa, upoważniające do zaciągania takich zobowiązań i do działania imieniem Kasy, muszą być podpisane pod wyciśniętą firmą Kasy przez dwóch członków Zarządu Kasy.

Obok podpisu jednego z członków zarządu, mogą powyższe pisma i dokumenty być podpisywane także przez jednego z urzędników Kasy, któremu Rada Kasy udzieli w tym kierunku upoważnienia.

Naczelnikowi Zarządu Kasy służy do dni 3 prawo sprzeciwu co do uchwał Rady i prawo wstrzymania wykonania postanowień zarządu w przypadku:

a) jeżeli uchwała sprzeciwia się postanowieniom statutu,

b) jeśli uchwała, lub postanowienie zagraża interesom Kasy,

c) w sprawach przyznawania kredytu,

d) w sprawach personalnych pracowników Kasy.

Od postanowień Zarządu odwołuje się naczelnik do Rady Kasy, od uchwał Rady Kasy do Organu stanowiącego związku poręczającego.

§ 20.

Pracownicy Kasy nie mogą być członkami ani Rady Kasy, ani komisji rewizyjnej Kasy. — Nie mogą oni wchodzić w stosunek osobistego dłużnika do Kasy, ani też poręczycieli. — Przepis ustępu pierwszego § 18 niniejszego statutu ma również do pracowników Kasy odpowiednie zastosowanie.

Prawa i obowiązki pracowników Kasy określają przepisy służbowe i uposażeniowe wydane przez Radę Kasy.

§ 21.

Związek poręczający sprawuje kontrolę nad Kasą za pośrednictwem Komisji rewizyjnej. — Komisja ta jest organem kolegjalnym, złożonym z 3-ch członków, których wybiera i odwołuje organ stanowiący związku poręczającego na lat 3.

W skład komisji rewizyjnej nie mogą wchodzić członkowie Rady, ani Zarządu, ani też pracownicy Kasy, natomiast mogą być do tej komisji powołane osoby z pośród lub poza grona organu stanowiącego związku pręczającego, zwłaszcza rzeczoznawcy, a to bądź z głosem stanowczym, jako jej członkowie, bądź też z głosem doradczym, jako jej asesorzy.

Członkowie Komisji rewizyjnej nie mogą pozostawać w stosunku osobistego dłużnika, ani poręczyciela Kasy.

Przewodniczącego Komisji rewizyjnej wybierają członkowie tej komisji z pośród swego grona.

Uchwały Komisji rewizyjnej zapadają większością głosów pełnej liczby jej członków, do ważności zaś uchwał niezbędną jest obecność dwóch członków Komisji.

Uchwały te powinny być protokołowane, zaś protokół podpisują wszyscy członkowie biorący udział w uchwałach.

Pozatem do członków Komisji rewizyjnej, do obrad i posiedzeń tej komisji mają zastosowanie odpowiednie przepisy §§ 10, 11, 14, 16 niniejszego statutu.

§ 22.

Obowiązkiem Komisji rewizyjnej jest zbadanie rocznego sprawozdania z działalności Kasy i zamknięcia rachunków Kasy, złożonego związkowi poręczającemu przez Radę Kasy, a nadto sprawozdanie stanu Kasy przynajmniej raz na kwartał.

Tok i sposób dokonywania rewizji określa osobny regulamin uchwalony przez Organ stanowiący związku poręczającego.

Komisja rewizyjna uprawniona jest też przeprowadzać niespodziewane rewizje Kasy, oraz wszelkich jej urządzeń.

W celu wykonania powyższych czynności wolno Komisji rewizyjnej żądać od Rady i Zarządu Kasy, oraz pracowników wszelkich potrzebnych wyjaśnień, aktów, ksiąg kasowych, zapisów i dowodów, oraz zwiedzać i badać wszelkie urządzenia Kasy.

Ze swych czynności składa Komisja rewizyjna sprawozdanie Organowi stanowiącemu związku poręczającego, przesyłając jednocześnie odpisy organowi wykonawczemu tegoż związku przy dołączeniu odpisów dla Rady i zarządu Kasy.

Wydatki połączone z ewentualnem wynagrodzeniem członków Komisji rewizyjnej określa organ stanowiący związku poręczającego i ponosi ten związek.

§ 23.

Ogłoszenia Kasy wywieszane będą na widok publiczny w lokalu urzędowym Kasy, jakoteż w lokalu urzędowym jej związku poręczającego.

### II. Majątek i fundusze Kasy.

§ 24.

Majątek Kasy stanowi majątek osobny, oddzielony prawnie od majątku związku poręczającego i osobno administrowany. — Majątkiem tym odpowiada Kasa za zobowiązania, jakie jako osoba prawna zaciągnęła względem wkładkujących i innych wierzycieli. Fundusze, należące do majątku Kasy, lub jej powierzone, nie mogą być łączone z funduszami związku poręczającego i powinny być odrębnie administrowane.

§ 25.

Kasa zebrała już z czystych zysków fundusz zasobowy. — Fundusz ten gromadzić należy do czasu,

póki wraz z narosłemi odsetkami nie osiągnie wysokości 10 % sumy wkładek oszczędnościowych. — W tej wysokości powinien fundusz ten być nadal utrzymywany.

Gdy fundusz zasobowy wynosić będzie więcej niż 5 % wkładek oszczędnościowych, to połowa zysków Kasy może być użyta na cele użyteczności publicznej. Jeżeli fundusz wynosi 10 % wkładek, to zyski Kasy mogą być w całości użyte na cele użyteczności publicznej.

Dla określenia wysokości funduszu zasobowego miarodajną jest w obu powyższych przypadkach suma wkładów oszczędnościowych z tego roku obrachunkowego, w którym ta suma była najwyższa, licząc od dnia zatwierdzenia niniejszego statutu.

Na podstawie uchwały Rady Kasy i za zezwoleniem Władzy nadzorczej może Kasa nabywać i budować z funduszu zasobowego realności dla własnego użytku. — Pozatem fundusz zasobowy lokowanym być może tylko w sposób przewidziany w § 46 w punktach 1 do 4, oraz 10 statutu niniejszego, przyczem o wyborze tych sposobów lokaty decyduje Rada Kasy.

§ 26.

Dla zabezpieczenia funduszu zasobowego zebrała Komunalna Kasa nadto osobny fundusz wyrównawczy na pokrycie różnicy kursów walorów, znajdujących się jako część stanu czynnego w funduszach Kasy. — Fundusz wyrównawczy tworzy się wyłącznie z wykazanych księgami nadwyżek kursowych przy rocznem zamknięciu rachunków.

§ 27.

Na zabezpieczenie poszczególnych swych operacji jakoteż na własne cele inwestycyjne uprawniona jest Kasa tworzyć również inne fundusze, a przedewszystkiem fundusz emerytalny pracowników po zadośćuczynieniu obowiązkom w przedmiocie funduszu zasobowego. — Przepis o lokacie funduszu zasobowego ma odpowiednie zastosowanie także i do powyższych funduszów.

§ 28.

Rokiem obrachunkowym Kasy jest rok kalendarzowy. Rachunkowość swoją prowadzi Kasa według systemu księgowości podwójnej.

Fundusz zasabowy, fundusz wyrównawczy i fundusz emerytalny należy wykonać w bilansie oddzielnym.

§ 29.

Najpóźniej w ciągu trzech miesięcy po upływie roku obrachunkowego, Zarząd Kasy powinien złożyć Radzie Kasy sprawozdanie z działalności Kasy za bezpośrednio ubiegły rok obrachunkowy wraz z bilansem majątku Kasy i funduszów jej powierzonych, oraz zamknięcie rachunkowe wszelkich przychodów i rozchodów Kasy.

Sprawozdanie to wraz z bilansem, oraz zamknięciem rachunków należy po przyjęciu ich przez Radę Kasy przesłać najpóźniej do czterech miesięcy licząc od dnia ukończenia się roku obrachunkowego Organowi wykonawczemu — związku poręczającego, celem powzięcia co do nich uchwały przez Organ stanowiący tegoż związku.

W bilansie i zamknięciu rachunkowem walory, mające obieg na giełdzie powinny figurować podług kursu ostatniego dnia roku obrachunkowego, a te walory, które nie mają takiego obiegu, podług kursu walorów podobnych, lub podług ich wartości rynkowej. — Inne objekty należy wykazywać w wartości nieprzekraczającej kosztów nabycia. — Należytości wątpliwe należy zapisywać na straty.

Sprawozdanie z działalności wraz z bilansem i rozdziałem zysków oraz zamknięcie rachunkowe winny być przedkładane corocznie Władzy nadzorczej w ciągu jednego miesiąca po uznaniu ich przez organ stanowiący związku poręczającego, oraz podane do wiadomości publicznej w sposób przepisany dla ogłoszeń Kasy.

§ 30.

Kasa obowiązana jest przechowywać księgi wkładek oszczędnościowych i pożyczek hipotecznych przez cały czas swego istnienia, inne księgi przez lat 10, natomiast może ona zniszczyć spłacone książeczki oszczędnościowe i inne zapiski z 5 lat wstecz. — Okresy powyższe liczą się od daty odnośnych kwitów, zapisków, wzgl. roku zamknięcia rachunków i ksiąg, oraz od daty ostatniego wpisu uskutecznionego na książeczkę.

## III. Operacje Kasy.

§ 31.

Kasa uprawniona jest do wykonywania tylko tych rodzajów operacji, które wyszczególnione są w statucie niniejszym. — Firma i sam zakład Kasy, jakoteż firma ewentualnych jej oddziałów i zbiornic, oraz same te urządzenia nie mogą być przedmiotem, ani operacji Kasy, ani też żadnych transakcji ze strony związku poręczającego.

### A. Operacje bierne.

§ 32.

Kasa przyjmuje wkładki oszczędnościowe na książeczki oszczędnościowe wystawione na okaziciela, lub imiennie oznaczoną osobę.

Książeczka oszczędnościowa może opiewać tylko na gotówkę i stanowi dowód posiadania w Kasie wierzytelności w wysokości każdoczesnego jej salda.

Kasa przyjmuje wkłady od osób fizycznych i prawnych, nie tylko na ich własny rachunek, lecz także na rachunek osób trzecich.

§ 33.

Kasa nie jest obowiązana przyjmować na książeczki oszczędnościowe wkładów poniżej 1 zł.

Dopuszczalną najwyższą kwotę wkładu na książeczkę oszczędnościową ustala Rada Kasy.

Kasa nie jest obowiązana przyjmować wkładek oszczędnościowych w następujących przypadkach:

a) gdy zgłaszane przez wkładcę warunki Kasa uzna za niegodne dla siebie,

b) gdy chodzi o wystawienie książeczki oszczędnościowej na obcą walutę,

c) gdy nie ma widoków na odpowiednie ulokowanie funduszu wkładkowego,

d) gdy wkładca już raz dopuścił się nadużycia zaufania Kasy,

e) gdy Kasa stoi przed likwidacją.

§ 34.

Kasa uprawniona jest wypuszczać znaczki oszczędnościowe w cenie niższej od oznaczonej powyżej najniższej kwoty wkładów, oraz przyjmować te znaczki, jeżeli razem złączone dają kwotę przewidzianego powyżej wkładu najniższego. Może również Kasa rozdzielić skarbonki oszczędnościowe i złożone w nich kwoty przyjmować na warunkach wyżej wymienionych, jako wkłady na książeczki oszczędnościowe.

Jeżeli wkład złożony na poszczególną książeczkę osiągnie ustaloną przez Radę Kasy kwotę najwyższą, natenczas nie może on być zwiększony przez nowe wpłaty, lecz tylko przez kapitalizowanie się procentów.

§ 35.

Wkładki oszczędnościowe księguje Kasa na tego, na kogo książeczka oszczędnościowa jest wystawiona.

Na pierwszej stronie książeczki oznacza się numer otworzonego w Kasie rachunku, datę wystawienia książeczki i zapis o ewentualnych zastrzeżeniach, a jeżeli książeczka wystawiona jest na imiennie oznaczoną osobę, także imię i nazwisko tej osoby. — W każdej książeczce uwidoczniony jest wyciąg statutu Kasy dotyczący wkładów oszczędnościowych.

Książeczkę oszczędnościową wystawia Kasa w sposób przepisany dla dokumentów, z których powstaje zobowiązanie Kasy.

W braku odmiennego zastrzeżenia każda suma, wpłacona na książeczkę jest w stosunku do Kasy wierzytelnością tego, na kogo książeczka jest wystawiona.

Każdy wpis lub zastrzeżenie w książeczce oszczędnościowej stwierdzony powinien być poza podpisem kasjera także przez podpis członka zarządu, lub osobę upoważnioną do podpisu.

Zapisków lub zastrzeżeń osób prywatnych w książeczkach, Kasa nie jest obowiązana uwzględniać, choćby nawet pochodziły od wkładcy, lub osoby uprawnionej do podejmowania wypłat. — Omyłki skreśla się za pisemnem potwierdzeniem na książeczce, skreślenia w sposób dla wpisów obowiązujący.

§ 36.

Do umownego przeniesienia wierzytelności wynikających z książeczki oszczędnościowej, nawet na imiennie oznaczoną osobę wystawionej, wystarcza wręczenie tej książeczki nabywcy wierzytelności i całkowita lub częściowa wypłata wierzytelności może nastąpić za przedstawieniem książeczki, przyczem Kasa nie ma obowiązku badać legalności posiadania książeczki, przedstawionej do wypłaty, o ile wypłaty nie uzależniono od pewnych określonych w tym względzie warunków, lub o ile utrata książeczki nie została przedetem zgłoszona w Kasie.

O ile chodzi o książeczki wystawione na imiennie oznaczoną osobę bez zastrzeżeń co do osób uprawnionych do podnoszenia wkładów, uważa się każdego przedstawiającego książeczkę do wypłaty, za prawnego pełnomocnika tej osoby, na którą książeczka jest wystawiona.

Rada Kasy może ustalić, jakie najwyższe kwoty mogą być wypłacone bez poprzedniego wypowiedzenia. Zarząd może wypłacić wkład i ponad umówione warunki, przyczem ma prawo odpowiednio zbonifikować dla Kasy procent.

§ 37.

Wpłaty mogą być uskuteczniane również bez przedkładania książeczki oszczędnościowej, a mianowicie drogą przekazów pocztowych, listów pieniężnych, czeków itp. — Wpisanie do książeczki oszczędnościowej uskutecznionych w powyższy sposób wpłat, dokonywa Kasa przy najbliższem przedstawieniu jej książeczki oszczędnościowej.

Całkowita lub częściowa wypłata przez Kasę wierzytelności wynikającej z książeczki oszczędnościowej może nastąpić w drodze pocztowej na koszt i ryzyko wkładcy, tylko za poprzedniem nadesłaniem Kasie książeczki, podaniem sposobu przekazania wypłaty, oraz adresu wkładcy, wzgl. osoby, na ręce której wypłata ma nastąpić i za wyraźnem wskazaniem w jaki sposób i do czyich rąk książeczka ma być zwrócona, lub też czy ma zostać zatrzymana do rozporządzenia wkładcy. — Wypłata może być dokonana w powyższy sposób na polecenie wkładcy do rąk osoby trzeciej, tylko wtedy, jeżeli odpowiednio do polecenia wypłaty się wylegitymuje i jeżeli osnowa zastrzeżeń w księdze zastrzeżeń co do odnośnego wkładu, wypłacie takiej nie sprzeciwia się.

Kasa uprawniona jest do potrącenia z wkładu poniesionych przez siebie kosztów.

Przy wypłacaniu całego kapitału wraz z procentami Kasa książeczkę oszczędnościową zatrzymuje i kasuje.

§ 38.

Jeżeli wypłatę wierzytelności wynikającej z książeczki oszczędnościowej uzależniono od pewnych określonych warunków, to Kasa musi o tem zapisać do książeczki oszczędnościowej odpowiednie zastrzeżenia. — Wypłaty oszczędności z takich książeczek

można uskuteczniać tylko ściśle według osnowy zastrzeżenia.

Łączenie kilku warunków równocześnie jest dopuszczalnem, o ile warunki te wzajemnie się nie wyłączają i nie są sprzeczne ze sobą, a określone są w sposób wykluczający wątpliwość co do sposobu ich dopełnienia. — Zastrzeżenia nie mogą się sprzeciwiać przepisom obowiązujących ustaw.

Zastrzeżone warunki mogą wychodzić zarówno od Kasy, jak i od wkładcy i na warunki te musi się zgodzić zarówno Kasa, jak i wkładca.

Wypłata wkładów z książeczek uwarunkowanych zastrzeżeniami dokonywaną być może tylko zgodnie z osnową zastrzeżeń. — Zastrzeżenie można zmienić lub wycofać.— Wpisy o zastrzeżeniach, ich zmianie lub cofnięciu należy uwidaczniać nie tylko w samej książeczce, lecz także w odnośnej księdze wkładów, pełną zaś osnowę zastrzeżenia należy wpisać do specjalnej księgi zastrzeżeń, przechowywanej pod zamknięciem.

§ 39.

Jeżeli między niniejszą Kasą, a innemi komunalnemi Kasami oszczędności i gminnemi Kasami pożyczkowo-oszczędnościowemi dojdzie do skutku porozumienie co do wzajemnego przyjmowania wkładów i dokonywania wypłat na wystawione przez siebie książeczki oszczędnościowe, natenczas dojście do skutku takiego porozumienia obowiązany jest Zarząd Kasy podać do publicznej wiadomości w sposób przewidziany dla ogłoszeń Kasy.

§ 40.

Ustalony przez Radę Kasy procent od wkładów, o ile wkładca nie zażąda wypłaty odsetek, dolicza się do tychże wkładów, o ile zaś tej wypłaty zażąda, wypłaca się co pół roku według połowy ustalonej stopy z upływem półrocza (lub rocznie).

Bieg procentów rozpoczyna się od dnia powszedniego, następującego po dniu wpłaty i liczy się do dnia powszedniego poprzedzającego dzień wypłaty, wszakże od wkładek przed upływem 15 dni odebranych, Kasa nie daje procentu z wyjątkiem instytucji finansowych, którym zarząd Kasy może przyznać oprocentowanie za czas krótszy.

Oprocentowuje się tylko pełne złote, a ułamków groszy nie uwzględnia się przy obliczeniu procentów.

Oprocentowanie książeczek może być różne w zależności od terminu wypowiedzenia wkładu, lub też od zgłoszonych zastrzeżeń, albo innego uwarunkowania wypłaty wkładów.

Wysokość i początek obowiązywania ustalonej stopy procentowej od wkładów, Kasa podaje do publicznej wiadomości w sposób przewidziany dla ogłoszeń Kasy.

§ 41.

Całkowita lub częściowa wypłata przez Kasę wierzytelności, wynikającej z książeczki oszczędnościowej może nastąpić nawet w przypadkach egzekucji, tylko za przedłożeniem dotyczącej książeczki.

Wstrzymanie wypłaty wkładów z książeczki oszczędnościowej nastąpić może w przypadkach i w sposób przewidziany w przepisach o umorzeniu tytułów na okaziciela obowiązujących w siedzibie Kasy.

§ 42.

W myśl art. 20 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzpp. z dnia 13 kwietnia 1927 o Komunalnych Kasach oszczędności Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 339, wkłady na książeczki oszczędnościowe Kasy rządzącej się niniejszym statutem posiadają charakter funduszów ulokowanych z bezpieczeństwem pupilarnem.

Książeczki oszczędnościowe tej Kasy w myśl art. 20 ustęp 2 powyższego rozporządzenia będą przyjmowane przez Państwowe wzgl. komunalne Władze, urzędy i zakłady, jako wadja przy wszelkich przetargach, jako kaucje akcyzowe i celne, jako kaucje przy zawieraniu umów, oraz jako zabezpieczenie pieniężne z innych tytułów wymagane.

Jako wadja i kaucje, składane Władzom państwowym, wzgl. komunalnym urzędom i zakładom, nie mogą być przyjmowane książeczki oszczędnościowe, opatrzone zastrzeżeniami.

§ 43.

W razie utraty książeczki oszczędnościowej, unieważnienie jej i wydanie duplikatu może nastąpić po przeprowadzeniu postępowania przewidzianego w przepisach o umorzeniu tytułów na okaziciela, obowiązujących w siedzibie Kasy, duplikat książeczki może być jednak wydany już po upływie sześciu miesięcy od daty pierwszego ogłoszenia o jej utracie.

Zagubienie, zniszczenie, lub inną utratę książeczki oszczędnościowej, może jej posiadacz zgłosić pisemnie, lub ustnie bezpośrednio w Kasie, gdzie mu książeczkę wydano. — Zgłoszenie o zaginięciu notuje Kasa w księgach, atoli zanotowanie to ważnem jest tylko przez dni 14, w którym to czasie strona potrzebne środki zabezpieczenia albo w drodze władzy policyjnej lub karnej, albo też — przez właściwy sąd cywilny może uzyskać i z tego wylegitymować się winna, ileże po pupływie tego terminu wspomniane zanotowanie wykreślone będzie.

Wydanie duplikatu, oraz wypłata wkładów lub procentów po upływie sześciu miesięcy od zgłoszenia o utracie książeczki, a przed uznaniem jej za nieważną nastąpić może na odpowiedzialność Kasy tylko do rąk tej osoby, która jest uprawniona do rozporządzenia wkładem.

Duplikat wystawia się na saldo książeczki pierwotnej.

§ 44.

Przedawnienie wierzytelności z tytułu niepodniesionych z Kasy wkładów oszczędnościowych, jakoteż skapitalizowanych procentów od takich wkładów, na-

stępuje z upływem lat 30-tu od dnia dokonania ostatniego wkładu, lub ostatniej wypłaty, wzgl. od dnia dopisania po raz ostatni przez Kasę procentów na książeczce oszczędnościowej.

Bieg 30-letniego przedawnienia w tych przypadkach, gdzie chodzi o wkłady z odroczoną, lub wstrzymaną wypłatą, wzgl. dotknięte zakazem sądowym, lub płatne za określonym z góry terminem wypowiedzenia, nie może w stosunku do części wkładu dotkniętej powyższemi ograniczeniami rozpocząć się przed przywróceniem prawa do rozporządzenia wkładem, wzgl. przed upływem terminu określonego dla wypowiedzenia.

W stosunku do książeczek oszczędnościowych, wystawionych na imię osoby niewłasnowolnej, o ile o tem w książeczce było zapisane odpowiednie zastrzeżenie, bieg przedawnienia nie może się rozpocząć przed uzyskaniem własnowolności przez wspomnianą osobę.

Lista wierzytelności ulegających przedawnieniu, podaną będzie na sześć miesięcy przed upływem okresu przedawnienia do wiadomości publicznej w sposób przewidziany dla ogłoszeń Kasy. — W ciągu powyższego okresu, osoby uprawnione do rozporządzenia odnośnemi wierzytelnościami, mogą żądać wypłaty tych wierzytelności względnie prosić o ich dalsze utrzymanie na rachunku Kasy.

Przedawnione wierzytelności przelewa Kasa na fundusz zasobowy.

§ 45.

Kasie przysługuje prawo wypowiadania wierzytelności. — Wypowiedzenie wkładu poszczególnemu wkładcy może być dokonane ustnie z zaznaczeniem tegoż w książeczce oszczędnościowej, lub też przez zawiadomienie pisemne.

Wypowiedzenie wkładów może nastąpić także przez podanie go do wiadomości publicznej w sposób przewidziany dla ogłoszeń Kasy, a nadto w jednym z dzienników.

Wierzytelności takie mogą być złożone do depozytu sądowego, jeżeli nie zostaną podniesione według treści ogłoszenia.

Takie złożenie wspomnianych wierzytelności jest równoznaczne z ich wypłaceniem.

Od wkładów wypowiedzianych, Kasa z upływem terminu wypowiedzenia nie ma obowiązku płacić lub doliczać dalszych procentów.

**B. Operacje czynne.**

§ 46.

Kasa uprawniona jest:

1) nabywać Polskie Państwowe papiery procentowe, listy zastawne i obligacje Banków państwowych, akcje Banku Polskiego, tudzież listy zastawne krajowych Towarzystw kredytu długoterminowego, emitowane za zabezpieczeniem pupilarnem, obligacje związków komunalnych instytucji kredytowych, tudzież banków gwarantowanych przez związki komunalne, oraz akcje wpsólnych komunalnych instytucji kredytowych,

2) udzielać pożyczek na zastaw papierów, oznaczonych w punkcie 1) najwyżej do wysokości 3/4 ich wartości kursowej, a nie wyżej ich wartości nominalnej, oraz pod zastaw wystawionych przez siebie książeczek oszczędnościowych,

3) udzielać na hipoteki miejskich i wiejskich nieruchomości terminowych pożyczek, oprocentowanych i pupilarnie zabezpieczonych, z zastrzeżeniem dla Kasy prawa przedterminowej spłaty pożyczki za poprzedniem conajmniej półrocznem wypowiedzeniem, oraz z tem zastrzeżeniem, że budynki nieruchomości obciążonej pożyczką Kasy przez cały czas trwania pożyczki będą ubezpieczone od ognia na warunkach poniżej w § 47 niniejszego statutu osobno określonych,

4) nabywać wierzytelności hipotecznie zabezpieczone pupilarnie,

5) udzielać na cele budowlane, w granicach hipotecznego zabezpieczenia ewikcji, kredytu wekslowego w miarę postępu budowy do wysokości 50 % wartości rzeczywiście wykonanych robót,

6) udzielać Spółdzielniom zorganizowanym na zasadach ustawy z dnia 20 października 1920 Dz. U. R. P. Nr. 111 poz. 733, oraz późniejszych przepisów ustawę powyższą zmieniających, kredytu do wysokości sumy udziałów członkowskich, oraz własnych funduszów Spółdzielni pod warunkiem, iż członkowie Spółdzielni przyjmą poza swymi udziałami, jednakże w stosunku do ich wysokości odpowiedzialność własnych funduszów za kredyt otwarty Spółdzielni przez Kasę,

7) udzielać pożyczek za skryptami dłużnymi, lub za wekslami, jeżeli obok wystawcy przyjmą solidarną z nim odpowiedzialność conajmniej dwie osoby zapewniające terminową spłatę całej pożyczki,

8) dyskontować weksle zaopatrzone przynajmniej w dwa podpisy, zapewniające terminowe wykupienie weksla,

9) dyskontować nie wcześniej jednak, niż na 6 miesięcy przed terminem płatności:

a) książeczki oszczędnościowe wystawione z zastrzeżeniem terminowem przez publiczne Kasy oszczędności, a mianowicie przez Bank Gospodarstwa Krajowego, Państwowy Bank Rolny, Pocztową Kasę Oszczędności, Polski Bank Komunalny w Warszawie, Komunalny Bank Kredytowy w Poznaniu, wszystkie Komunalne Kasy oszczędności i wszystkie gminne Kasy pożyczkowo-oszczędnościowe,

b) wypowiedziane i wylosowane papiery procentowe wymienione w punkcie 1) niniejszego paragrafu,

c) kupony od wymienionych w punkcie 1) papierów procentowych.

10) umieszczać z zastrzeżeniem zwrotu na każde żądanie, lub wypowiedzenie wolną gotówkę:

a) na rachunkach żyrowych i czekowych w Państwowych i komunalnych instytucjach kredytowych, tudzież w Banku Polskim,
b) w asygnatach kasowych Banku Gospodarstwa Krajowego,
c) jako wkład oszczędnościowy w Pocztowej Kasie Oszczędności, w Banku Gospodarstwa Krajowego, w Państwowym Banku Rolnym i Komunalnych Kasach,
d) w innych Bankach, używających dobrej opinji kredytowej, jednak tylko pod tym warunkiem, że lokacja ta będzie przejściową, a nigdy stałą,

11) udzielać oprocentowanych pożyczek terminowych za gwarancją Państwa z zastrzeżeniem dla Kasy prawa przedterminowego odbioru pożyczki za poprzedniem conajmniej półrocznem wypowiedzeniem,

12) udzielać oprocentowanych pożyczek terminowych związkowi poręczającemu do wysokości 10 % wkładów oszczędnościowych. — Zakup obligacji tegoż związku uważać należy za udzielenie mu pożyczki.

§ 47.

Budynki nieruchomości miejskiej, obciążonej pożyczką udzieloną przez Kasę w myśl punktu 3) § 46 niniejszego statutu, powinny być przez cały czas trwania pożyczki ubezpieczone od ognia:

a) w powszechnym Zakładzie ubezpieczeń wzajemnych, lub w komunalnych ubezpieczalniach wojewódzkich na sumę przewyższającą conajmniej o 20 % kwotę udzielonej pożyczki, przyczem kwota tej pożyczki powinna mieścić się cała w wolnej od długów części pierwszych 3/4 części ubezpieczonej wartości nieruchomości,
b) w prywatnych zakładach wzajemnych ubezpieczeń w obrębie Rzeczypospolitej, poręczonych przez związki publiczno-prawne na sumę, przewyższającą conajmniej o 30 % kwotę udzielonej pożyczki, przyczem kwota tej pożyczki powinna mieścić się cała w wolnej od długów części w pierwszych 2/3 części ubezpieczonej wartości nieruchomości.

Jeżeli wartość ubezpieczona czy to skutkiem pogorszenia się stanu budynków, czy spadku wartości realności, czy też z innych przyczyn wynosi więcej, niż rzeczywista wartość szacunkowa nieruchomości w czasie udzielenia pożyczki, należy stawki powyższe policzać od wartości szacunkowej. Szacunku może Kasa dokonać komisyjnie przez właściwe do tego organa fachowe. — Wymiar pożyczki od wartości szacunkowej nie uchyla warunku co do obowiązku ubezpieczania budynków od ognia.

§ 48.

Kasa obowiązana jest posiadać wzgl. umieścić w posiadających bezpieczeństwo pupilarne Polskich Państwowych papierach procentowych, lub w papierach przez Państwo gwarantowanych, conajmniej 5% ogólnej sumy wkładów oszczędnościowych, jeżeli ta suma przewyższa 200.000 zł. — Przy obliczaniu tego procentu nie wlicza się do podstawy wymiaru zwaloryzowanych wkładów przedwojennych.

Kasa może tylko o tyle pozbywać się przepisanego zasobu w powyższych papierach, o ile to jest konieczne do spłaty wkładów, pozbywane mogą być wtedy najpierw tylko papiery przez Państwo gwarantowane, a dopiero gdyby zasób tychże został wyczerpany, posiadające bezpieczeństwo pupilarne Polskie Państwowe papiery procentowe.

Nadto fundusze zasobowe Kasy, o ile nie są już umieszczone w nieruchomościach, powinny w 20 % swej wysokości, wzgl. podwyżki ponad lokatę w nieruchomościach umieszczane być w wymienionych wyżej papierach. — W razie zamiaru nabycia lub budowy własnego gmachu, lub potrzeby pokrycia straty, Kasa może papiery wartościowe stanowiące lokatę funduszu zasobowego pozbyć lub zastawić.

§ 49.

Kasa obowiązana jest prowadzić rejestr imienny dłużników i poręczycieli z uwidocznieniem zobowiązań, zaciągniętych przez tychże na własny rachunek, czy też drogą poręczeń w Kasie.

Członków zarządu Kasy nie wolno bez zewolenia Rady Kasy przyjmować jako poręczycieli.

§ 50.

Poza operacjami czynnemi, o których mowa w § 46 statutu niniejszego może Kasa udzielać oprocentowanych pożyczek terminowych:

a) związkowi poręczającemu do wysokości ponad 10 %, nie wyżej jednak 20 % wkładów oszczędnościowych, przyczem zakup obligacji związku poręczającego uważać należy za udzielenie pożyczki,

b) innym związkom komunalnym i innym związkom prawno-publicznym, o ile na podstawie obowiązujących ustaw związki te są uprawnione do zaciągania takich pożyczek i do pobierania bądź to samoistnych danin, bądź dodatków do podatków państwowych.

Pożyczki, wymienione w punkcie a) i b) mogą być udzielane każdorazowo za zezwoleniem Władzy nadzorczej, zaś po uzyskaniu na to pozwolenia tejże Władzy przez zatwierdzenie statutu niniejszego,

c) fundacjom i posiadającym osobowość prawną komunalnym zakładom zastawniczym (lombardom.)

§ 51.

Kasa może dla własnego użytku nabywać lub budować realności, ale tylko z kapitału zasobowego na podstawie uchwały Rady Kasy i za pozwoleniem Władzy nadzorczej. — Może ona również na podstawie uchwały Rady Kasy nabywać realności, celem lokaty funduszu emerytalnego funkcjonarjuszów Kasy. — Wreszcie Kasa jest uprawniona nabywać na licytacji nieruchomości obciążone pożyczką Kasy, o ile najwyższa zaofiarowana suma nie pokryje całkowicie wierzytelności Kasy.

### C. Inne operacje.

§ 52.

Kasa ma prawo:

1) redyskontować posiadane w swych portfelach weksle w Państwowych i komunalnych instytucjach finansowych, w Banku Polskim, oraz innych instytucjach finansowych, które wskaże Minister Skarbu,

2) przyjmować za opłatą jako depozyta na przechowanie dokumenty, tudzież wartościowe przedmioty i papiery, przyczem Kasa nie ponosi odpowiedzialność za realizowanie płatnych kuponów, ani wylosowanych papierów,

3) załatwiać na zlecenie i rachunek osób trzecich inkaso weksli, listów przewozowych, dokumentów,

4) zaciągać pożyczki na podstawie upoważnienia organu stanowiącego swego związku poręczającego i za osobną poręką tegoż związku za te pożyczki,

§ 53.

W związku z operacjam,i o których mowa w statucie niniejszym, Kasa uprawniona jest przedsiębrać następujące czynności:

a) pozbywać własne wierzytelności hipoteczne i za zgodą organu stanowiącego związku poręczającego własne realności,

b) sprzedawać i lombardować posiadane własne papiery wartościowe w przypadku nagłego zapotrzebowania gotówki, jednakże z ograniczeniami wynikającemi z obowiązku posiadania wzgl. umieszczenia zasobów w posiadających bezpieczeństwo pupilarne Polskich Państwowych papierach procentowych i papierach przez Państwo gwarantowanych,

c) prowadzić agentury Banku Polskiego, oraz Banków Państwowych i Komunalnych,

d) wynajmować schowki w swym skarbcu na warunkach przez Radę Kasy ustalonych,

e) otwierać rachunki bieżące i czekowe, przekazowe i korespondencyjne,

f) wystawiać prźekazy i akredytywy na instytucje kredytowe, w których Komunalnym Kasom oszczędności wolno lokować fundusze, w granicach posiadanych przez klijenta w Kasie funduszów oraz w granicach funduszów, posiadanych przez Kasę w tych instytucjach.

## IV. SZCZEGÓŁOWE UPRAWNIENIA KASY.

§ 54.

Rządząca się niniejszym statutem Kasa jako Komunalna Kasa oszczędności jest na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzpp. z dnia 13 kwietnia 1927 o Komunalnych Kasach oszczędności Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 339, tudzież rozporządzenia wykonawczego Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Skarbu z dnia 26 marca 1928 r. Dz. U. R. P. Nr. 44, poz. 424 wolna od podatków i świadczeń wymienionych szczegółowo w art. 28 powołanego rozporządzenia Prezydenta, tudzież w § 52 rozporządzenia wykonawczego wyżej cytowanego.

§ 55.

W razie niezapłacenia w terminie pożyczki zabezpieczonej zastawem papierów wartościowych, Kasa ma prawo sprzedać te papiery bez upoważnienia sądowego.

Sprzedaż powinna się odbyć najpóźniej w ciągu miesiąca od dnia płatności pożyczki, zabezpieczonej zastawem, przyczem papiery notowane na giełdzie mają być sprzedane po cenie giełdowej, a nienotowane po przeciętnej miejscowej cenie rynkowej.

Papiery wartościowe przyjęte przez Kasę jako zastaw udzielonych pożyczek, mają być zapisane do oddzielnej księgi sznurowej z wyszczególnieniem ich rodzaju i ilości, a przy premjowych papierach wartościowych, także numerów obligacji, tudzież z podaniem sum wierzytelności zastawem zabezpieczonych.

## V. LIKWIDACJA KASY.

§ 56.

Likwidacja Kasy może być dobrowolna lub przymusowa. Dobrowolna likwidacja następuje na skutek uchwały Związku poręczającego zatwierdzonej przez władzę nadzorczą.

Przymusową likwidację może zarządzić Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu w przypadkach określonych w ustępie trzecim art. 30 wymienionego wyżej rozporządzenia Prezydenta Rzpp. o Komunalnych Kasach oszczędności.

Rozporządzenia Władzy zarządzające, lub zatwierdzające likwidację Kasy, jakoteż wdrożenie postępowania likwidacyjnego ogłasza się w Krakowskim Dzienniku Wojewódzkim.

Ustalony plan likwidacji Kasy powinien być ogłoszony w sposób przewidziany dla ogłoszenia statutu Kasy.

W ogłoszeniu odnośnem należy zawezwać wierzycieli Kasy do podjęcia wkładów w przeciągu 6 miesięcy.

Ogłoszenie należy powtórzyć 3-krotnie, conajmniej w dwutygodniowych odstępach czasu po sobie. Po upływie sześciu miesięcy od dnia ostatniego ogłoszenia, ustaje oprocentowanie wkładów.

Jeżeli płynne fundusze Kasy nie wystarczają na pokrycie zobowiązań Kasy, za które Związek poręczający przyjął odpowiedzialność, a w szczególności na pokrycie zobowiązań z tytułu wkładów oszczędnościowych, to odpowiednich środków na pokrycie tych zobowiązań powinien w myśl obowiązujących przepisów dostarczyć Związek poręczający.

Likwidacja Kasy odbywa się pod nadzorem osobnego Komisarza, kótrego wyznacza właściwa Władza nadzorcza.

Postępowanie likwidacyjne nie może zostać zamknięte przed upływem sześciu miesięcy od chwili ostatniego ogłoszenia o jego wdrożeniu.

Ta część majątku Kasy, jaka potrzebna jest na zaspokojenie tych jej wierzycieli, którzy po odbiór swych wierzytelności do chwili zamknięcia postępowania likwidacyjnego się nie zgłosili, złożoną być powinna na lat 30 do depozytu sądowego na rzecz tych wierzycieli. Wierzytelności takie o ile ich do upływu tego okresu czasu wierzyciele nie podejmą, przypadają na rzecz związku poręczającego.

Nadwyżka majątku Kasy, pozostała po zaspokojeniu wszystkich jej wierzycieli, którzy się zgłosili do chwili zamknięcia postępowania likwidacyjnego i po złożeniu odpowiedniej części jej majątku na cel, uprzednim ustępem wskazany, przechodzi na rzecz związku poręczającego, który powinien użyć tej nadwyżki tylko na cele użyteczności publicznej, po ewentualnem poprzedniem potrąceniu z niej kosztów likwidacji, oraz kapitału zakładowego przyznanego Kasie przy jej organizowaniu. Zwinięcie Kasy, jej Oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych podaje Związek poręczający w sposób na miejscu praktykowany do publicznej wiadomości.

## VI. WŁADZE NADZORCZE.

§ 57.

Władzą nadzorczą nad Kasą rządzącą się statutem niniejszym jest zgodnie z § 59 rozporządzenia wykonawczego w instancji pierwszej Wojewoda, a w instancji drugiej i ostaniej Minister Spraw Wewnętrznych, działający w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

§ 58.

W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w prowadzeniu Kasy, a w szczególności wykroczeń przeciw obowiązującym przepisom, lub postanowieniom statutu niniejszego, służy Władzy nadzorczej prawo wydawania zarządzeń niezbędnych, celem usunięcia nieprawidłowości, lub zapobieżenia dalszym wykroczeniom. Zarządzenia te mogą polegać na zawieszeniu w czynnościach lub usunięciu członków Rady Kasy, Zarządu Kasy, Komisji rewizyjnej i na ustanowieniu w razie potrzeby Komisarza na koszt Kasy, lub związku poręczającego dla Zarządu Kasą, do czasu wyboru nowych organów. Wybór ten powinien nastąpić w ciągu trzech miesięcy od czasu ustanowienia Komisarza.

Komisarz w zakresie powierzonych mu czynności wstępuje we wszystkie prawa i obowiązki Rady i zarządu Kasy.

## VII. PRZEPISY KOŃCOWE.

§ 59.

Statut niniejszy wchodzi w życie po zatwierdzeniu go przez Władzę nadzorczą i ogłoszeniu w Krakowskim Dzienniku Wojewódzkim.

§ 60.

Wszelkie zmiany i uzupełnienia statutu niniejszego podlegają zatwierdzeniu Władzy nadzorczej.

---

**106.**

**Obwieszczenie Krakowskiego Urzędu Wojewódzkiego**

z dnia 29 listopada 1928

**w sprawie zatwierdzenia statutu komunalnej Kasy Oszczędności powiatu Grybowskiego w Grybowie.**

Na zasadzie art. 31 i 33 rozp. Prez. R. P. z 13 kwietnia 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 38) i § 59 rozp. Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Skarbu z dnia 26 marca 1928 (Dz. U. R. P. Nr. 44) zatwierdzam niniejszy statut.

Za Wojewodę: **Zbrowski,** Nacz. Wydz. samorząd.

# STATUT

# KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI POWIATU GRYBOWSKIEGO W GRYBOWIE.

## I. Organizacja Kasy.

§ 1.

Komunalna Kasa Oszczędności powiatu grybowskiego w Grybowie zorganizowana jest pod powyższą nazwą z siedzibą w Grybowie przez Powiatowy Związek Komunalny w Grybowie.

Nazwa powyższa stanowi równocześnie firmę Kasy, a wymieniony związek jest związkiem poręczającym tej Kasy.

Terytorjalny zakres działania Kasy powyższej obejmuje obszar powiatu grybowskiego.

§ 2.

Komunalna Kasa Oszczędności powiatu grybowskiego w Grybowie, posiada odrębną osobowość prawną i w granicach statutu niniejszego korzysta z uprawnień, przyznanych Komunalnym Kasom Oszczędności rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 kwietnia 1927 r. o Komunalnych Kasach Oszczędności (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 339).

Kasie tej służy prawo otwierania oddziałów na podstawie uchwały stanowiącego związku poręczającego i za zgodą władzy nadzorczej.

§ 3.

Zadaniem Komunalnej Kasy Oszczędności powiatu grybowskiego w Grybowie jest ułatwić gromadzenie oszczędności i ich oprocentowanie, oraz uprzystępniać ludności tani kredyt.

§ 4.

Związek Komunalny powiatu grybowskiego, jako związek poręczający Kasę ponosi wobec osób trzecich solidarną odpowiedzalność za wszelkie zobowiązania Kasy.

Związek poręczający przyznał tejże Kasie sumę do 5.000 Zł. (pięć tysięcy złotych) na pokrycie wydatków połączonych ze zorganizowaniem i uruchomieniem Kasy, oraz 5.000 Zł. (pięć tysięcy) na kapitał zakładowy tytułem dotacji bezzwrotnej.

§ 5.

Organami Kasy są:

1. Rada Kasy, jako organ posiadający prawo stanowienia w sprawach Kasy,

2. Zarząd Kasy (Dyrekcja) jako organ wykonawczy.

§ 6.

Rada Kasy jest ciałem kolegjalnem, składającem się z dziewięciu (9) członków. Członkami Rady Kasy mogą być tylko osoby posiadające prawo wybieralności do rad gmin wiejskich lub miejskich na obszarze Państwa. Członków Rady Kasy wybiera na lat sześć (6) stanowiący organ związku poręczającego.

Wszyscy członkowie Rady Kasy muszą być wybrani z grona organu stanowiącego związku poręczającego. Co trzy (3) lata początkowo przez losowanie, a następnie w kolei starszeństwa wyboru ustępuje czterech (4) członków, a w ich miejsce wybrani zostają nowi członkowie Rady Kasy na normalny okres urzędowania .

Z pośród swych członków wybranych z grona stanowiącego związku poręczającego wybiera Rada Kasy zwyczajną większością głosów przewodniczącego i jego zastępcę. Przewodniczący organu wykonawczego związku poręczającego, lub zastępca tego przewodniczącego, o ile są oni równocześnie członkami organu stanowiącego tegoż związku, może być wybrany na przewodniczącego Rady Kasy.

Ustępujący członkowie Rady mogą być ponownie wybrani.

Zmiana składu lub kadencji organu stanowiącego związku poręczającego powoduje równocześnie utratę mandatów u wszystkich członków Rady, oraz sprowadza konieczność wyboru nowych członków w miejsce ustępujących.

Ustępujący członkowie powinni pełnić swe obowiązki, aż do czasu ukonstytuowania się Rady w nowym składzie.

§ 7.

Zarząd Kasy (Dyrekcję) stanowi:

Kolegjum złożone z trzech członków, z tych dwóch wybieranych przez Radę Kasy większością głosów na lat trzy (3), przyczem głosowanie następuje na każdego członka osobno. Trzecim członkiem Zarządu (Dyrekcji) jest płatny i mianowany przez Radę Kasy stały fachowy dyrektor. Przewodniczącego Zarządu Kasy wybiera Rada Kasy.

§ 8.

Równocześnie nie można być członkiem Rady i Zarządu Kasy.

W miejsce członka Rady Kasy, który przyjął wybór do Zarządu Kasy, wybiera organ stanowiący związku poręczającego inną odpowiednią osobę na członka Rady, a w miejsce członka Zarządu Kasy, który przyjął mandat członka Rady Kasy, wybiera Rada Kasy innego członka do Zarządu.

Członkowie Rady i Zarządu Kasy nie mogą wchodzić w stosunek osobistego dłużnika do Kasy bez specjalnej uchwały Rady Kasy.

§ 9.

Rada Kasy wyraża swą wolę w formie uchwał.

Uchwałom Rady Kasy zastrzega się przedewszystkiem:

a) ustanawianie regulaminów czynności własnych, jej komisyj, oraz czynności Zarządu Kasy;

b) wybór i odwołanie Zarządu Kasy;

c) nabywanie realności celem lokaty funduszu emerytalnego funkcjonarjuszów (pracowników) Kasy, oraz nabywanie i budowę realności dla własnego użytku z kapitału zasobowego;

d) zbywanie i obciążanie majątku Kasy, przyjmowanie na jej rzecz darowizn i zapisów, oraz obejmowanie zarządów fundacyj;

e) odstąpienie od sporów prawnych, tudzież zatwierdzanie ugód w tych sporach prawnych, ustanawianie zastępców prawnych Kasy,

f) postanawianie o wnioskach jakie imieniem Kasy mają być przedkładane związkowi poręczającemu w sprawach Kasy, a w szczególności w sprawie otwierania an terotorjum tegoż związku oddziałów i zbiornic, jak również organizowanie zakładów zastawniczych (lombardów);

g) ustanawianie zasad co do sposobu zawiadywania i użytkowania majątku Kasy, oraz co do administracji wszelkich jej urządzeń, a w szczególności jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów);

h) ustalanie preliminarzy Kasy, oraz przyzwalanie na wydatki preliminarzem nieprzewidziane;

i) przyjmowanie do wiadomości sprawozdań Zarządu Kasy, rocznych zamknięć rachunkowych, tudzież bilansów Kasy, oraz przedkładanie ich związkowi poręczającemu (§ 29 statutu niniejszego);

j) postanowienie o użyciu funduszu zasobowego w granicach ustawowych i stawianie wniosków o rozdziale zysków, powstałych z obrotów Kasy;

k) postanawianie w granicach ustalonych statutem niniejszym o wnioskach Zarządu w sprawie zaciągania pożyczek;

l) ustalanie na wniosek Zarządu dopuszczalnej najwyższej wysokości wkładów, tudzież terminów wypowiadania tychże, oraz wysokości i początku o-

bowiązywania każdoczesnej stopy procentowej, tak w stosunku do dłużników Kasy, jak i jej wierzycieli, z prawem upoważnienia Zarządu do czynienia w poszczególnych przypadkach odchyleń od ustalonych w powyższym względzie zasad;

ł) ustanawianie regulaminów wewnętrznych, oraz instrukcji dla Zarządu i pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy, obowiązujących również klientelę Kasy co do sposobu załatwiania spraw;

m) udzielanie upoważnień do podpisywania firmy Kasy, oraz dokumentów, mocą których Kasa zaciąga zobowiązanie wobec osób trzecich, udzielanie pełnomocnictw upoważniających do zaciągania takich zobowiązań i do działania imieniem Kasy, jakoteż udzielanie kierownikom poszczególnych działów administracji Kasy, jej oddziałów, zbiornic i zakładów — prawa do zastępowania Kasy na zewnątrz w ich zakresie działania, tudzież upoważnień do podpisywania w tym zakresie firmy, oraz wspomnianego rodzaju dokumentów;

n) ustalenie rodzaju i ilości stanowisk służbowych w administracji Kasy, oraz wysokości uposażeń, przywiązanych do ustalonych stanowisk, mianowanie płatnych kierowników biur i dyrektorów Kasy;

o) ustanawianie wynagrodzenia stale w Kasie zatrudnionych członków Kasy, oraz ewentualne przyznawanie remuneracji dla członków Zarządu i pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy, za prace ponadobowiązkowe,

p) postanawianie przepisów służbowych (pragmatyki służbowej) dla pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy oraz ustalanie statutu emerytalnego dla tychże;

r) postanawianie o przepisach dyscyplinarnych dla pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy, określenie władz dyscyplinarnych, tudzież wybór i określenie ich kompetencji;

s) wydawanie opinji i występowanie na wniosek Zarządu z wszelkiemi wnioskami do władz w sprawach Kasy;

t) wystąpienie do organu stanowiącego związek poręczający z wnioskiem o ewentualną likwidację Kasy;

u) ustalanie projektów zmian statutowych,

w) określanie w granicach statutu niniejszego przypadków i warunków kiedy Zarząd Kasy upoważniony jest wykonać za Radę Kasy prawo stanowienia w sprawach Kasy.

§ 10.

Posiedzenia Rady Kasy zwołuje przewodniczący, a w razie przeszkody jego zastępca w miarę potrzeby, conajmniej jednak cztery razy do roku.

Rada Kasy musi być ponadto zwołana na żądanie organów związku poręczającego, władzy nadzorczej, Zarządu Kasy, lub też an pisemny wniosek conajmniej czterech (4) członków Rady Kasy z podaniem spraw, które mają być pomieszczone na porządku dziennym.

Zwołanie Rady Kasy poza przypadkami nagłemi nastąpić powinno najmniej na osiem (8) dni przed terminem posiedzenia zapomocą pisemnego zaproszenia z podaniem porządku obrad.

Zaproszenie pisemne doręczone być powinno za potwierdzeniem odbioru.

Przewodniczący Rady otwiera i zamyka posiedzenie Rady, oraz kieruje jej obradami.

§ 11.

Członkowie Rady Kasy obowiązani są uczęszczać regularnie na posiedzenia Kasy.

Członek, który bez usprawiedliwienia opuścił trzy (3) kolejne, lub sześć (6) choćby niekolejnych posiedzeń Rady Kasy może być pozbawiony mandatu z mocy uchwały organu stanowiącego związku poręczającego na wniosek Rady Kasy. Od tej uchwały nie służy zainteresowanemu prawo odwołania.

Poza przypadkami przewidzianemi w § 8, ust. 2 statutu niniejszego i w ustępie powyższym członkowie Rady Kasy ulegają z samego prawa zawieszeniu w czynnościach, oraz tracą mandat w tych samych przypadkach i z temi samemi skutkami, co członkowie organu stanowiącego związku poręczającego Kasy.

Członkowie Rady Kasy sprawują swe czynności bezpłatnie, otrzymują jednak zwrot kosztów podróży i djety za obecność na posiedzeniach według norm ustalonych uchwałą organu stanowiącego związku poręczającego.

§ 12.

Rada Kasy zdolna jest do powzięcia uchwał, oraz do dokonywania wyborów, jeżeli na posiedzeniu obecna jest więcej, niż połowa statutowej liczby członków Rady.

Wyjątek od powyższej zasady zachodzi w przypadku, gdy idzie o powzięcie uchwał w sprawie:

a) zbycia nieruchomości, lub zaciągnięcia pożyczki;

b) wniosków o otwarcie na terytorjum związku poręczającego oddziałów i zbiornic, jak również o organizowaniu zakładów zastawniczych (lombardów);

c) ustalania rodzaju i ilości stanowisk służbowych w administracji Kasy, oraz wysokości uposażeń, przywiązanych do odnośnych stanowisk;

d) wyboru Zarządu i Komisji Kasy;

e) mianowania kierowników biur i dyrektorów Kasy, oraz przyznawanie remuneracji członkom Zarządu i pracownikom (funkcjonarjuszom) Kasy;

f) ustalania regulaminów i preliminarzy Kasy;

g) określania przypadków i warunków, kiedy Zarząd Kasy upoważniony jest wykonać za Radę Kasy prawo stanowienia w sprawach Kasy;

h) uchwalania projektów zmian statutowych.

W każdym z powyższych przypadków Rada Kasy może powziąć uchwałę większością 2/3 obecnych jeżeli na posiedzeniu jest obecnych co najmniej trzy czwarte (3/4) członków Rady. O ile na 2-ch kolejno zwołanych posiedzeniach nie stawi się wymagana ilość członków Rady, Naczelnik Zarządu Kasy powi-

nien o tem zawiadomić związek poręczający, którego organ wykonawczy może spowodować zwołanie ponownego posiedzenia z tym samym porządkiem obrad. Do ważności uchwał zwołanego w ten sposób posiedzenia wystarczy obecność więcej niż połowy statutowej liczby członków Rady.

§ 13.

Uchwały Rady Kasy zapadają większością głosów członków, biorących udział w głosowaniu.

W razie równości głosów wniosek upada.

W razie równości głosów przy wyborach rozstrzyga los wyciągnięty przez przewodniczącego. Głosowanie jest jawne. Na żądanie jednej trzeciej (1/3) obecnych musi być zarządzone głosowanie imienne, lub tajne. Przy wyborach, oraz sprawach personalnych głosowanie jest tajne.

§ 14.

Członek Rady Kasy powinien wstrzymać się od głosowania we wszystkich sprawach, w których jest osobiście zainteresowany.

Jeżeli Rada Kasy z powyższego powodu stanie się niezdolną do powzięcia uchwał, natenczas uchwałę Rady Kasy zastąpi uchwałą organu stanowiącego związku poręczającego.

Członkowie Zarządu Kasy obowiązani są uczestniczyć w posiedzeniach Rady Kasy. Na posiedzeniach tych służy im głos doradczy poza koleją mowców.

Pracownicy (funkcjonarjusze) Kasy mogą być powoływani na posiedzenie Rady Kasy celem udzielenia potrzebnych wyjaśnień, względnie referowania spraw.

§ 15.

Rada Kasy może do poszczególnych spraw wybrać ze swego grona komisje.

Na posiedzeniach tych komisji przewodniczy przewodniczący Rady, lub jego zastępca.

W przypadkach, gdy chodzi o sprawy osobiste tych ostatnich, lub gdy wymienieni zrzekną się przewodnictwa, komisja wybiera przewodniczącego ze swego grona.

§ 16.

Z każdego posiedzenia Rady Kasy spisuje się protokół. Do protokółu wpisuje się nazwiska obecnych na posiedzeniu: przewodniczącego, piszącego protokół, członków Rady, członków Zarządu Kasy, pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy, porządek dzienny, zgłoszone wnioski i powzięte uchwały w dosłownem brzmieniu z podaniem liczby głosów „za“ i „przeciw“ oraz liczby wstrzymujących się od głosowania, a przy wyborach liczbę głosów, oddanych na poszczególnych kandydatów, wreszcie nazwiska członków Rady, którzy nie usprawiedliwili swego nieprzybycia na posiedzenie.

Protokół, który sporządza się w toku posiedzenia, powinien być najpóźniej na następnem posiedzeniu Radzie Kasy odczytany i przyjęty, oraz podpisany przez przewodniczącego, przez piszącego protokół, oraz dwóch (2) członków Rady.

§ 17.

Do zakresu działania Zarządu Kasy należy przedewszystkiem:

a) zarządzanie majątkiem i sprawami Rady według zasad statutu niniejszego i przepisów ustanowionych przez Radę Kasy;

b) kierownictwo administracją Kasy, oraz nadzór nad administracją jej osobistych urządzeń, a w szczególności jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów);

c) sporządzanie preliminarza przychodów i rozchodów Kasy, przedstawianie Radzie Kasy rocznych zamknięć rachunkowych, bilansów i sprawozdań Kasy;

d) postanawianie o nabyciu na licytacji nieruchomości obciążonych pożyczką Kasy, o ile najwyższa zaofiarowana suma nie pokryje całkowicie wierzytelności Kasy,

e) nadzór zwierzchni nad pracownikami (funkcjonarjuszami) Kasy, oraz nad prowadzeniem rachunkowości Kasy;

f) staranie się o należyte użycie wkładów i odpowiednie ich ulokowanie, jakoteż o należyty obrót pieniężny i prowadzenie wszystkich operacji Kasy z zachowaniem statutu i przepisów obowiązujących;

g) mianowanie pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy na ustalone przez Radę Kasy stanowiska służbowe w tych przypadkach, w których to mianowanie nie jest zastrzeżone Radzie, jakoteż przyjmowanie i oddalanie pracowników kontraktowych;

h) stanowienie uchwał w sprawach Kasy z upoważnienia Rady Kasy w przypadkach i warunkach określonych wewnętrznym porządkiem (regulaminem) czynności Kasy;

i) wyznaczanie dni i godzin przyjmowania klientów, oraz urzędowania dla Zarządu, pracowników i Kasy;

j) przygotowywanie wniosków na posiedzenia Rady Kasy i wykonanie jej uchwał;

k) załatwianie wszelkich innych czynności statutem Radzie Kasy i innym jej organom wyraźnie nie zastrzeżonych.

§ 18.

Naczelnik i członkowie Zarządu Kasy obowiązani są dochować tajemnicy co do prowadzenia interesów, stosunków kredytowych i sposobu wytwórczości zawodowej klienteli Kasy.

Do członków Zarządu, sposobu obradowania, stanowienia uchwał i odbywania posiedzeń mają odpowiednie zastosowanie odnośne przepisy §§ 10—16 statutu niniejszego.

§ 19.

Kierownictwo bieżących czynności Kasy sprawuje Naczelnik Zarządu Kasy, względnie jego zastępca.

Jest on równocześnie naczelnym zwierzchnikiem służbowym wszystkich funkcjonarjuszów Kasy.

Naczelnikowi Zarządu Kasy służy do dni 14-tu prawo sprzeciwu co do uchwał zarządu Kasy i prawo wstrzymania wykonania zarządzeń z obowiązkiem zwrócenia się w tych sprawach o decyzję do Rady Kasy.

Naczelnik Zarządu Kasy zastępuje Kasę na zewnątrz wobec urzędów publicznych i osób trzecich, prowadzi w jej imieniu korespondencję i podpisuje za nią pisma, dokumenty i ogłoszenia.

Firma Kasy oraz dokumenty, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich, jak niemniej pełnomocnictwa, upoważniające do zaciągania takich zobowiązań i do działania imieniem Kasy, muszą być oprócz tego podpisane przez jednego upoważnionego do tego przez Radę członka Zarządu Kasy i opatrzone pieczęcią Kasy.

Na zasadzie uchwały Rady Kasy Zarząd Kasy może aż do odwołania kierownikom poszczególnych działów administracji Kasy, jej oddziałów, zbiornic i zakładów udzielić prawa do zastępowania Kasy na zewnątrz w ich zakresie działania. Prawem tem można również objąć upoważnienie do podpisywania w tym zakresie firmy Kasy, oraz dokumentów, z których ma powstać obowiązek prawny Kasy. W tym ostatnim przypadku koniecznym jest jednak zawsze nadto podpis Naczelnika Zarządu.

Kierownictwo technicznych czynności Kasy sprawuje pod nadzorem Rady Kasy i pod bezpośrednim zwierzchnictwem Naczelnika Zarządu Kasy odpowiedzialny pracownik (funkcjonarjusz) Kasy z tytułem Kierownika biur, względnie Dyrektora Kasy.

Jest on równocześnie bezpośrednim przełożonym służbowym pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy powierzonego mu działu.

§ 20.

Pracownicy (funkcjonarjusze) Kasy nie mogą być członkami Rady Kasy ani Komisji Rewizyjnej Kasy. Nie mogą oni wchodzić w stosunek osobistego dłużnika do Kasy, ani też poręczycieli. Przepis ustępu pierwszego § 18 statutu niniejszego ma również do pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy odpowiednie zastosowanie.

Prawa i obowiązki pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy określają przepisy służbowe i uposażeniowe, wydane przez Radę Kasy.

§ 21.

Związek poręczający sprawuje kontrolę nad Kasą za pośrednictwem Komisji Rewizyjnej.

Komisja Rewizyjna jest organem kolegjalnym i składa się z trzech (3) członków, których wybiera i odwołuje organ stanowiący związku poręczającego. W skład Komisji Rewizyjnej nie mogą wchodzić członkowie Rady, ani Zarządu Kasy, ani też pracownicy (funkcjonarjusze) Kasy; natomiast mogą być do tej Komisji powoływane nie wchodzące w skład organów, lub personalu pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy osoby z pośród, lub z poza grona organu stanowiącego związku poręczającego, zwłaszcza rzeczoznawcy, a to bądź z głosem stanowczym, jako jej członkowie, bądź też z głosem doradczym, jako jej asesorzy.

Członkowie Komisji Rewizyjnej nie mogą pozostawać w stosunku osobistego dłużnika do Kasy bez specjalnej uchwały organu stanowiącego związku poręczającego.

Przepisy ustępu 3, § 11-go odpowiednio obowiązują również członków Komisji Rewizyjnej.

Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej wybierają członkowie tej Komisji z pośród swego grona.

Uchwały Komisji Rewizyjnej zapadają większością głosów pełnej liczby jej członków. Do ważności zaś uchwał niezbędną jest obecność co najmniej dwie trzecie (2/3) pełnej liczby członków Komisji Rewizyjnej. Uchwały te powinny być protokołowane. Protokół podpisuje przewodniczący i co najmniej jeden z członków Komisji Rewizyjnej.

Pozatem do członków Komisji Rewizyjnej, do obrad i posiedzeń tej Komisji mają odpowiednie zastosowanie przepisy §§ 10—11—14 ust. 1, 2, 4 i 16 statutu niniejszego.

§ 22.

Obowiązkiem Komisji Rewizyjnej jest zbadanie rocznego sprawozdania i działalności Kasy i zamknięcia rachunków Kasy, złożonego związkowi poręczającemu przez Radę Kasy, a nadto sprawdzenie stanu Kasy przynajmniej raz na kwartał. Tok i sposób dokonywania rewizji określa osobny porządek (regulamin) czynności, uchwalony przez organ stanowiący związku poręczającego.

Komisja Rewizyjna uprawniona jest też przeprowadzać niespodziewane rewizje Kasy, oraz wszelkich jej urządzeń, a w szczególności jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów).

Wcelu wykonania powyższych czynności wolno Komisji Rewizyjnej żądać od Rady i Zarządu Kasy, jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów) wszelkich potrzebnych wyjaśnień, aktów, ksiąg kasowych, zapisów i dowodów, oraz zwiedzać i badać wszelkie urządzenia Kasy.

Ze swych czynności składa Komisja Rewizyjna sprawozdanie organowi stanowiącemu związku poręczającego, przesyłając równocześnie odpisy organowi wykonawczemu tegoż związku przy dołączeniu odpisów dla Rady i Zarządu Kasy.

§ 23.

Ogłoszenia Kasy wywieszane będą na widok publiczny w lokalu urzędowym Kasy, oraz jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów) jakoteż w lokalu urzędowym jej związku poręczającego.

### II. Majątek i fundusze Kasy.

§ 24.

Majątek Kasy stanowi majątek osobny, oddzielony prawnie od majątku związku poręczającego i osobno administrowany. Majątkiem tym odpowiada Kasa za zobowiązania, jakie jako osoba prawna zaciągnęła względem wkładców i innych wierzycieli.

Fundusze należące do majątku Kasy, lub jej powierzone, nie mogą być łączone z funduszami związku poręczającego i powinny być odrębnie administrowane.

§ 25.

Kasa jest obowiązana posiadać względnie zebrać fundusz zasobowy, przeznaczony przedewszystkiem na pokrycie ewentualnych strat Kasy.

Fundusz zasobowy tworzy się z corocznych zysków Kasy; mogą też być przeznaczone na fundusz zasobowy bezzwrotne dotacje związku poręczającego, zapisy i t. p.

Fundusz zasobowy gromadzić należy do czasu, póki wraz z narosłemi procentami nie osiągnie wysokości conajmniej 10% sumy wkładów oszczędnościowych. W tej wysokości powinien fundusz ten być nadal utrzymywany.

Gdy fundusz zasobowy wynosić będzie więcej, niż 5% wkładów oszczędnościowych, to połowa zysków Kasy może być użyta na cele użyteczności publicznej. Jeżeli fundusz wynosi 10% wkładów, to zyski Kasy mogą być w całości użyte na cele użyteczności publicznej.

Dla określenia wysokości funduszu zasobowego miarodajną jest w obu powyższych przypadkach suma wkładów oszczędnościowych z tego roku obrachunkowego, w którym ta suma była najwyższa, licząc od dnia zatwierdzenia statutu niniejszego.

Na podstawie uchwały Rady Kasy i za pozwoleniem władzy nadzorczej może Kasa nabywać i budować z funduszu zasobowego realności dla własnego użytku. Pozatem fundusz zasobowy lokowanym może być tylko w sposób przewidziany w § 46 punktach 1—4, oraz statutu niniejszego, przyczem o wyborze tych sposobów lokaty decyduje Rada Kasy.

§ 26.

Dla zabezpieczenia funduszu zasobowego powinna Kasa posiadać, względnie utworzyć nadto osobny fundusz wyrównawczy na pokrycie ewentualnych strat kursowych, wynikłych z obliczenia kursu walorów, znajdujących się jako część stanu czynnego w funduszach Kasy.

Fundusz wyrównawczy tworzy się wyłącznie z wykazanych księgami zwyżek kursowych. Przy obliczaniu w myśl poprzedniego paragrafu procentowej wysokości funduszu zasobowego w stosunku do sumy wkładek oszczędności fundusz ten nie może być policzany.

§ 27.

Na zabezpieczenie poszczególnych swych operacji, jakoteż na własne cele inwestycyjne uprawniona jest Kasa tworzyć również fundusze specjalne:

budowa własnego gmachu.

Fundusz powyższy może być tworzony dopiero po zadośćuczynieniu obowiązkom w przedmiocie funduszu zasobowego (§ 25 statutu niniejszego)

Przepis o lokacie funduszu zasobowego na odpowiednie zastosowanie także i do powyższego funduszu.

§ 28.

Rokiem obrachunkowym Kasy jest rok kalendarzowy.

Rachunkowość swoją prowadzi Kasa według systemu księgowości podwójnej.

Rachunkowość kapitału zakładowego, funduszu zasobowego i funduszu wyrównawczego prowadzona ma być oddzielnie.

Sposób wykonywania bieżącego nadzoru organów Kasy nad czynnościami i rachunkowością Kasy określa porządek (regulamin) czynności, uchwalony przez Radę Kasy.

§ 29.

Najpóźniej w ciągu trzech miesięcy po upływie roku obrachunkowego Zarząd Kasy powinien złożyć Radzie Kasy sprawozdanie z działalności za bezpośrednio ubiegły rok obrachunkowy wraz z bilansem majątku Kasy i funduszów jej powierzonych, oraz zamknięcie rachunkowe wszelkich przychodów i rozchodów Kasy.

Sprawozdanie to wraz z bilansem, oraz zamknięcie rachunków należy po przyjęciu ich przez Radę Kasy przesłać najpóźniej do dwóch (2) miesięcy, licząc od dnia ukończenia się roku obrachunkowego, organowi wykonawczemu związku poręczającego, celem powzięcia co do nich uchwały przez organ stanowiący tegoż związku.

W bilansie i zamknięciu rachunkowem walory, mające obieg na giełdzie, powinny figurować podług kursu ostatniego dnia roku obrachunowekgo, a te walory, które nie mają takiego obiegu, podług kursu walorów podobnych, lub podług ich wartości rynkowej. Inne objekty należy wykazywać w wartości nie przekraczającej kosztów nabycia. — Należności wątpliwe należy zapisać na straty.

Sprawozdanie z działalności wraz z bilansem i projektem rozdziału zysków, oraz zamknięcie rachunkowe powinny być przedkładane corocznie władzy nadzorczej w ciągu jednego miesiąca po uznaniu ich przez organ stanowiący związku poręczającego, oraz podane do wiadomości publicznej w sposób, przepisany dla ogłoszeń Kasy (§ 23 statutu niniejszego).

§ 30.

Kasa obowiązana jest przechowywać księgi wkła-

dek oszczędnościowych przez cały czas swego istnienia, inne księgi przez lat 10; natomiast może ona niszczyć spłacone książeczki oszczędnościowe i inne zapiski z pięciu lat wstecz.

Okresy powyższe liczą się od daty odnośnych kwitów, zapisków, względnie roku zamknięcia rachunków i ksiąg, oraz od daty ostatniego wpisu uskutecznionego na książeczce.

### III. Operacje Kasy.

§ 31.

Kasa uprawniona jest do dokonywania tylko tych rodzajów operacji, które wyszczególnione są w statucie niniejszym.

Firma i sam zakład Kasy, jakoteż firma (nazwa) jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów) oraz same te urządzenia nie mogą być przedmiotem, ani operacji Kasy, ani też żadnych tranzakcji ze strony związku poręczającego.

### A. Operacje bierne.

§ 32.

Kasa przyjmuje wkłady oszczędnościowe na książeczki oszczędnościowe, które mogą być wystawione na okaziciela, lub na imiennie oznaczoną osobę.

Książeczka oszczędnościowa może opiewać tylko na gotówkę i stanowi dowód posiadania w Kasie wierzytelności w wysokości każdoczesnego jej salda.

Kasa przyjmuje wkłady od osób fizycznych i prawnych nie tylko na ich własny rachunek, lecz także na rachunek osób trzecich.

§ 33.

Kasa nie jest obowiązana przyjmować na książeczki oszczędnościowe wkładów poniżej kwoty dwu (2) złotych.

Dopuszczalną najwyższą kwotę wkładu na książeczkę oszczędnościową ustala Rada Kasy (§ 9, ust. 2, p. 1, statutu niniejszego).

Kasa nie jest obowiązana przyjmować wkładek oszczędnościowych w następujących przypadkach:

a) gdy chodzi o wystawienie książeczki w obcej walucie;

b) gdy zgłoszone przez wkładcę warunki Kasa uzna za niedogodne dla siebie;

c) gdy niema widoków na odpowiednie ulokowanie funduszu wkładkowego;

d) gdy wkładca już raz dopuścił się nadużycia zaufania Kasy;

e) gdy Kasa stoi przed likwidacją.

§ 34.

Kasa uprawniona jest wypuszczać znaczki oszczędnościowe w cenie niższej od oznaczonej powyżej najniższej kwoty wkładów, oraz przyjmować te znaczki, jeżeli razem złączone dają kwotę przewidzianego powyżej wkładu najniższego. Może również Kasa rozdzielać skarbonki oszczędnościowe i złożone w nich kwoty przyjmować na warunkach wyżej wymienionych jako wkłady na książeczki oszczędnościowe.

Jeżeli wkład, złożony na poszczególną książeczkę, osiągnie ustaloną przez Radę Kasy kwotę najwyższą, natenczas nie może on być zwiększony przez nowe wpłaty, lecz tylko przez kapitalizowanie się procentów.

§ 35.

Wkładki oszczędnościowe księguje Kasa na tego, na kogo książeczka oszczędnościowa jest wystawiona.

Na pierwszej stronie książeczki zaznacza się numer otworzonego w Kasie rachunku ,datę wystawienia książeczki i zapis o ewentualnych zastrzeżeniach, a jeżeli książeczka wystawiona jest na imiennie oznaczoną osobę, także nazwisko i imię tej osoby.

Z każdą książeczką oprawiony jest wyciąg statutu niniejszego, dotyczący wkładów oszczędnościowych.

Książeczkę oszczędnościową wystawia Kasa w sposób przepisany dla dokumentów, z których powstaje zobowiązanie Kasy (§ 19, ust. 3-ci statutu niniejszego).

W braku odmiennego zastrzeżenia każda suma, wypłacona na książeczkę, jest w stosunku do Kasy wierzytelnością tego, na kogo książeczka jest wystawiona.

Każdy wpis, lub zastrzeżenie w książeczce oszczędnościowej stwierdzony powinien być poza podpisem skarbnika (kasjera) także przez podpis rachmistrza.

Zapisków, lub zastrzeżeń osób prywatnych w książeczkach Kasa nie jest obowiązaną uwzględniać, choćby nawet pochodziły od wkładcy, lub osoby uprawnionej do podejmowania wypłat. Omyłki skreśla się z pisemnem potwierdzeniem na książeczce skreślenia w sposób dla wpisów obowiązujący.

§ 36.

Do umownego przeniesienia wierzytelności, wynikających z książeczki oszczędnościowej, nawet na imiennie oznaczoną osobę wystawionej, wystarcza wręczenie tej książeczki nabywcy wierzytelności i całkowita, lub częściowa wypłata wierzytelności może nastąpić za przedstawieniem książeczki, przyczem Kasa nie ma obowiązku badać legalności posiadania książeczki, przedstawionej do wypłaty, o ile wypłaty nie uzależniono od pewnych określonych w tym względzie warunków, lub o ile utrata książeczki nie została przedtem zgłoszona w Kasie.

O ile chodzi o książeczki, wystawione na imiennie oznaczoną osobę bez zastrzeżeń co do osób uprawnionych do podnoszenia wkładów, uważa się każdego przedstawiającego książeczkę do wypłaty za prawego pełnomocnika tej osoby, na którą książeczka jest wystawiona.

§ 37.

Wpłaty mogą być uskutecznione również bez przedkładania książeczki oszczędnościowej, a mianowicie drogą przekazów pocztowych, listów pieniężnych, czeków i t. p. — Wpisania do książeczki oszczędnościowej uskutecznionych w powyższy sposób wpłat dokonywa Kasa przy najbliższem przedstawieniu jej książeczki oszczędnościowej.

Całkowita, lub częściowa wypłata przez Kasę wierzytelności, wynikającej z książeczki oszczędnościowej, może nastąpić w drodze pocztowej na koszt i ryzyko wkładcy tylko za poprzedniem nadesłaniem Kasie książeczki, podaniem sposobu przekazania wypłaty, oraz adresu wkładcy, względnie osoby, na ręce której wypłata ma nastąpić i za wyraźnem wskazaniem w jaki sposób i do czyich rąk książeczka ma być zwrócona, lub też czy ma zostać zatrzymana do rozporządzenia wkładcy. Wypłata może być dokonana w powyższy sposób na zlecenie wkładcy do rąk osoby trzeciej tylko wtedy, jeżeli odpowiednio do polecenia wypłaty się wylegitymuje i jeżeli osnowa zastrzeżeń w księdze zastrzeżeń (§ 38 statutu niniejszego) co do odnośnego wkładu wypłacie takiej się nie sprzeciwia.

Kasa uprawniona jest do potrącania z wkładu poniesionych przez siebie kosztów pocztowych.

Przy wypłacaniu całego kapitału wraz z procentami, Kasa książeczkę oszczędnościową zatrzymuje i kasuje.

§ 38.

Jeżeli wypłatę wierzytelności, wynikającej z książeczki oszczędnościowej, uzależniono od pewnych określonych warunków, to Kasa o tem musi zapisać do książeczki oszczędnościowej odpowiednie zastrzeżenie. Wypłaty wierzytelności z takich książeczek można uskuteczniać tylko ściśle według osnowy zastrzeżenia.

Łączenie kilku warunków równocześnie jest dopuszczalnem, o ile warunki te wzajemnie się nie wyłączają i nie są sprzeczne ze sobą, a określone są w sposób wykluczający wątpliwość co do sposobu ich dopełnienia. — Zastrzeżenia nie mogą się sprzeciwiać przepisom obowiązujących ustaw.

Zastrzeżone warunki mogą wychodzić zarówno od Kasy, jak i od wkładcy i na warunki te musi się zgodzić zarówno Kasa, jako i wkładca.

Wypłata wkładów z książeczek, uwarunkowanych zastrzeżeniami, dokonywaną być może tylko zgodnie z osnową zastrzeżenia. Zastrzeżenie można zmienić, lub wycofać. — Zapisy o zastrzeżeniach, ich zmianie, lub cofnięciu należy uwidoczniać nie tylko w samej książeczce, lecz także w odnośnej księdze wkładów, pełną zaś osnowę zastrzeżeń należy wpisać do specjalnej księgi zastrzeżeń, przechowanej pod zamknięciem.

§ 39.

Jeżeli między niniejszą Kasą, a innemi komunalnemi Kasami oszczędności i gminnemi kasami pożyczkowo-oszczędnościowemi dojdzie do skutku porozumienie co do wzajemnego przyjmowania wkładów i dokonywania wypłat na wystawione przez siebie książeczki oszczędnościowe, natenczas dojście do skutku takiego porozumienia obowiązany jest Zarząd Kasy podać do publicznej wiadomości w sposób, przewidziany dla ogłoszeń Kasy (§ 23 statutu niniejszego).

§ 40.

Ustalony przez Radę Kasy procent od wkładów, o ile wkładca nie zażąda wypłaty odsetek, dolicza się do tychże wkładów, o ile zaś tej wypłaty zażąda, wypłaca się corocznie z upływem roku (co pół roku według połowy ustalonej stopy z upływem półrocza, co kwartał według 1/4 — ustalonej stopy z upływem kwartału).

Bieg procentów rozpoczyna się od dnia następującego po dniu wpłaty i liczy się od dnia poprzedzającego dzień wypłaty. Oprocentowanie książeczek może być różne w zależności od terminu wypowiedzenia wkładu, lub też od zgłoszonych zastrzeżeń, albo innego uwarunkowania wypłaty wkładu.

Kasa zastrzega sobie możność wyróżnienia, w drodze premij, lub rozlosowywania nagród, pewnych kategorji książeczek, które Rada Kasy uzna za zasługujące na takie wyróżnienie.

Wysokość i początek obowiązywania ustalonej stopy procentowej od wkładów, jakoteż warunki ewentualnych premij i rozlosowywania nagród Kasa podaje do publicznej wiadomości w sposób przewidziany dla ogłoszeń Kasy (§ 23 niniejszego statutu).

§ 41.

Całkowita, lub częściowa wypłata przez Kasę wierzytelności, wynikającej z książeczki oszczędnościowej, może nastąpić — nawet w przypadkach egzekucji — tylko za jej przedstawieniem.

Wstrzymanie wypłaty wkładów z książeczki oszczędnościowej nastąpić może w przypadkach i w sposób, przewidziany w przepisach o umorzeniu tytułów na okaziciela, obowiązujących w siedzibie Kasy.

§ 42.

W myśl art. 20 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 kwietnia 1927 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr. 38, p. 339), wkłady na książeczki oszczędnościowe Kasy, rządzącej się statutem niniejszym, posiadają charakter funduszów, ulokowanych z bezpieczeństwem prawnem (pupilarnem).

Książeczki oszczędnościowe tej Kasy w myśl art. 20 ust. 2 powyższego rozporządzenia będą przyjmowane przez Państwowe względnie komunalne władze, urzędy i zakłady jako wadja przy wszelkich przetargach, jako kaucje akcyzowe i celne, jako kaucje przy zawieraniu umów, oraz jako zabezpieczenia pieniężne z innych tytułów wymagane.

Jako wadja i kaucje składane władzom państwowym, względnie komunalnym urzędom i zakładom, nie mogą być przyjmowane książeczki oszczędnościowe opatrzone zastrzeżeniami.

§ 43.

W razie utraty książeczki oszczędnościowej unieważnienie jej i wydanie duplikatu może nastąpić po przeprowadzeniu postępowania przewidzianego w przepisach o umorzeniu tytułu na okaziciela, obowiązujących w siedzibie Kasy; duplikat książeczki może jednak być wydany już po upływie 6-ciu miesięcy od daty pierwszego ogłoszenia o jej utracie.

Zagubienie, zniszczenie, lub inną utratę książeczki oszczędnościowej może posiadacz zgłosić pisemnie, lub ustnie bezpośrednio w zakładzie głównym Kasy, lub jej oddziale, względnie zbiornicy, skąd mu książeczkę wydano.

Zgłoszenie powyższe obowiązuje Kasę dopiero od chwili doręczenia jej dowodu sądowego o wdrożeniu postępowania przewidzianego w przepisach o umorzeniu tytułów na okaziciela, obowiązujących w siedzibie Kasy.

Wydanie duplikatu, oraz wypłata wkładów, lub procentów po upływie sześciu miesięcy od ogłoszenia o utracie książeczki, a przed uznaniem jej za nieważną, nastąpić może na odpowiedzialność Kasy tylko do rąk tej osoby, która jest uprawniona do rozporządzenia wkładem.

Duplikat wystawia się na saldo książeczki pierwotnej.

§ 44.

Przedawnienie wierzytelności z tytułu niepodniesionych z Kasy wkładów oszczędnościowych, jakoteż skapitalizowanych procentów od takich wkładów, następuje z upływem lat trzydziestu od dnia dokonania ostatniego wkładu, lub ostatniej wpłaty, względnie od dnia dopisania po raz ostatni przez Kasę procentów na książeczce oszczędnościowej.

Bieg 30-letniego przedawnienia w tych przypadkach, gdy chodzi o wkłady z odroczoną, lub wstrzymaną wypłatą, względnie dotknięte zakazem sądowym, lub płatne za określonym z góry terminem wypowiedzenia, nie może w stosunku do części wkładu, dotkniętej powyższemi ograniczeniami, rozpocząć się przed przywróceniem prawa do rozporządzenia wkładem, względnie przed upływem terminu określonego dla wypowiedzenia.

W stosunku do książeczek oszczędnościowych, wystawionym na imię osoby niewłasnowolnej, o ile o tem w książeczce było zapisane odpowiednie zastrzeżenie, bieg przedawnienia nie może się rozpocząć przed uzyskaniem własnowolności przez wspomnianą osobę.

Lista wierzytelności, ulegających przedawnieniu, podaną będzie na sześć miesięcy przed upływem okresu przedawnienia do wiadomości publicznej w sposób przewidziany dla ogłoszeń Kasy (§ 23 statutu niniejszego).

W ciągu powyższego okresu, osoby uprawnione do rozporządzania odnośnemi wierzytelnościami, mogą żądać wypłaty tych wierzytelności, względnie prosić o ich dalsze utrzymanie na rachunku Kasy.

Przedawnione wierzytelności przelewa Kasa na fundusz zasobowy.

§ 45.

Kasie przysługuje prawo wypowiadania wierzytelności.

Wypowiedzenie wkładu poszczególnemu wkładcy może być dokonane ustnie z zaznaczeniem tego w książeczce oszczędnościowej, lub też przez zawiadomienie pisemne. Wypowiedzenie wkładów może nastąpić także przez podanie go do wiadomości publicznej w sposób przewidziany dla ogłoszeń Kasy (§ 23 statutu niniejszego).

Wierzytelności takie mogą być złożone do depozytu sądowego, jeżeli nie zostaną podniesione, w następujących warunkach:

a) jeżeli nie będą podniesione w terminie naznaczonym w zawiadomieniu, ogłoszeniu, lub wezwaniu;

b) jeżeli w odpowiedni sposób nie stanie się zadość warunkom ustalonym przez właściwe organa Kasy;

Takie złożenie wspomnianych wierzytelności jest równoznaczne z ich wypłaceniem.

Od wkładów wypowiedzianych Kasa z upływem terminu wypowiedzenia nie ma obowiązku płacić, lub doliczać dalsze procenty.

**B. Operacje czynne.**

§ 46.

Kasa uprawniona jest:

1) nabywać polskie państwowe papiery procentowe, listy zastawne i obligacje Banków Państwowych, akcje Banku Polskiego, tudzież listy zastawne krajowych Towarzystw kredytu długo-terminowego, emitowane za zabezpieczeniem prawnem (pupilarnem), obligacje związków komunalnych i komunalnych instytucji kredytowych, tudzież Banków gwarantowanych przez związki komunalne, oraz udziały (akcje) wspólnych komunalnych instytucyj kredytowych;

2) udzielać pożyczek pod zastaw papierów, oznaczonych w punkcie 1), najwyżej do wysokości 3/4 ich wartości kursowej, a nie wyżej ich wartości nominalnej, oraz pod zastaw wystawionych przez siebie książeczek oszczędnościowych;

3) udzielać na hipoteki miejskich i wiejskich nieruchomości terminowych pożyczek, oprocentowanych i prawnie (pupilarnie) zabezpieczonych, z zastrzeżeniem dla Kasy prawa przedterminowego odbioru, a dla dłużnika przedterminowej spłaty pożyczki za poprzedniem conajmniej półrocznem wypowiedzeniem, oraz z tem zastrzeżeniem, że budynki nieruchomości, obciążonej pożyczką Kasy, przez cały czas

obciążenia będą ubezpieczone od ognia na warunkach poniżej w § 47 statutu niniejszego osobno określonych;

4) nabywać wierzytelności hipoteczne, zabezpieczone w sposób określony dla pożyczek w punkcie 3);

5) udzielać na cele budowlane w granicach hipotecznego zabezpieczenia ewikcji — kredytu wekslowego w miarę postępu budowy do wysokości 50 % wartości rzeczywiście wykonanych robót;

6) udzielać spółdzielniom zorganizowanym na zasadach ustawy z dnia 29 października 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 111. poz. 733) oraz późniejszych przepisów ustawę powyższą zmieniających, kredytu do wysokości sumy udziałów członkowskich, oraz własnych funduszów Spółdzielni pod warunkiem, iż członkowie Spółdzielni przyjmą poza swemi udziałami, jednakże w stosunku do ich wysokości, odpowiedziałność z własnych majątków za kredyt, otwarty Spółdzielni przez Kasę;

7) udzielać pożyczek za zobowiązaniami pisemnemi (skryptami dłużnemi) lub za wekslami, jeżeli obok wystawcy przyjmą solidarną z nim odpowiedzialność conajmniej dwie osoby, zapewniające terminową spłatę całej pożyczki;

8) dyskontować weksle zaopatrzone przynajmniej w dwa podpisy, zapewniające terminowe wykupienie weksla;

9) dyskontować nie wcześniej jednak, jak na sześć miesięcy przed terminem płatności;

a) książeczki oszczędnościowe wystawione z zastrzeżeniem terminowem przez publiczne Kasy Oszczędności, a mianowicie przez Bank Gospodarstwa Krajowego, Państwowy aBnk Rolny, Pocztową Kasę Oszczędności, Polski Bank Komunalny w Warszawie, Komunalny Bank Kredytowy w Poznaniu, wszystkie Komunalne Kasy Oszczędności i wszystkie gminne Kasy pożyczkowo-oszczędnościowe:

b) wypowiedziane i wylosowane papiery procentowe, wymienione w punkcie 1) niniejszego paragrafu;

c) kupony od wymienionych w punkcie 1) papierów procentowych;

10) umieszczać z zastrzeżeniem zwrotu na każde żądanie, lub za wypowiedzeniem — wolną gotówkę:

a) na rachunkach żyrowych i czekowych w państwowych i komunalnych instytucjach kredytowych, tudzież w Banku Polskim:

b) w asygnatach kasowych Banku Gospodarstwa Krajowego;

c) jako wkład oszczędnościowy w Pocztowej Kasie Oszczędności, w Banku Gospodarstwa Krajowego, w Państwowym Banku Rolnym i Komunalnych Kasach Oszczędności;

11) udzielać oprocentowanych pożyczek terminowych za gwarancją Państwa z zastrzeżeniem dla Kasy prawa przedterminowego odbioru pożyczki za poprzedniem conajmniej półrocznem wypowiedzeniem;

12) udzielać oprocentowanych pożyczek terminowych związkowi poręczającemu do wysokości 10 % wkładów oszczędnościowych; zakup obligacyj tegoż związku uważać należy za udzielenie pożyczki.

§ 47.

Budynki nieruchomości, obciążonej pożyczką udzieloną przez Kasę w myśl punktu 3-go, § 46 statutu niniejszego, powinny być przez cały czas obciążenia ubezpieczone od ognia:

a) w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych (Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych w Warszawie) lub w komunalnych ubezpieczalniach wojewódzkich na sumę przewyższającą conajmniej o 20% kwotę udzielonej pożyczki, przyczem kwota tej pożyczki powinna mieścić się cała w wolnej od długów części — pierwszych 3/4 części ubezpieczonej wartości nieruchomości;

b) w prywatnych zakładach wzajemnych ubezpieczeń w obrębie Rzeczypospolitej, poręczonych przez związki publiczno-prawne, na sumę przewyższającą conajmniej o 30% kwotę udzielonej pożyczki, przyczem kwota tej pożyczki powinna mieścić się cała w wolnej od długów części — pierwszych 2/3 części ubezpieczonej wartości nieruchomości.

Jeżeli wartość ubezpieczona, czy to skutkiem pogorszenia się stanu budynków, czy spadku wartości realności, czy też z innych przyczyn, wynosi więcej niż rzeczywista wartość szacunkowa nieruchomości w czasie udzielenia pożyczki, należy stawki powyższe policzać od wartości szacunkowej. Szacunku dokonać może Kasa komisyjnie przez właściwe do tego organa fachowe. Wymiar pożyczki od wartości szacunkowej nie uchyla warunku co do obowiązku ubezpieczenia budynków od ognia. Odstąpienie od powyższych zasad wymaga zezwolenia władzy nadzorczej. Uiszczanie premij ubezpieczeniowych przyjmuje Kasa na siebie za odpowiedniem za to odszkodowaniem.

§ 48.

Kasa obowiązana jest posiadać względnie umieścić w posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne) polskich państwowych papierach procentowych, lub w papierach przez Państwo gwarantowanych conajmniej 5% ogólnej sumy wkładów oszczędnościowych, jeżeli ta suma przewyższa 200.000 Zł. Przy obliczaniu tego procentu nie wlicza się do podstawy wymiaru zwaloryzowanych wkładów przedwojennych.

Kasa może tylko o tyle pozbywać się przepisanego zasobu w powyższych papierach, o ile to jest konieczne do spłaty wkładów. Pozbywane mogą być wtedy najpierw, tylko papiery przez Państwo gwarantowane, a dopiero gdyby zasób tychże został wyczerpany, posiadające bezpieczeństwo prawne (pupilarne) polskie państwowe papiery procentowe.

Nadto fundusze zasobowe Kasy, o ile nie są już umieszczone w nieruchomościach, powinny w 20% swej wysokości względnie nadwyżki ponad lokatę

w nieruchomościach umieszczone być w wymienionych wyżej papierach. W razie zamiaru nabycia lub budowy gmachu, lub potrzeby pokrycia straty Kasa może papiery wartościowe stanowiące lokatę funduszu zasobowego pozbyć lub zastawić.

§ 49.

Kasa obowiązana jest prowadzić rejestr imienny dłużników i poręczycieli (solidarnych współdłużników) z uwidocznieniem zobowiązań, zaciągniętych przez tychże na własny rachunek, czy też drogą poręczeń w Kasie.

Członków Zarządu Kasy nie wolno bez pozwolenia Rady Kasy przyjmować jako poręczycieli.

§ 50.

Poza operacjami czynnemi, o których mowa w § 46 statutu niniejszego, może Kasa — po uzyskaniu na to zezwolenia władzy nadzorczej:

1) udzielać oprocentowanych pożyczek terminowych:

a) związkowi poręczającemu do wysokości ponad 10%, nie wyżej jednak 20% wkładów oszczędnościowych, przyczem zakup obligacji związku poręczającego uważać należy za udzielenie mu pożyczki;

b) innym związkom komunalnym i innym związkom prawno-publicznym, o ile na podstawie obowiązujących ustaw związki te są uprawnione do zaciągania takich pożyczek i do pobierania bądź to samoistnych danin, bądź dodatków do podatków państwowych;

c) fundacjom i posiadającym osobowość prawną komunalnym zakładom zastawniczym (lombardom);

2) umieszczać rozporządzalne fundusze za zgodą związku poręczającego w instytucjach kredytowych przez Kasę założonych, lub przez ten związek poręczonych.

Fundusze Kasy mogą być używane w sposób przewidziany w paragrafie niniejszym i punkcie 12 paragrafu 46 statutu niniejszego, najwyżej do wysokości 30% ogólnej sumy wkładów oszczędnościowych.

§ 51.

Kasa może dla własnego użytku nabywać lub budować realności, ale tylko z kapitału zasobowego na podstawie uchwały Rady Kasy i za pozwoleniem władzy nadzorczej; może ona również na podstawie uchwały Rady Kasy nabywać realności celem lokaty funduszu emerytalnego funkcjonarjuszów Kasy; wreszcie jest Kasa uprawniona nabywać na licytacji nieruchomości obciążone pożyczką Kasy, o ile najwyższa zaofiarowana suma nie pokryje całkowicie wierzytelności Kasy.

## C. Inne operacje.

§ 52.

Kasa ma prawo:

1) redyskontować posiadane w swych portfelach weksle w państwowych i komunalnych instytucjach finansowych, w Banku Polskim, oraz w innych instytucjach, które wskaże Minister Skarbu,

2) przyjmować za opłatą jako depozyty na przechowanie dokumenty, tudzież wartościowe przedmioty i papiery, przyczem Kasa nie ponosi odpowiedzialności za realizowanie płatnych kuponów, ani wylosowanych papierów,

3) podejmować się kupna i sprzedaży państwowych, tudzież innych notowanych na giełdach pieniężnych Rzeczypospolitej Polskiej papierów wartościowych, oraz zarządzania niemi, lecz jedynie na zlecenie i rachunek osób trzecich, przyczem kupna dokonywa się po złożeniu potrzebnej gotówki, a sprzedaży po dostarczeniu papierów procentowych;

4) załatwiać na zlecenie i rachunek osób trzecich inkaso weksli, listów przewozowych itp. dokumentów.

§ 53.

W związku z operacjami, o których mowa w statucie niniejszym, Kasa uprawnioną jest przedsiębrać następujące czynności:

a) pozbywać własne wierzytelności hipoteczne i za zgodą organu stanowiącego związku poręczającego własne realności;

b) sprzedawać i lombardować posiadane własne papiery wartościowe w przypadku nagłego zapotrzebowania gotówki, jednakże z ograniczeniami, wynikającemi z obowiązku posiadania względnie umieszczenia zasobów w posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne) polskich państwowych papierach procentowych i w papierach przez Państwo gwarantowanych (§ 48 statutu niniejszego);

c) prowadzić agentury Banku Polskiego, oraz Banków Państwowych i Komunalnych;

d) wynajmować schowki w swym skarbcu, względnie w szafach bezpieczeństwa na warunkach przez Radę Kasy ustalonych;

e) otwierać rachunki bieżące i czekowe, przekazowe i korespondencyjne (kontokorentowe);

f) wystawiać przekazy i akredytywy na instytucje kredytowe, w których Komunalnym Kasom Oszczędności wolno lokować fundusz, w granicach posiadanych przez klienta w Kasie funduszów, oraz w granicach funduszów, posiadanych przez Kasę w tych instytucjach.

## IV. Szczególne uprawnienia Kasy.

§ 54.

Rządząca się statutem niniejszym Kasa, jako Komunalna Kasa Oszczędności, jest na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 13 kwietnia 1927 r. o Komunalnych Kasach Oszczędności (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz 339) wolna:

1) od państwowych podatków: dochodowego, od darowizn i przemysłowego (zasadniczego i od obrotu);

2) od dodatków komunalnych do powyższych podatków;

3) od opłat stemplowych od podań wnoszonych tak przez Kasę jak i przez istniejące przy inej zakłady zastawnicze (§ 2 statutu niniejszego).

Przychody z wkładów na książeczki oszczędnościowe Kasy są wolne od podatku od kapitałów i rent, o ile wysokość wkładu nie przewyższa kwoty pięć tysięcy (5.000) złotych (§ 52 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Skarbu z dnia 26 marca 1928 r. w sprawie wykonania wymienionego wyżej rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o komunalnych kasach oszczędności).

Wpisy w książeczkach oszczędnościowych, oraz wszelkiego rodzaju zaświadczenia o złożeniu lub zwrocie wkładów, wydane przez Kasę, są w myśl ostatnio wymienionego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej wolne od opłaty stemplowej.

Pisma stwierdzające otrzymanie pożyczki od Kasy, podlegają w myśl ostatnio wymienionego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej opłacie stemplowej w wysokości 0.3°/₀ od sumy zobowiązania.

§ 55.

W razie niezapłacenia w terminie pożyczki, zabezpieczonej zastawem papierów wartościowych, Kasa ma prawo sprzedać te papiery bez upoważnienia sądowego.

Sprzedaż powinna się odbyć najpóźniej w ciągu miesiąca od dnia płatności pożyczki, zabezpieczonej zastawem, przyczem papiery, notowane na giełdzie, mają być sprzedane po cenie giełdowej, a nienotowane — po przeciętnej miejscowej cenie rynkowej.

Papiery wartościowe, przyjęte przez Kasę jako zastaw udzielonych pożyczek, mają być zapisane do oddzielnej księgi sznurowej z wyszczególnieniem ich rodzaju i ilości, a przy premjowych papierach wartościowych także numerów obligacyj, tudzież z podaniem sum wierzytelności zastawem zabezpieczonych. (Na obszarze mocy obowiązującej kodeksu Napoleona zapis do takiej księgi sznurowej komunalnej kasy oszczędności uważa się za równorzędny z zarejestrowaniem, przewidzianem w art 2074 tegoż kodeksu).

## V. Likwidacja Kasy.

§ 56.

Likwidacja Kasy może być dobrowolna, lub przymusowa.

Dobrowolna likwidacja następuje na skutek uchwały związku poręczającego zatwierdzonej przez władzę nadzorczą.

Przymusową likwidację może zarządzić Minister Skarbu w przypadkach określonych w ustępie 3-cim art. 30-tego wymienionego wyżej rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o komunalnych kasach oszczędności.

Rozporządzenie władzy, zarządzające, lub zatwierdzające likwidację Kasy, jakoteż wdrożenie postępowania likwidacyjnego ogłasza się w Krakowskim Dzienniku Wojewódzkim.

Ustalony plan likwidacji Kasy powinien być ogłoszony w sposób przewidziany dla ogłoszenia statutu Kasy.

W ogłoszeniu odnośnem należy zawezwać wierzycieli Kasy do podjęcia wkładów w przeciągu 6-ciu miesięcy. Ogłoszenie należy powtórzyć trzykrotnie conajmniej w dwutygodniowych odstępach czasu po sobie. Po upływie sześciu miesięcy od dnia ostatniego ogłoszenia ustaje oprocentowanie wkładów.

Jeżeli płynne fundusze Kasy nie wystarczają na pokrycie zobowiązań Kasy, za które związek poręczający przyjął odpowiedzialność, a w szczególności na pokrycie zobowiązań z tytułu wkładów oszczędnościowych, to odpowiednich środków na pokrycie tych zobowiązań powinien w myśl obowiązujących przepisów dostarczyć związek poręczający.

Likwidacja Kasy odbywa się pod nadzorem osobnego komisarza, którego wyznacza właściwa władza nadzorcza.

Postępowanie likwidacyjne nie może zostać zamknięte przed upływem sześciu (6) miesięcy od chwili ostatniego ogłoszenia o jego wdrożeniu.

Ta część majątku Kasy, jaka potrzebna jest na zaspokojenie tych jej wierzycieli, którzy po odbiór swych wierzytelności do chwili zamknięcia postępowania likwidacyjnego się nie zgłosili, złożona być powinna na lat 30-ci do depozytu sądowego na rzecz tych wierzycieli. Wierzytelności takie, o ile ich do upływu tego okresu czasu wierzyciele nie podejmą, przypadają na rzecz związku poręczającego.

Nadwyżka majątku Kasy, pozostała po zaspokojeniu wszystkich jej wierzycieli, którzy się zgłosili do chwili zamknięcia postępowania likwidacyjnego i po złożeniu odpowiedniej części jej majątku na cel uprzednim ustępem wskazany, przechodzi na rzecz związku poręczającego, który powinien użyć tej nadwyżki tylko na cele użyteczności publicznej, po ewentualnem poprzedniem potrąceniu z niej kosztów likwidacji, oraz kapitału zakładowego, przyznanego Kasie przy jej organizowaniu.

Zwinięcie Kasy (oraz jej ewentualnych oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów) podaje związek poręczający w sposób na miejscu praktykowany do publicznej wiadomości.

## VI. Władze nadzorcze.

§ 57.

Władzą nadzorczą nad Kasą, rządzącą nad statutem niniejszym jest zgodnie z § 59 rozporządzenia wykonawczego w instancji I-szej Wojewoda, z którym współdziała, w przypadkach przepisami, tegoż paragrafu oznaczonych Wydział Wojewódzki (Izba Wojewódzka), a w intancji II-giej i ostatniej Minister Spraw Wewnętrznych, działający w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

§ 58.

W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w prowadzeniu Kasy, a w szczególności wykroczeń przeciw obowiązującym przepisom, lub postanowieniom statutu niniejszego, służy władzy nadzorczej prawo wydawania zarządzeń niezbędnych celem usunięcia nieprawidłowości lub zapobieżenia dalszym wykroczeniom. Zarządzenia te mogą polegać na zawieszeniu w czynnościach lub usunięciu członków Rady Kasy, Zarządu Kasy i Komisji Rewizyjnej i na ustanowieniu w razie potrzeby komisarza na koszt Kasy lub związku poręczającego dla zarządu Kasą do czasu wyboru nowych organów. Wybór ten powinien nastąpić w ciągu trzech miesięcy od czasu ustanowienia komisarza.

Komisarz w zakresie powierzonych mu czynności wstępuje we wszystkie prawa i obowiązki Rady i Zarządu Kasy.

**VII. Przepisy końcowe.**

§ 59.

Statut niniejszy wchodzi w życie z chwilą ogłoszenia go w Krakowskim Dzienniku Wojewódzkim.

§ 60.

Wszelkie zmiany i uzupełnienia statutu niniejszego podlegają zatwierdzeniu władzy nadzorczej.

---

**107.**

**Obwieszczenie Krakowskiego Urzędu Wojewódzkiego**

z dnia 8 stycznia 1929

**o zatwierdzeniu statutu Komunalnej Kasy Oszczędności miasta Nowego Sącza.**

Na zasadzie artykułu 31 i 33 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 kwietnia 1927 (Dz. U. R. P. Nr. 38) i § 59 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Skarbu z dnia 26 marca 1920 (Dz. U. R. P. Nr. 44) zatwierdzam niniejszy statut.

Za Wojewodę: **Zbrowski.**
Naczelnik Wydziału Samorząd.

Posiedzenie odbyła Rada miasta Nowego Sącza w dniu 15 listopada 1928 i powzięła uchwały poniżej zapisane.

Do L: 16803 (28) I.

Rada miasta uchwala dostosować statut Miejskiej Komunalnej Kasy Oszczędności w Nowym Sączu do przepisów rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 kwietnia 1927. Dz. U. R. P. Nr. 38. poz. 339, oraz rozporządzenia wykonawczego Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Skarbu z dnia 26 marca 1928. Dz. U. R. P. Nr. 44. poz. 424 i w tym celu uchwala następujący

STATUT

zgodny ze statutem normalnym dla komunalnych Kas Oszczędności, objętych załącznikiem A. do § 20 cyt. powyż. rozporządzenia wykonawczego, a mianowicie:

NAZWA, SIEDZIBA, FIRMA, TERYTORJALNY ZAKRES DZIAŁANIA ORAZ CEL KASY.

§ 1.

Miejska Komunalna Kasa Oszczędności w Nowym Sączu zorganizowana jest pod powyższą nazwą z siedzibą w Nowym Sączu przez Związek komunalny Miasta Nowego Sącza.

Nazwa powyższa stanowi równocześnie firmę Kasy, a wymieniony Związek jest związkiem poręczającym tej Kasy.

Terytorjalny zakres działania Kasy, o ile chodzi o obowiązek przyjmowania wkładek ewentualnie zakładania zbiornic i oddziałów rozciąga się na okręg działania jej związku poręczającego.

§ 2.

Miejska Komunalna Kasa Oszczędności w Nowym Sączu posiada odrębną osobowość prawną i w granicach niniejszego statutu korzysta z uprawnień przyznanych komunalnym kasom oszczędności rozporządzeniem Prezydenta Rzpltej z dnia 13 kwietnia r. 1927 o komunalnych kasach oszczędności Dz. U. R. P. Nr. 38 p. 339.

Kasa prowadzi założony w roku 1893 zakład zastawniczy na zastawy ruchome.

§ 3.

Zadaniem Miejskiej Komunalnej Kasy Oszczędności w Nowym Sączu jest ułatwić gromadzenie oszczędności i ich oprocentowanie oraz uprzystępnić ludności tani kredyt.

§ 4.

Związek komunalny Miasta Nowego Sącza jako wziązek poręczający przyjmuje na siebie całkowitą odpowiedzialność wobec osób trzecich za wszelkie zobowiązania tejże Kasy, a w pierwszym rzędzie za wkładki i ich odpowiednie statutowi oprocentowanie.

ORGANIZACJA KASY.

§ 5.

Organami Kasy są:

1). Rada Kasy, jako organ posiadający prawo stanowienia w sprawach Kasy,

2). Zarząd Kasy, jako organ wykonawczy.

§ 6.

Rada Kasy jest ciałem kolegjalnem, składającem się z 12-tu członków. Członkami Rady Kasy mogą być tylko osoby, posiadające prawo wybieralności od rad gmin wiejskich lub miejskich na obszarze Państwa. Członków Rady Kasy wybiera — na lat sześć stanowiący organ Związku poręczającego. Najmniej połowa członków musi być wybranych z grona organu stano-

wiącego związku poręczającego, reszta może pochodzić z poza tego grona.

Z pośród członków wybranych z grona stanowiącego związku poręczającego wybiera Rada Kasy zwykłą większością głosów przewodniczącego i jego zastępcę. Przewodniczący organu wykonawczego związku poręczającego lub jego zastępca, o ile jest jednocześnie członkiem organu stanowiącego tegoż związku, może być wybrany na przewodniczącego Rady Kasy.

Zmiana składu lub kadencji organu stanowiącego związku poręczającego powoduje równocześnie utratę mandatów u członków Rady Kasy wybranych z grona organu stanowiącego oraz sprowadza konieczność wyboru nowych członków w miejsce ustępujących. W tym wypadku nowo obrani członkowie otrzymują mandat tylko na pozostały czas okresu urzędowania Rady Kasy.

Ustępujący członkowie Rady Kasy mogą być ponownie wybrani.

Ustępujący członkowie powinni pełnić swe obowiązki aż do czasu ukonstytuowania się Rady Kasy w nowym składzie.

§ 7.

Zarząd Kasy stanowi kolegjum złożone z 5-ciu członków, powołanych przez Radę Kasy zwykłą większością głosów na okres 6 lat.

Przy wyborze głosuje się na każdego członka osobno.

Naczelnik Zarządu wybierany jest przez członków Zarządu z ich grona na ten sam okres czasu jak i inni członkowie Zarządu i jest przewodniczącym Zarządu.

Naczelnikiem względnie członkiem Zarządu może być wybrany płatny kierownik biur lub dyrektor Kasy. Równocześnie z wyborem Naczelnika Zarządu następuje w ten sam sposób wyznaczenie jego następcy.

§ 8.

Równocześnie nie można być członkiem Rady i Zarządu Kasy. Członkowie Zarządu Kasy nie mogą wchodzić w stosunek osobistego dłużnika ani poręczyciela do Kasy. Członkowie Rady Kasy mogą wchodzić w stosunek osobistego dłużnika lub poręczyciela do Kasy tylko za specjalną uchwałą Rady Kasy.

§ 9.

Rada Kasy wyraża wolę swoją w formie uchwał. Uchwałom Rady Kasy zastrzega się przedewszystkiem:

1. ustanawianie regulaminów czynności własnych, komisji, zarządu, czynności wewnętrznych, oraz czynności pracowników Kasy,

2. wybór i odwołanie Zarządu Kasy,

3. nabywanie realności celem lokaty funduszu emerytalnego pracowników Kasy oraz nabywanie i budowę realności dla własnego użytku z funduszu zasobowego,

4. zbywanie i obciążanie majątku Kasy, przyjmowanie na jej rzecz darowizn i zapisów oraz obejmowanie zarządów fundacj,

5. mianowanie syndyka Kasy oraz znawców dla oszacowania nieruchomości mających służyć za hipotekę dla pożyczek Kasy i cenzorów dla cenzurowania weksli podawanych do eskontu,

6. postanawianie o wnioskach, jakie imieniem Kasy mają być przedkładane Związkowi poręczającemu w sprawach Kasy, a w szczególności w sprawie otwierania na terytorjum tego Związku oddziałów i zbiornic, jak również organizowania zakładów zastawniczych,

7. ustanawianie zasad co do sposobu zawiadywania i użytkowania majątku Kasy oraz co do administracji wszelkich jej urządzeń, a w szczególności jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych,

8. ustalanie preliminarzy Kasy oraz przyzwalanie na wydatki preliminarzem nie przewidziane,

9. przyjmowanie do wiadomości sprawozdań Zarządu Kasy, rocznych zamknięć rachunkowych tudzież bilansów Kasy oraz przedkładanie ich Związkowi poręczającemu zgodnie z § 29 statutu,

10. postanawianie o użyciu funduszu zasobowego w granicach ustawowych i stawianie wniosków o rozdziale zysków, powstałych z obrotów Kasy,

11. postanawianie w granicach ustalonych statutem niniejszym o wnioskach Zarządu w sprawie zaciągania pożyczek,

12. ustalanie na wniosek Zarządu dopuszczalnej najwyższej wysokości wkładów, tudzież terminów wypowiadania tychże oraz wysokości i początku obowiązywania każdoczesnej stopy procentowej, tak w stosunku do dłużników Kasy, jak i jej wierzycieli, z prawem upoważnienia Zarządu do czynienia w poszczególnych przypadkach odchyleń od ustalonych w powyższym względzie zasad,

13. udzielanie upoważnień do podpisywania firmy Kasy oraz dokumentów, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich, udzielanie pełnomoctnictw upoważniających do zaciągania takich zobowiązań i do działania imieniem Kasy, jakoteż udzielanie Kierownikom poszczególnych działów administracji Kasy, jej oddziałów, zbiornic i zakładów prawa do zastępowania Kasy na zewnątrz w ich zakresie działania tudzież upoważnień do podpisywania w tym zakresie firmy oraz wspomnianego rodzaju dokumentów,

14. ustalanie rodzaju i ilości stanowisk służbowych w administracji Kasy, oraz wysokości uposażeń, przywiązanych do ustalonych stanowisk, mianowanie płatnych kierowników biur i dyrektorów Kasy,

15. ustanawianie wynagrodzenia stale w Kasie zatrudnionych członków Zarządu Kasy oraz przyznawanie remuneracji dla członków Zarządu i pracowników Kasy,

16. ustalanie przepisów służbowych dla pracowników Kasy oraz ustalenie dla tychże statutu emerytalnego,

17. ustanawianie przepisów dyscyplinarnych dla pracowników Kasy, określanie władz dyscyplinarnych tudzież wybór i określenie ich kompetencji,

18. wystąpienie do organu stanowiącego związku poręczającego z wnioskiem o ewentualną likwidację Kasy,

19. ustalanie projektów zmian statutowych,

20. określanie w granicach statutu niniejszego przypadków i warunków, kiedy Zarząd Kasy upoważniony jest wykonać za Radę Kasy prawo stanowienia w sprawach Kasy.

§ 10.

Posiedzenia Rady Kasy zwołuje przewodniczący, a w razie jego przeszkody zastępca w miarę potrzeby, przynajmniej jednak dwa razy do roku.

Rada Kasy musi być nadto zwołana na żądanie organów Związku poręczającego, władzy nadzorczej, Zarządu Kasy lub też na pisemny wniosek conajmniej 7 członków Rady z podaniem spraw, które mają być pomieszczone na porządku dziennym.

Zwołanie Rady Kasy poza przypadkami nagłymi nastąpić powinno conajmniej na trzy dni przed terminem posiedzenia zapomocą pisemnego zaproszenia lub też zapomocą ustnego zapowiedzenia posiedzenia z podaniem porządku obrad. Zaproszenie pisemne doręczone być winno za potwierdzeniem odbioru, zapowiedzenie ustne potwierdzone być powinno protokolarnie. Przewodniczący Rady otwiera i zamyka posiedzenie Rady oraz kieruje jej obradami.

§ 11.

Członkowie Rady Kasy obowiązani są uczęszczać regularnie na posiedzenia Rady Kasy.

Członek, który wysiedlił się z terytorjalnego okręgu Kasy lub bez usprawiedliwienia opuścił 4 kolejne posiedzenia Rady Kasy, może być pozbawiony mandatu z mocy uchwały organu stanowiącego związku poręczającego na wniosek Rady Kasy. Od tej uchwały nie służy zainteresowanemu prawo odwołania.

Poza przypadkami, przewidzianemi w § 8. ust. 2 statutu niniejszego i w ustępie powyższym. Członkowie Rady Kasy ulegają zawieszeniu w czynnościach oraz tracą mandat w tych samych przypadkach i z tymi samymi skutkami, co członkowie organu stanowiącego związku poręczającego Kasy.

Członkowie Rady Kasy sprawują swe czynności bezpłatnie, mogą jednak otrzymać zwrot kosztów podróży i wynagrodzenie za obecność na posiedzeniach w wysokości ustalonej uchwałą Rady Kasy.

§ 12.

Rada Kasy zdolna jest do powzięcia uchwał oraz do wykonywania wyborów, jeżeli na posiedzeniu obecna jest więcej niż połowa statutowej liczby członków Kasy.

Wyjątek od powyższej zasady zachodzi w przypadku, gdy idzie o powzięcie uchwał w sprawie:

a) zbycia nieruchomości i zaciągnięcia pożyczki,

b) wniosków o otwarcie na terytorjum związku poręczającego oddziałów i zbiornic, jak również o organizowanie zakładów zastawniczych,

c) ustalania rodzaju i ilości stanowisk służbowych w administracji Kasy oraz wysokości uposażeń, przywiązanych do odnośnych stanowisk,

d) wyboru Zarządu i Komisji Kasy,

e) mianowania kierowników biur i dyrektorów Kasy,

f) ustalania regulaminów i preliminarzy Kasy,

g) określania przypadków i warunków, kiedy Zarząd Kasy upoważniony jest wykonać za Radę Kasy prawo stanowienia w sprawach Kasy,

h) uchwalania projektu zmiany statutu Kasy i emerytalnego.

W każdym z powyższych przypadków Rada Kasy może powziąć uchwałę zwyczajną większością głosów obecnych, jeżeli na posiedzeniu jest obecnych conajmniej 2/3 członków Rady. O ile na 2-ch kolejno zwołanych posiedzeniach nie stawi się wymagana ilość członków Rady, Naczelnik Zarządu Kasy powinien o tem zawiadomić Związek poręczający, którego organ wykonawczy może spowodować zwołanie ponownego posiedzenia z tym samym porządkiem obrad. Do ważności uchwał zwołanego w ten sposób posiedzenia wystarczy obecność więcej niż połowy statutowej liczby członków Rady.

§ 13.

Uchwały Rady Kasy zapadają większością głosów członków biorących udział w głosowaniu.

W razie równości głosów wniosek upada; w razie równości głosów przy wyborach rostrzyga los, wyciągnięty przez przewodniczącego. Głosowanie jest jawne. Na żądanie połowy obecnych musi być zarządzone głosowanie imienne lub tajne. Przy wyborach oraz sprawach personalnych głosowanie jest tajne.

§ 14.

Członek Rady Kasy powinien wstrzymać się od głosowania we wszystkich sprawach, w których jest osobiście zainteresowany. Jeżeli Rada Kasy z powyższego powodu stanie się niezdolną do powzięcia uchwał natenczas uchwałę Rady Kasy zastąpi uchwała organu stanowiącego Związku poręczającego.

Członkowie Zarządu Kasy obowiązani są uczestniczyć w posiedzeniach Rady Kasy. Na posiedzeniach tych służy im głos doradczy poza koleją mowców. Pracownicy (funkcjonarjusze) Kasy mogą być powoływani na posiedzenia Rady Kasy celem udzielenia potrzebnych wyjaśnień względnie referowania spraw.

§ 15.

Rada Kasy może do poszczególnych spraw wybrać ze swego grona komisje. Na posiedzeniach tych komisji przewodniczy przewodniczący Rady Kasy lub jego zastępca. W przypadkach, gdy chodzi o sprawy osobiste tych ostatnich, lub gdy wymienieni zrzekną się przewodnictwa, Komisja wybiera przewodniczącego ze swego grona.

§ 16.

Z każdego posiedzenia Rady Kasy spisuje się pro-

tokół. Do protokołu wpisuje się nazwiska obecnych na posiedzeniu; przewodniczącego, piszącego protokół, członków Rady, członków Zarządu Kasy, porządek dzienny, zgłoszone wnioski i powzięte uchwały w dosłownem brzmieniu z podaniem liczby głosów „za i przeciw“ oraz liczby wstrzymujących się od głosowania, a przy wyborach liczbę głosów oddanych na poszczególnych kandydatów, wreszcie nazwiska członków Rady, którzy nieusprawiedliwili swej nieobecności na posiedzeniu.

Protokół, który sporządza się w toku posiedzenia, powinien być najpóźniej na następnem posiedzeniu Rady Kasy odczytany i przyjęty oraz podpisany przez przewodniczącego, przez piszącego protokół oraz przez jednego członka Rady Kasy.

§ 17.

Do zakresu działania Zarządu Kasy należy przedewszystkiem:

a) zarządzanie majątkiem i sprawami Kasy według zasad statutu niniejszego i przepisów ustanowionych przez Radę Kasy,

b) kierownictwo administracją Kasy oraz nadzór nad administracją jej osobnych urządzeń, a w szczególności jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych,

c) sporządzanie preliminarza rocznych wydatków administracyjnych Kasy, przedstawianie Radzie Kasy rocznych zamknięć rachunkowych, bilansów i sprawozdań Kasy,

d) postanawianie o nabyciu na licytacji nieruchomości obciążonych pożyczką Kasy, o ile najwyższa zaofiarowana suma nie pokryje całkowicie wierzytelności Kasy,

e) nadzór zwierzchni nad pracownikami Kasy oraz nad prowadzeniem rachunkowości Kasy,

f) staranie się o należyte użycie wkładów i odpowiednie ich ulokowanie, jakoteż o należyty obrót pieniężny i prowadzenie wszystkich operacji Kasy z zachowaniem statutu i przepisów obowiązujących,

g) przyjmowanie i oddalanie nieetatowych pracowników i sług, wyznaczanie im płac w granicach przez Radę Kasy określonych, przedstawianie wniosków co do nominacji na posady etatowe i co do awansu etatowych pracowników i sług, dalej co do mianowania syndyka, ocenicieli i cenzorów,

h) stanowienie uchwał w sprawach Kasy z upoważnienia Rady Kasy w przypadkach i warunkach, określonych wewnętrznym porządkiem czynności Kasy,

j) wyznaczanie dni i godzin przyjmowania klijentów oraz urzędowania dla Zarządu, pracowników i Kasy,

k) przygotowywanie wniosków na posiedzenia Rady Kasy i wykonanie jej uchwał,

l) załatwianie wszelkich innych czynności statutem Radzie Kasy lub innym jej organom wyraźnie nie zastrzeżonych.

§ 18.

Zarząd Kasy obowiązany jest dochować tajemnicy co do prowadzenia interesów, stosunków kredytowych i sposobu wytwórczości zawodowej klijentów Kasy.

Do członków Zarządu, sposobu obradowania, stanowienia uchwał i odbywania posiedzeń mają odpowiednie zastosowanie odnośne przepisy niniejszego statutu.

§ 19.

Kierownictwo bieżących czynności Kasy sprawuje Naczelnik Zarządu Kasy względnie jego zastępca. Jest on równocześnie naczelnym zwierzchnikiem wszystkich pracowników Kasy.

Naczelnik Zarządu Kasy względnie jego zastępca zastępuje Kasę na zewnątrz wobec urzędów publicznych i osób trzecich, prowadzi w jej imieniu korespondencję i podpisuje za nią pisma, dokumenty i ogłoszenia.

Wychodzące od Kasy pisma oraz dokumenty, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich, jak niemniej pełnomocnictwa, upoważniające do zaciągania takich zobowiązań i do działania imieniem Kasy, muszą być podpisane pod wyciśniętą firmą Kasy przez dwóch członków Zarządu Kasy.

Obok podpisu jednego z członków Zarządu mogą powyższe pisma i dokumenty być podpisywane także przez jednego z kierowników działów Kasy, którym Rada Kasy udzieliła w tym kierunku upoważnienia.

Naczelnikowi Zarządu Kasy służy do dni 3 prawo sprzeciwu co do uchwał Rady i prawo wstrzymania wykonania postanowień Zarządu w przypadku:

a) jeśli uchwała sprzeciwia się postanowieniom statutu,

b) jeśli uchwała lub postanowienie zagraża interesom Kasy,

c) w sprawach przyznawania kredytu,

d) w sprawach personalnych pracowników Kasy.

Od postanowień Zarządu odwołuje się Naczelnik Zarządu do Rady Kasy, od uchwał zaś Rady do organu wykonawczego Związku poręczającego.

§ 20.

Pracownicy Kasy nie mogą być członkami Rady Kasy, ani Komisji Rewizyjnej Kasy. Nie mogą oni wchodzić w stosunek osobistego dłużnika do Kasy, ani też poręczycieli. Przepis ustępu pierwszego § 18 niniejszego statutu ma również do pracowników Kasy odpowiednie zastosowanie.

Prawa i obowiązki pracowników Kasy określają przepisy służbowe i uposażeniowe wydane przez Radę Kasy.

§ 21.

Związek poręczający sprawuje kontrolę nad Kasą za pośrednictwem Komisji Rewizyjnej. Komisja ta jest organem kolegjalnym złożonym z trzech członków, których wybiera i odwołuje organ stanowiący Związku poręczającego na lat 6.

W skład Komisji Rewizyjnej nie mogą wchodzić członkowie Rady ani Zarządu, ani też pracownicy Kasy, natomiast mogą być do tej Komisji powołane osoby z pośród lub z poza grona organu stanowiącego Związku poręczającego, zwłaszcza rzeczoznawcy, a to bądź z głosem stanowczym jako jej członkowie, bądź też z głosem doradczym jako jej asesorzy.

Członkowie Komisji Rewizyjnej nie mogą pozostawać w stosunku osobistego dłużnika ani poręczyciela do Kasy.

Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej wybierają członkowie tej Komisji z pośród swego grona.

Uchwały Komisji Rewizyjnej zapadają większością głosów pełnej liczby jej członków. Do ważności zaś uchwał niezbędną jest obecność dwóch członków Komisji. Uchwały te powinny być protokołowane, zaś protokół podpisują wszyscy członkowie, biorący udział w uchwałach.

Pozatem do członków Komisji Rewizyjnej, do obrad i posiedzeń tej Komisji mają zastosowanie odpowiednie przepisy §§: 10, 11, 14, 16, niniejszego statutu.

§ 22.

Obowiązkiem Komisji Rewizyjnej jest zbadanie rocznego sprawozdania z działalności Kasy i zamknięcia rachunków Kasy, złożonego Związkowi poręczającemu przez Radę Kasy, a nadto sprawozdanie stanu Kasy przynajmniej raz na kwartał.

Tok i sposób dokonywania rewizji określa osobny regulamin uchwalony przez organ stanowiący Związku poręczającego.

Komisja Rewizyjna uprawniona jest też przeprowadzać niespodziewane rewizje Kasy oraz wszystkich jej urządzeń.

W celu wykonywania powyższych czynności wolno Komisji Rewizyjnej żądać od Rady i Zarządu Kasy oraz pracowników wszelkich potrzebnych wyjaśnień, aktów, ksiąg kasowych, zapisów i dowodów oraz zwiedzać i badać wszelkie urządzenia Kasy.

Ze swych czynności składa Komisja Rewizyjna sprawozdanie organowi stanowiącemu Związku poręczającego, przesyłając jednocześnie odpisy organowi wykonawczemu tegoż Związku przy dołączeniu odpisów dla Rady i Zarządu Kasy. Wydatki połączone z ewentualnem wynagrodzeniem członków Komisji Rewizyjnej, określa organ stanowiący Związku poręczającego i ponosi ten Związek.

§ 23.

Ogłoszenia Kasy wywieszane będą na widok publiczny w lokalu urzędowym Kasy, jakoteż w lokalu urzędowym jej Związku poręczającego i umieszczane w jednym z dzienników miejscowych.

MAJĄTEK i FUNDUSZE KASY.

§ 24.

Majątek Kasy stanowi majątek osobny, oddzielony prawnie od majątku Związku poręczającego i osobno administrowany. Majątkiem tym odpowiada Kasa za zobowiązania, jakie jako osoba prawna zaciągnęła względem wkładkujących i innych wierzycieli. Fundusze należące do majątku Kasy lub jej powierzone, nie mogą być łączone z funduszami Związku poręczającego i powinny być odrębnie administrowane.

§ 25.

Kasa zebrała już z czystych zysków fundusz zasobowy. — Fundusz ten gromadzić należy do czasu, póki wraz z narosłemi odsetkami nie osiągnie 10 % sumy wkładek oszczędnościowych. W tej wysokości powinien fundusz ten być nadal utrzymywany.

Gdy fundusz zasobowy wynosić będzie więcej, niż 5 % wkładek oszczędnościowych, to połowa zysków Kasy może być użyta na cele użyteczności publicznej. Jeżeli fundusz wynosi 10 % wkładek, to zyski Kasy mogą być w całości użyte na cele użyteczności publicznej.

Dla określenia wysokości funduszu zasobowego miarodajną jest w obu powyższych przypadkach suma wkładów oszczędnościowych z tego roku obrachunkowego, w którym ta suma była najwyższa, licząc od dnia zatwierdzenia niniejszego statutu.

Na podstawie uchwały Rady Kasy i za zezwoleniem władzy nadzorczej może Kasa nabywać i budować z funduszu zasobowego realności dla własnego użytku. Pozatem fundusz zasobowy lokowanym być może tylko w sposób przewidziany w § 46 w punktach 1—4 oraz 10 statutu niniejszego, przyczem o wyborze tych sposobów lokaty decyduje Rada Kasy.

§ 26.

Dla zabezpieczenia funduszu zasobowego zebrała Kasa nadto osobny fundusz wyrównawczy na pokrycie ewentualnych strat:

a) w dziale pożyczek wekslowych,

b) na różnicę kursów walorów, znajdujących się jako część stanu czynnego w funduszach Kasy.

Fundusz wyrównawczy tworzy się wyłącznie z wykazanych księgami nadwyżek kursowych przy rocznem zamknięciu rachunków.

§ 27.

Na zabezpieczenie poszczególnych swych operacji, jakoteż na własne cele inwestycyjne, uprawniona jest Kasa tworzyć również inne fundusze, a przedewszystkiem fundusz emerytalny pracownków po zadośćuczynieniu obowiązkom w przedmiocie funduszu zasobowego. Przepis o lokacie funduszu zasobowego ma odpowiednie zastosowanie także i do powyższych funduszów.

§ 28.

Rokiem obrachunkowym Kasy jest rok kalendarzowy.

Rachunkowość swoją prowadzi Kasa według systemu księgowości podwójnej.

Fundusz zasobowy, fundusz wyrównawczy i fundusz emerytalny należy wykonywać w bilasie oddzielnie.

§ 29.

Najpóźniej w ciągu trzech miesięcy po upływie roku obrachunkowego Zarząd Kasy powinien złożyć Radzie Kasy sprawozdanie z działalności Kasy za bezpośrednio ubiegły rok obrachunkowy wraz z bilansem majątku Kasy i funduszów jej powierzonych oraz zamknięcie rachunkowe wszelkich przychodów i rozchodów Kasy.

Sprawozdanie to wraz z bilansem oraz zamknięciem rachunków, należy po przyjęciu ich przez Radę Kasy przesłać najpóźniej do czterech miesięcy, licząc od dnia ukończenia się roku obrachunkowego, organowi wykonawczemu Związku poręczającego celem powzięcia co do nich uchwały przez organ stanowiący tegoż Związku.

W bilansie i zamknięciu rachunkowem walory, mające obieg na giełdzie, powinny figurować podług kursu ostatniego dnia roku obrachunkowego, a te walory, które nie mają takiego obiegu, podług kursu walorów podobnych lub podług ich wartości rynkowej. Inne objekty należy wykazywać w wartości nieprzekraczającej kosztów nabycia. Należności wątpliwe należy zapisywać na straty.

Sprawozdanie z działalności wraz z bilansem i rozdziałem zysków oraz zamknięcie rachunkowe, winny być przedkładane corocznie władzy nadzorczej w ciągu jednego miesiąca po uznaniu ich przez organ stanowiący Związku poręczającego oraz podane do wiadomości publicznej w sposób przepisany dla ogłoszeń Kasy.

§ 30.

Kasa obowiązana jest przechowywać księgi wkładek oszczędnościowych i pożyczek hipotecznych przez cały czas swego istnienia, inne księgi przez lat dziesięć, natomiast może ona zniszczyć spłacone książeczki oszczędnościowe i inne zapiski z pięciu lat wstecz.

Okresy powyższe liczą się od daty odnośnych kwitów, zapisków, względnie roku zamknięcia rachunków i ksiąg oraz od daty ostatniego wpisu uskutecznionego na książeczce.

## OPERACJE KASY.

§ 31.

Kasa uprawniona jest do dokonywania tylko tych rodzajów operacji, które wyszczególnione są w statucie niniejszym.

Firma i sam zakład Kasy, jakoteż firma ewentualnych jej oddziałów i zbiornic oraz same te urządzenia nie mogą być przedmiotem ani operacji Kasy, ani też żadnych transakcji ze strony Związku poręczającego.

## OPERACJE BIERNE.

§ 32.

Kasa przyjmuje wkładki oszczędnościowe na książeczki oszczędnościowe wystawione na okaziciela lub imiennie oznaczoną osobę.

Książeczka oszczędnościowa może opiewać tylko na gotówkę i stanowi dowód posiadania w Kasie wierzytelności w wysokości każdoczesnego jej salda.

Kasa przyjmuje wkłady od osób fizycznych i prawnych nie tylko na ich własny rachunek, lecz także na rachunek osób trzecich.

§ 33.

Kasa nie jest obowiązana przyjmować na książeczki oszczędnościowe wkładów poniżej 1 zł.

Dopuszczalną najwyższą kwotę wkładu na książeczkę oszczędnościową ustala Rada Kasy.

Kasa nie jest obowiązana przyjmować wkładek oszczędnościowych w następujących przypadkach:

a) gdy chodzi o wystawienie książeczki oszczędnościowej na obcą walutę,

b) gdy zgłoszone przez wkładcę warunki Kasa uzna za niedogodne dla siebie,

c) gdy niema widoków na odpowiednie ulokowanie funduszu wkładkowego,

d) gdy wkładca już raz dopuścił się nadużycia zaufania Kasy,

e) gdy Kasa stoi przed likwidacją.

§ 34.

Kasa uprawniona jest wypuszczać znaczki oszczędnościowe w cenie niższej od oznaczonej powyżej najniższej kwoty wkładów oraz przyjmować te znaczki, jeżeli razem złączone dają kwotę przewidzianą powyżej wkładu najniższego. Może również Kasa rozdzielać skarbonki oszczędnościowe i złożone w nich kwoty przyjmować na warunkach wyżej wymienionych jako wkłady na książeczki oszczędnościowe.

Jeżeli wkład złożony na poszczególną książeczkę osiągnie ustaloną przez Radę Kasy kwotę najwyższą, natenczas nie może on być zwiększony przez nowe wpłaty, lecz tylko przez kapitalizowanie się procentów.

§ 35.

Wkładki oszczędnościowe księguje Kasa na tego, na kogo książeczka oszczędnościowa jest wystawiona.

Na pierwszej stronie książeczki zaznacza się numer otworzonego w kasie rachunku, datę wystawienia książeczki i zapis o ewentualnych zastrzeżeniach, a jeżeli książeczka wystawiona jest na imiennie oznaczoną osobę, także imię i nazwisko tej osoby. W każdej książeczce uwidoczniony jest wyciąg statutu Kasy, dotyczący wkładów oszczędnościowych.

Książeczkę oszczędnościową wystawia Kasa w sposób przepisany dla dokumentów, z których powstaje zobowiązanie Kasy.

W braku odmiennego zastrzeżenia każda suma, wpłacona na książeczkę jest w stosunku do Kasy wie-

rzytelnością tego, na kogo książeczka jest wystawiona.

Każdy wpis lub zastrzeżenie w książeczce oszczędnościowej stwierdzony powinien być poza podpisem kasjera także przez podpis członka Zarządu lub osobę upoważnioną do podpisu.

Zapisków lub zastrzeżeń osób prywatnych w książeczkach Kasa nie jest obowiązana uwzględniać, choćby nawet pochodziły od wkładcy lub osoby uprawnionej do podejmowania wypłat. Omyłki skreśla się za pisemnem potwierdzeniem na książeczce skreślenia w sposób dla wpisów obowiązujący.

§ 36.

Do umownego przeniesienia wierzytelności, wynikających z książeczki oszczędnościowej — nawet na imiennie oznaczoną osobę wystawionej, wystarcza, wręczenie tej książeczki nabywcy wierzytelności i całkowita lub częściowa wypłata wierzytelności może nastąpić za przedstawieniem książeczki, przyczem Kasa nie ma obowiązku badać legalności posiadania książeczki, przedstawionej do wypłaty, o ile wypłaty nie uzależniono od pewnych określonych w tym względzie warunków lub o ile utrata książeczki nie została przedtem zgłoszona w Kasie.

O ile chodzi o książeczki wystawione na imiennie oznaczoną osobę bez zastrzeżeń co do osób uprawnionych do podnoszenia wkładów, uważa się każdego przedstawiającego książeczkę do wypłaty za prawnego pełnomocnika tej osoby, na którą książeczka jest wystawiona.

Rada Kasy może ustalić, jakie najwyższe kwoty mogą być wypłacone bez uprzedniego wypowiedzenia. Zarząd może wypłacić wkład i ponad umówione warunki, przyczem ma prawo odpowiednio zbonifikować dla Kasy procent.

§ 37.

Wpłaty mogą być uskuteczniane również bez przedkładania książeczki oszczędnościowej, a mianowicie drogą przekazów pocztowych, listów pieniężnych, czeków itp. Wpisanie do książeczki oszczędnościowej uskutecznionych w powyższy sposób wpłat dokonywa Kasa przy najbliższem przedstawieniu jej książeczki oszczędnościowej.

Całkowita lub częściowa wypłata przez Kasę wierzytelności, wynikającej z książeczki oszczędnościowej, może nastąpić w drodze pocztowej na koszt i ryzyko wkładcy tylko za poprzedniem nadesłaniem Kasie książeczki, podaniem sposobu przekazania wypłaty oraz adresu wkładcy względnie osoby, na ręce której wypłata ma nastąpić i za wyraźnem wskazaniem, w jaki sposób i do czyich rąk książeczka ma być zwrócona lub też, czy ma zostać zatrzymana do rozporządzenia wkładcy. Wypłata może być dokonana w powyższy sposób na polecenie wkładcy do rąk osoby trzeciej tylko wtedy, jeżeli odpowiednio do polecenia wypłaty się wylegitymuje i jeżeli osnowa zastrzeżeń w księdze zastrzeżeń co do odnośnego wkładu wypłacie takiej nie sprzeciwia się.

Kasa upoważniona jest do potrącenia z wkładu poniesionych przez siebie kosztów.

Przy wypłacaniu całego kapitału wraz z procentami, Kasa książeczkę oszczędnościową zatrzymuje i kasuje.

§ 38.

Jeżeli wypłaty wierzytelności, wynikającej z książeczki oszczędnościowej, uzależniono od pewnych określonych warunków, to Kasa musi o tem zapisać do książeczki oszczędnościowej odpowiednie zastrzeżenie. Wypłaty oszczędności z takich książeczek można uskuteczniać tylko ściśle według osnowy zastrzeżenia.

Łączenie kilku warunków równocześnie jest dopuszczalnem, o ile warunki te wzajemnie się nie wyłączają i nie są sprzeczne ze sobą, a określone są w sposób, wykluczający wątpliwość co do sposobu ich dopełnienia. Zastrzeżenia nie mogą się sprzeciwiać przepisom obowiązujących ustaw.

Zastrzeżone warunki mogą wychodzić zarówno od Kasy, jak i od wkładcy i na warunki te musi się zgodzić zarówno Kasa, jak i wkładca.

Wypłata wkładów z książeczek, uwarunkowanych zastrzeżeniami, dokonywaną być może tylko zgodnie z osnową zastrzeżeń. Zastrzeżenie można zmienić lub wycofać. Wpisy o zastrzeżeniach, ich zmianie lub cofnięciu należy uwidoczniać nie tylko w samej książeczce, lecz także w odnośnej księdze wkładów; pełną zaś osnowę zastrzeżenia należy wpisać do specjalnej księgi zastrzeżeń, przechowywanej pod zamknięciem.

§ 39.

Jeżeli między niniejszą Kasą, a innemi komunalnemi kasami oszczędności i gminnemi kasami pożyczkowo-oszczędnościowemi dojdzie do skutku porozumienie co do wzajemnego przyjmowania wkładów i dokonywania wypłat na wystawione przez siebie książeczki oszczędnościowe, natenczas dojście do skutku takiego porozumienia obowiązany jest Zarząd Kasy podać do publicznej wiadomości w sposób przewidziany dla ogłoszeń Kasy.

§ 40.

Ustalony przez Radę Kasy procent od wkładów, o ile wkładca nie zażąda wypłaty odsetek, dolicza się do tychże wkładów, o ile zaś tej wypłaty zażąda, wypłaca się co pół roku.

Bieg procentów rozpoczyna się od dnia powszedniego następującego po dniu wpłaty i liczy się od dnia powszedniego poprzedzającego dzień wypłaty, wszakże od wkładek przed upływem 15-tu dni odebranych Kasa nie daje procentu z wyjątkiem instytucjom finansowym, którym Zarząd Kasy może przyznać oprocentowanie za czas krótszy oraz z wyjątkiem lokat w rachunku bieżącym. — Oprocentowuje się tylko

pełne złote, a ułamków groszy nie uwzględnia się przy obliczeniu procentów.

Oprocentowanie książeczek może być różne w zależności od terminu wypowiedzenia wkładu lub też od zgłoszonych zastrzeżeń albo innego uwarunkowania wypłaty wkładu.

Wysokość i początek obowiązywania ustalonej stopy procentowej od wkładów Kasa podaje do publicznej wiadomości w sposób przewidziany dla ogłoszeń Kasy.

§ 41.

Całkowita lub częściowa wypłata przez Kasę wierzytelności, wynikającej z książeczki oszczędnościowej może nastąpić — nawet w przypadkach egzekucji, tylko za przedłożeniem dotyczącej książeczki.

Wstrzymanie wypłaty wkładów z książeczki oszczędnościowej nastąpić może w przypadkach i w sposób, przewidziany w przepisach o umorzeniu tytułów na okaziciela, obowiązujących w siedzibie Kasy.

§ 42.

W myśl art. 20 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzpltej z dnia 13 kwietnia 1927. o komunalnych kasach oszczędności Dz. U. R. P. Nr. 38. poz. 339, wkłady na książeczki oszczędnościowe Kasy, rządzącej się statutem niniejszym, posiadają charakter funduszów ulokowanych z bezpieczeństwem pupilarnem.

Książeczki oszczędnościowe tej Kasy w myśl art. 20 ust. 2 powyższego rozporządzenia będą przyjmowane przez państwowe względnie komunalne władze, urzędy i zakłady, jako wadja przy wszelkich przetargach, jako kaucje akcyzowe i celne, jako kaucje przy zawieraniu umów oraz jako zabezpieczenie pieniężne z innych tytułów wymagane.

Jako wadja i kaucje, składane władzom państwowym, względnie komunalnym urzędom i zakładom, nie mogą być przyjmowane książeczki oszczędnościowe, opatrzone zastrzeżeniami.

§ 43.

W razie utraty książeczki oszczędnościowej unieważnienie jej i wydanie duplikatu może nastąpić po przeprowadzeniu postępowania, przewidzianego w przepisach o umorzeniu tytułów na okaziciela, obowiązujących w siedzibie Kasy; duplikat książeczki może być jednak wydany już po upływie sześciu miesięcy, od daty pierwszego ogłoszenia o jej utracie.

Zagubienie, zniszczenie lub inną utratę książeczki oszczędnościowej może jej posiadacz zgłosić pisemnie lub ustnie bezpośrednio w Kasie, gdzie mu książeczkę wydano. Zgłoszenie o zaginięciu notuje Kasa w księgach, atoli zanotowanie to ważnem jest tylko przez dni 14, w którym to czasie strona potrzebne środki zabezpieczenia albo w drodze władzy policyjnej lub karnej, alboteż przez właściwy sąd cywilny może uzyskać i z tego wylegitymować się winna, ileże po upływie tego terminu wspomniane zanotowanie wykreślone będzie.

Wydanie duplikatu oraz wypłata wkładów lub procentów po upływie sześciu miesięcy od zgłoszenia o utracie książeczki, a przed uznaniem jej za nieważną, nastąpić może na odpowiedzialność Kasy tylko do rąk tej osoby, która jest uprawniona do rozporządzenia wkładem.

Duplikat wystawia się na saldo książeczki pierwotnej.

§ 44.

Przedawnienie wierzytelności z tytułu niepodniesionych z Kasy wkładów oszczędnościowych, jakoteż skapitalizowanych procentów od takich wkładów następuje z upływem lat trzydziestu od dnia dokonania ostatniego wkładu lub ostatniej wypłaty względnie od dnia dopisania po raz ostatni przez Kasę procentów na książeczce oszczędnościowej.

Bieg 30-letniego przedawnienia w tych przypadkach, gdzie chodzi o wkłady z odroczoną lub wstrzymaną wypłatą, względnie dotknięte zakazem sądowym, lub płatne za określonym z góry terminem wypowiedzenia, nie może w stosunku do części wkładu, dotkniętej powyższemi ograniczeniami, rozpocząć się przed przywróceniem prawa do rozporządzenia wkładem, względnie przed upływem terminu określonego dla wypowiedzenia.

W stosunku do książeczek oszczędnościowych, wystawionych na imię osoby niewłasnowolnej, o ile o tem w książeczce było zapisane odpowiednie zastrzeżenie, bieg przedawnienia nie może się rozpocząć przed uzyskaniem własnowolności przez wspomnianą osobę.

Lista wierzytelności, ulegających przedawnieniu, podaną będzie na sześć miesięcy przed upływem okresu przedawnienia do wiadomości publicznej w sposób przewidziany dla ogłoszeń Kasy. W ciągu powyższego okresu osoby, uprawnione do rozporządzenia odnośnemi wierzytelnościami, mogą żądać wypłaty tych wierzytelności, względnie prosić o ich dalsze utrzymanie na rachunku Kasy.

Przedawnione wierzytelności przelewa Kasa na fundusz zasobowy.

§ 45.

Kasie przysługuje prawo wypowiadania wierzytelności. — Wypowiedzenie wkładu poszczególnemu wkładcy może być dokonane ustnie z zaznaczeniem tegoż w książeczce oszczędnościowej lub też przez zawiadomienie pisemne.

Wypowiedzenie wkładów może nastąpić także przez podanie go do wiadomości publicznej w sposób przewidziany dla ogłoszeń Kasy, a nadto w jednym z dzienników.

Wierzytelności takie mogą być złożone do depozytu sądowego, jeżeli nie zostaną podniesione według treści ogłoszenia. Takie złożenie wspomnianych wierzytelności jest równoznaczne z ich wypłaceniem.

Od wkładów wypowiedzianych Kasa z upływem terminu wypowiedzenia nie ma obowiązku płacić lub doliczać dalszych procentów.

OPERACJE CZYNNE.

§ 46.

Kasa uprawniona jest:

1) nabywać polskie państwowe papiery procentowe, listy zastawne i obligacje banków państwowych, akcje Banku Polskiego, tudzież listy zastawne krajowych towarzystw kredytu długoterminowego, emitowane za zabezpieczeniem pupilarnem, obligacje związków komunalnych i komunalnych instytucyj kredytowych, tudzież banków gwarantowanych przez związki komunalne, oraz akcje wspólnych komunalnych instytucyj kredytowych;
2) udzielać pożyczek pod zastaw papierów, oznaczonych w punkcie 1), najwyżej do wysokości 3/4 ich wartości kursowej, a nie wyżej ich wartości nominalnej, oraz pod zastaw wystawionych przez siebie książeczek oszczędnościowych;
3) udzielać na hipoteki miejskich i wiejskich nieruchomości terminowych pożyczek, oprocentowanych i pupilarnie zabezpieczonych, z zastrzeżeniem dla Kasy prawa przedterminowego odbioru, a dla dłużnika przedterminowej spłaty pożyczki za poprzedniem, co najmniej półrocznem wypowiedzeniem, oraz z tem zastrzeżeniem, że budynki nieruchomości obciążonej pożyczką Kasy przez cały czas trwania pożyczki będą ubezpieczone od ognia na warunkach poniżej w § 47 niniejszego statutu osobno określonych;
4) nabywać wierzytelności hipoteczne zabezpieczone pupilarnie,
5) udzielać na cele budowlane — w granicach hipotecznego zabezpieczenia ewikcji — kredytu wekslowego w miarę postępu budowy do wysokości 50% wartości rzeczywiście wykonanych robót;
6) udzielać spółdzielniom zorganizowanym na zasadach ustawy z dnia 29 października 1920 r. Dz. U. R. P. Nr. 111, poz. 733, oraz późniejszych przepisów, ustawę powyższą zmieniających, kredytu do wysokości sumy udziałów członkowskich oraz własnych funduszów spółdzielni pod warunkiem, iż członkowie spółdzielni przyjmą poza swymi udziałami, jednakże w stosunku do ich wysokości, odpowiedzialność z własnych funduszów za kredyt, otwarty spółdzielni przez Kasę;
7) udzielać pożyczek za skryptami dłużnymi lub za wekslami, jeżeli obok wystawcy przyjmą solidarną z nim odpowiedzialność conajmniej dwie osoby, zapewniające terminową spłatę całej pożyczki;
8) dyskontować weksle zaopatrzone przynajmniej w dwa podpisy, zapewniające terminowe wykupienie weksla;
9) dyskontować, nie wcześniej jednak, niż na sześć miesięcy przed terminem płatności:
   a) książeczki oszczędnościowe wystawione z zastrzeżeniem terminowem przez publiczne Kasy oszczędności, a mianowicie: przez Bank Gospodarstwa Krajowego, Państwowy Bank Rolny, Pocztową Kasę Oszczędności, Polski Bank Komunalny w Warszawie, Komunalny Bank Kredytowy w Poznaniu, wszystkie komunalne Kasy Oszczędności i wszystkie gminne Kasy pożyczkowe oszczędnościowe,
   b) wypowiedziane i wylosowane papiery procentowe wymienione w punkcie 1) niniejszego paragrafu,
   c) kupony od wymienionych w punkcie 1) papierów procentowych;
10) umieszczać z zastrzeżeniem zwrotu na każde żądanie lub za wypowiedzeniem wolną gotówkę:
   a) na rachunkach żyrowych i czekowych w państwowych i komunalnych instytucjach kredytowych, tudzież w Banku Polskim,
   b) w asygnatach kasowych Banku Gospodarstwa Krajowego,
   c) jako wkład oszczędnościowy w Pocztowej Kasie Oszczędności, w Banku Gospodarstwa Krajowego, w Państwowym Banku Rolnym i w komunalnych Kasach,
   d) w innych bankach używających dobrej opinji kredytowej, jednak tylko pod tym warunkiem, że lokacja ta będzie przejściową, a nigdy stałą;
11) udzielać oprocentowanych pożyczek terminowych za gwarancją Państwa z zastrzeżeniem dla Kasy prawa przedterminowego odbioru pożyczki za poprzedniem conajmniej półrocznem wypowiedzeniem;
12) udzielać oprocentowanych pożyczek terminowych związkowi poręczającemu do wysokości 10% wkładów oszczędnościowych. Zakup obligacyj tegoż Związku uważać należy za udzielenie mu pożyczki.

§ 47.

Budynki nieruchomości miejskiej, obciążonej pożyczką udzieloną przez Kasę, w myśl punktu 3 § 46 niniejszego statutu, powinny być przez cały czas trwania pożyczki ubezpieczone od ognia:

a) w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych lub w komunalnych ubezpieczalniach wojewódzkich na sumę przewyższającą co najmniej o 20% kwotę udzielonej pożyczki, przyczem kwota tej pożyczki powinna mieścić się cała w wolnej od długów części — pierwszych 3/4 części ubezpieczonej wartości nieruchomości,
b) w prywatnych zakładach wzajemnych ubezpieczeń w obrębie Rzeczypospolitej, poręczonych przez Związki publiczno-prawne, na sumę przewyższającą conajmniej o 30% kwotę udzielonej

pożyczki, przyczem kwota tej pożyczki powinna mieścić się cała w wolnej od długów części — w pierwszych 2/3 części ubezpieczonej wartości nieruchomości.

Jeżeli wartość ubezpieczona czy to skutkiem pogorszenia się stanu budynków, czy spadku wartości realności, czy też z innych przyczyn, wynosi więcej niż rzeczywista wartość szacunkowa nieruchomości w czasie udzielenia pożyczki, należy stawki powyższe policzać od wartości szacunkowej. Szacunku może Kasa dokonać komisyjnie przez właściwe do tego organa fachowe. Wymiar pożyczki od wartości szacunkowej nie uchyla warunku co do obowiązku ubezpieczenia budynków od ognia.

§ 48.

Kasa obowiązana jest posiadać względnie umieścić w posiadających bezpieczeństwo pupilarne polskich państwowych papierach procentowych lub w papierach przez Państwo gwaratowanych co najmniej 5% ogólnej sumy wkładów oszczędnościowych, jeżeli ta suma przewyższa 200.000 Zł. Przy obliczaniu tego procentu nie wlicza się do podstawy wymiaru zwaloryzowanych wkładów przedwojennych.

Kasa może tylko o tyle pozbywać się przepisanego zasobu w powyższych papierach, o ile to jest konieczne do spłaty wkładów. Pozbywane mogą być wtedy najpierw tylko papiery przez Państwo gwarantowane, a dopiero gdyby zasób tychże został wyczerpany, posiadające bezpieczeństwo pupilarne polskie państwowe papiery procentowe.

Nadto fundusze zasobowe Kasy, o ile nie są już umieszczone w nieruchomościach, powinny w 20% swej wysokości względnie podwyżki ponad lokatę w nieruchomościach umieszczane być w wymienionych wyżej papierach. W razie zamiaru nabycia lub budowy własnego gmachu lub potrzeby pokrycia straty Kasa może papiery wartościowe stanowiące lokatę funduszu zasobowego pozbyć lub zastawić.

§ 49.

Kasa obowiązana jest prowadzić rejestr imienny dłużników i poręczycieli z uwidocznieniem zobowiązań, zaciągniętych przez tychże na własny rachunek, czy też drogą poręczeń w Kasie.

Członków Zarządu Kasy nie wolno bez zezwolenia Rady Kasy przyjmować jako poręczycieli.

§ 50.

Poza operacjami czynnemi, o których mowa w § 46 statutu niniejszego, może Kasa:

1) udzielać oprocentowanych pożyczek terminowych:

a) Związkowi poręczającemu do wysokości ponad 10%, nie wyżej jednak 20% wkładów oszczędnościowych, przyczem zakup obligacji Związku poręczającego uważać należy za udzielenie mu pożyczki,

b) innym związkom komunalnym i innym związkom prawno-publicznym, o ile na podstawie obowiązujących ustaw związki te są uprawnione do zaciągania takich pożyczek i do pobierania bądźto samoistnych danin, bądź dodatków do podatków państwowych.

Pożyczki wymienione w punkcie **a)** i **b)** mogą być udzielone każdorazowo za zezwoleniem Władzy nadzorczej, zaś po uzyskaniu na to pozwolenia tejże Władzy przez zatwierdzenie statutu niniejszego,

c) fundacjom i posiadającym osobowość prawną komunalnym Zakładom zastawniczym (lombardom).

2) umieszczać rozporządzalne fundusze za zgodą Związku poręczającego w instytucjach kredytowych przez Kasę założonych lub przez ten Związek poręczonych, po uzyskaniu na to pozwolenia Władzy nadzorczej.

Fundusze Kasy mogą być używane w sposób, przewidzany w paragrafie niniejszym i punkcie 12 § 46 statutu niniejszego najwyżej do wysokości 30% ogólnej sumy wkładów oszczędnościowych.

§ 51.

Kasa może dla własnego użytku nabywać lub budować realności, ale tylko z kapitału zasobowego na podstawie uchwały Rady Kasy i za pozwoleniem Władzy nadzorczej. Może ona również na podstawie uchwały Rady Kasy nabywać realności celem lokaty funduszu emerytalnego funkcjonarjuszów Kasy. Wreszcie Kasa jest uprawniona nabywać na licytacji nieruchomości obciążone pożyczką Kasy, o ile najwyższa zaofiarowana suma nie pokryje całkowicie wierzytelności Kasy.

INNE OPERACJE.

§ 52.

Kasa ma prawo:

1) redyskontować posiadane w swych portfelach weksle w państwowych i komunalnych instytucjach finansowych, w Banku Polskim oraz innych instytucjach finansowych, które wskaże Minister Skarbu,

2) przyjmować za opłatą jako depozyta na przechowanie dokumenty, tudzież wartościowe przedmioty i papiery, przyczem Kasa nie ponosi odpowiedzialności za realizowanie płatnych kuponów, ani wylosowanych papierów,

3) załatwiać na zlecenie i rachunek osób trzecich inkaso weksli, listów przewozowych, dokumentów;

Miejska Komunalna Kasa Oszczędności ma prawo wykonywać następujące jeszcze czynności bankowe na podstawie osobnego pozwolenia Ministerstwa Skarbu, udzielonego w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych:

4) zaciągać pożyczki na podstawie upoważnienia organu stanowiącego Związku poręczającego,
5) udzielać gwarancji za zgodą Związku poręczającego,
6) zakupywać monety złote oraz przeprowadzać czynności dewizowe w ograniczeniu do zleceń, własnych wkładkujących i własnego Związku poręczającego i na ich rachunek,
7) udzielać kredytu towarowego producentom pod zastaw towarów niepodlegających łatwemu zepsuciu, ubezpieczonych od ognia i zdeponowanych w publicznych składnicach towarów.

§ 53.

W związku z operacjami, o których mowa w statucie niniejszym, Kasa uprawnioną jest przedsiębrać następujące czynności:

a) pozbywać własne wierzytelności hipoteczne i za zgodą organu stanowiącego Związku poręczającego własne realności,
b) sprzedawać i lombardować posiadane własne papiery wartościowe w przypadku nagłego zapotrzebowania gotówki, jednakże z ograniczeniami, wynikającemi z obowiązku posiadania, względnie umieszczenia zasobów w posiadających bezpieczeństwo pupilarne polskich państwowych papierach procentowych i w papierach przez Państwo gwarantowanych,
c) prowadzić agentury Banku Polskiego oraz Banków państwowych i komunalnych,
d) wynajmować schowki w swym skarbcu na warunkach przez Radę Kasy ustalonych,
e) otwierać rachunki bieżące i czekowe, przekazowe i korespondencyjne,
f) wystawiać przekazy i akredytywy na instytucje kredytowe, w których komunalnym kasom oszczędności wolno lokować fundusze, w granicach posiadanych przez klijenta w Kasie funduszów oraz w granicach funduszów, posiadanych przez Kasę w tych instytucjach.

SZCZEGÓŁOWE UPRAWNIENIA KASY.

§ 54.

Rządząca się niniejszym statutem Kasa jako komunalna Kasa Oszczędności jest na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13-go kwietnia 1927 r. o komunalnych kasach oszczędności Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 339, wolna:

1) od państwowych podatków: dochodowego, od darowizn i przemysłowego (zasadniczego i od obrotu),
2) od dodatków komunalnych do powyższych podatków,
3) od opłat stemplowych od podań, wnoszonych tak przez Kasę jak i istniejące przy niej zakłady zastawnicze.

Przychody z wkładów na książeczki oszczędnościowe Kasy są wolne od podatku od kapitałów i rent, o ile wysokość wkładu nie przewyższa kwoty 5.000 zł. Wpisy w książeczkach oszczędnościowych oraz wszelkiego rodzaju zaświadczenia o złożeniu lub zwrocie wkładów wydawane przez Kasę są w myśl wymienionego rozporządzenia Prezydenta Rzpltej P. wolne od opłaty stemplowej.

Pisma stwierdzające otrzymanie pożyczki od Kasy podlegają w myśl wymienionego rozporządzenia Prezydenta R. P. opłacie stemplowej w wysokości 0.3% od sumy zobowiązania.

§ 55.

Wrazie niezapłacenia w terminie pożyczki, zabezpieczonej zastawem papierów wartościowych, Kasa ma prawo sprzedać te papiery bez upoważnienia sądowego.

Sprzedaż powinna się odbyć najpóźniej w ciągu miesiąca od dnia płatności pożyczki, zabezpieczonej zastawem, przyczem papiery notowane na giełdzie mają być sprzedane po cenie giełdowej, a nie notowane po przeciętnej miejscowej cenie rynkowej.

Papiery wartościowe, przyjęte przez Kasę jako zastaw udzielonych pożyczek mają być zapisane do oddzielnej księgi sznurowej z wyszczególnieniem ich rodzaju i ilości, a przy premjowych papierach wartościowych także numerów obligacyj, tudzież z podaniem sum wierzytelności zastawem zabezpieczonych.

LIKWIDACJA KASY.

§ 56.

Likwidacja Kasy może być dobrowolna lub przymusowa.

Dobrowolna likwidacja Kasy następuje na skutek uchwały Związku poręczającego, zatwierdzonej przez Władzę nadzorczą.

Przymusową likwidację może zarządzić Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu w przypadkach określonych w ustępie trzecim art. 30 wymienionego wyżej rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o komunalnych kasach oszczędności.

Rozporządzenie władzy, zarządzające lub zatwierdzające likwidację Kasy, jakoteż wdrożenie postępowania likwidacyjnego ogłasza się w Krakowskim Dzienniku Wojewódzkim.

Ustalony plan likwidacji Kasy powinien być ogłoszony w sposób przewidziany dla ogłoszenia statutu Kasy.

W ogłoszeniu odnośnem należy zawezwać wierzycieli Kasy do podjęcia wkładów w przeciągu 6-ciu miesięcy. Ogłoszenie należy powtórzyć trzykrotnie co najmniej w dwutygodniowych odstępach czasu po sobie. Po upływie 6-ciu miesięcy od dnia ostatniego ogłoszenia ustaje oprocentowanie wkładów.

Jeżeli płynne fundusze Kasy nie wystarczają na pokrycie zobowiązań Kasy, za które Związek poręczający przyjął odpowiedzalność, a w szczególności

na pokrycie zobowiązań z tytułu wkładów oszczędnościowych, to odpowiednich środków na pokrycie tych zobowiązań powinien w myśl obowiązujących przepisów dostarczyć Związek poręczający.

Likwidacja Kasy odbywa się pod nadzorem osobnego komisarza, którego wyznacza właściwa Władza nadzorcza.

Postępowanie likwidacyjne nie może zostać zamknięte przed upływem sześciu miesięcy od chwili ostatniego ogłoszenia o jego wdrożeniu.

Ta część majątku Kasy, jaka potrzebna jest na zaspokojenie tych jej wierzycieli, którzy po odbiór swych wierzytelności do chwili zamknięcia postępowania likwidacyjnego się nie zgłosili, złożoną być powinna na lat 30-ci do depozytu sądowego na rzecz tych wierzycieli. Wierzytelności takie, o ile ich do upływu tego okresu czasu wierzyciele nie podejmą, przypadają na rzecz Związku poręczającego.

Nadwyżka majątku Kasy, pozostała po zaspokojeniu wszystkich jej wierzycieli, którzy się zgłosili do chwili zamknięcia postępowania likwidacyjnego, i po złożeniu odpowiedniej części jej majątku na cel, uprzednim ustępem wskazany, przechodzi na rzecz Związku poręczającego, który powinien użyć tej nadwyżki tylko na cele użyteczności publicznej, po ewentualnem poprzedniem potrąceniu z niej kosztów likwidacji oraz kapitału zakładowego, przyznanego Kasie przy jej organizowaniu. Zwinięcie Kasy, jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych podaje Związek poręczający w sposób na miejscu praktykowany do publicznej wiadomości.

WŁADZE NADZORCZE.

§ 57.

Władzą nadzorczą nad Kasą, rządzącą się statutem niniejszym jest zgodnie z § 59 rozporządzenia wykonawczego w instancji pierwszej Wojewoda, a w instancji drugiej i ostaniej Minister Spraw Wewnętrznych, działający w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

§ 58.

W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w prowadzeniu Kasy, a w szczególności wykroczeń przeciw obowiązującym przepisom lub postanowieniom statutu niniejszego, służy Władzy nadzorczej prawo wydawania zarządzeń niezbędnych celem usunięcia nieprawidłowości lub zapobieżenia dalszym wykroczeniom. Zarządzenia te mogą polegać na zawieszeniu w czynnościach lub usunięciu członków Rady Kasy, Zarządu Kasy i Komisji Rewizyjnej i na ustanowieniu w razie potrzeby komisarza na koszt Kasy lub Związku poręczającego dla zarządu Kasą do czasu wyboru nowych organów. Wybór ten powinien nastąpić w ciągu trzech miesięcy od czasu ustanowienia komisarza.

Komisarz w zakresie powierzonych mu czynności wstępuje we wszystkie prawa i obowiązki Rady i Zarządu Kasy.

PRZEPISY KOŃCOWE.

§ 59.

Statut niniejszy wchodzi w życie po zatwierdzeniu go przez Władzę nadzorczą i ogłoszeniu go w Dzienniku Wojewódzkim.

§ 60.

Wszelkie zmiany i uzupełnienia statutu niniejszego podlegają zatwierdzeniu Władzy nadzorczej.

---

## 108.

**Obwieszczenie Magistratu stoł. król. miasta Krakowa**
z dnia 27 marca 1929
**w sprawie prolongaty kart rowerowych na rok 1929.**

Zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Robót Publicznych i Spraw Wewnętrznych z dnia 20 maja 1925 r. Dz. U. R. P. Nr. 55, poz. 397 z 1925 roku Magistrat podaje do powszechnej wiadomości, że z dniem 4 kwietnia 1929 r. przystępuje do przedłużania ważności kart rowerowych na rok 1929.

Przedłużanie ważności kart rowerowych trwać będzie 60 dni i odbywać się będzie w Magistracie w biurze Dziennika podawczego na parterze, w godzinach urzędowych od 17 do 20 (5 popoł. do 8 wieczór) codziennie, z wyjątkiem niedziel i świąt, na ustną prośbę po uiszczeniu w gotówce przypadających opłat (3 zł. 30 gr.).

Magistrat wzywa przeto wszystkich właścicieli rowerów, aby w zakreślonym powyżej terminie postarali się o przedłużenie ważności posiadanych przez siebie kart rowerowych.

Pozatem pozostają w mocy postanowienia rozporządzenia Magistratu z dnia 27 marca 1928 r. L. 6220/VII/928 o kartach i tabliczkach rowerowych.

Magistrat zwraca równocześnie uwagę na następujące postanowienia § 86 „Przepisów o używaniu i ochronie ulic oraz o ruchu ulicznym w mieście Krakowie" z dnia 14 czerwca 1927 r. L: B. P. 7069/927, które brzmią:

„Każda osoba, jeżdżąca na rowerze na ulicach miasta, powinna zaopatrzyć się w imienną kartę rowerową oraz w tabliczkę z numerem.

Używający rowerów powinni kartę rowerową mieć przy sobie i okazywać ją na każde żądanie organów Policji Państwowej i służby drogowej.

Tabliczkę z numerem, który odpowiadać ma numerowi karty rowerowej, należy umocować trwale na rowerze z tyłu pod siodełkiem, równolegle do kierownicy i stale utrzymywać na rowerze w stanie czytelnym. Tabliczki tej nie wolno niczem zakrywać.

O każdej zmianie w posiadaniu rowerów obowią-

zany jest nowonabywca donieść Magistratowi do dni 3-ch".

Winni naruszenia postanowień niniejszego obwieszczenia ulegną po myśli art. 21 ustawy z dnia 7-go października 1921 r. Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 656, w brzmieniu nadanem mu Rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 lutego 1928 r. Dz. U. R. P. Nr. 18, poz. 151, o ile dany czyn nie jest zagrożonym karą surowszą — karze grzywny lub aresztu, albo obu tym karom łącznie.

Niezależnie od tego właściciele rowerów, którzy nie postarają się o przedłużenie ważności swoich kart rowerowych na rok 1929, nie będą dopuszczeni do jeżdżenia rowerami po ulicach miasta.

**Magistrat stoł. król. miasta Krakowa**

---

## 109.

**Ogłoszenie**
**Tymczasowego Zarządu Powiatowego w Tarnowie**
z dnia 22 lutego 1928.
**w sprawie statutu, dotyczącego opłat za nadmierne zużycie dróg powiatowych.**

Na podstawie art. 23 ustawy z dnia 10 grudnia 1920 .r o budowie i utrzymaniu dróg publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 6, poz. 32 z 1921 r.) Tymczasowy Zarząd Powiatowy w Tarnowie na posiedzeniu Rady przybocznej w dniu 22 lutego 1929 uchwalił następujący statut w przedmiocie pobierania opłat za nadmierne zużycie dróg utrzymywanych przez powiat, o ile nie nastąpi dobrowolna ugoda między Wydziałem powiatowym a interesowanymi i w niniejszym statucie wyszczególnionymi osobami względnie przedsiębiorstwami nadmiernie zużywającymi drogi.

§ 1.

Nadmierne zużycie dróg powiatowych przez przedsiębiorstwa przemysłowe, właścicieli samochodów ciężarowych i osobowych oraz właścicieli i przedsiębiorstwa prowadzące budowy z wyjątkiem prowadzonych we własnym zarządzie właściciela budowy zwykłych domów parterowych przeznaczonych na własny użytek — podlegają osobnej opłacie.

Do świadczeń tych obowiązane są zarówno osoby fizyczne jak i osoby prawne.

§ 2.

Opłata ta wynosi:

1) za jeden metr sześcienny drzewa użytkowego nietartego przeznaczonego na wywóz poza granicę państwa 8 gr. za 1 klm przebytej drogi,
2) za każdy jeden $m^3$ drzewa użytkowego przeznaczonego do przetarcia w tartakach krajowych 5 gr. za 1 klm przebytej drogi,
3) za każdy 1 $m^3$ drzewa tartego 6 gr. za 1 klm przebytej drogi,
4) za każdy 1 $m^3$ drzewa opałowego 3 gr.,
5) za każdą tonnę (1000 klg.) materjałów budowlanych jak cegła, cement, wapno, piasek, drzewo, żelazo itp. po 15 gr. za 1 klm przebytej drogi.

Każdy rozpoczęty kilometr przebytej drogi liczy się za cały.

Firmy i osoby z poza Województwa krakowskiego płacą 100°/° więcej.

§ 3.

Do płacenia opłat w § 2 wyszczególnionych obowiązane są osoby i firmy przewożące drzewo użytkowe i tarte oraz opałowe — tudzież materjały budowlane bez względu na to, czy drzewo lub materjały nabyły w wykonaniu swego interesu handlowego lub przedsiębiorstwa przemysłowego, czy też przewożą przedmioty własnej produkcji lub na własny użytek, o ile wedle postanowień tego statutu nie jest przewidziane zwolnienie od opłat.

§ 4.

Sprzedający ewent. kupujący drzewo użytkowe tarte i opałowe tudzież materjały budowlane — obowiązani są donieść Wydziałowi powiatowemu natychmiast po dokonanej sprzedaży względnie kupna:

a) ilość sprzedanego względnie kupionego drzewa względnie materjałów budowlanych,
b) dokładny adres kupującego względnie dokładny adres własny,
c) drogi, któremi drzewo ma być przewożone.

§ 5.

Przy rozpoczęciu zwózki lub materjałów budowlanych należy przedłożyć Zarządowi drogowemu pokwitowanie Pow. Kasy komunalnej z zapłacenia opłaty.

§ 6.

Firmy i osoby, które nie uiściły opłaty wyznaczonej w § 2 przed rozpoczęciem zwózki magą być pociągnięte do opłat w podwójnej wysokości.

§ 7.

Od opłacania opłat w § 2 wyszczególnionych zwolnione są osoby kupujące drzewo użytkowe lub materjały budowlane na budowę i remont własnych domów mieszkalnych dla osobistego użytku swego, tudzież budynków gospodarczych, oraz osoby kupujące drzewo opałowe do użytku własnego.

§ 8.

Opłatę tę pobiera się również za zużycie dróg przez linję autobusową, a mianowicie za każdy bież. klm. używanej drogi ryczałt 20 zł. rocznie od każdego kursującego na drodze powiatowej autobusu. Linje autobusowe, których siedziba znajduje się poza obrębem powiatu płacą 50% więcej.

§ 9.

Samochody ciężarowe używane do przewożenia wszelkiego rodzaju produktów drogami powiatowemi:

a) do 3 tonn nośności płacą ryczałt 200 zł. rocznie,

b) ponad 3 tonny nośności płacą ryczałt 400 zł. rocznie.

Samochody ciężarowe o kołach żelaznych płacą stawki wymienione w § 9 podwójnie, z wyjątkiem przedsiębiorstw z § 12.

Dorożki samochodowe płacą ryczałt w wysokości 125 zł. rocznie.

§ 10.

Przedsiębiorstwa autobusowe oraz właściciele autobusów samochodów ciężarowych i dorożek samochodowych winni zgłosić z początkiem każdego półrocza podlegające opłacie środki przewozowe ewent. w razie ich uruchomienia w trakcie półrocza natychmiast po uruchomieniu. Rozpoczęte półrocze liczy się jako całe.

§ 11.

Wymiar opłaty za nadmierne zużycie dróg uskutecznia Wydział powiatowy przy analogicznem zastosowaniu przepisów art. 44 ust. z dnia 11 sierpnia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 747) dotyczących uzyskania podstaw wymiaru.

§ 12.

Kto w zamiarze uchylenia się od obowiązku płacenia świadczenia, składa wobec Wydziału powiatowego nieprawdziwe lub niezupełne zeznanie albo w tym samym zamiarze odmawia odpowiedzi na określone pytanie, podlega karze pieniężnej do wysokości 10-krotnej sumy opłaty utraconej lub na utratę narażonej. Kara nie zwalnia płatnika od obowiązku uiszczenia opłaty, współwinny podlega karze na równi z sprawcą.

§ 13.

O wysokości opłaty zostaje zawiadomiony każdy płatnik wezwaniem płatniczem.

§ 14.

Opłata winna być wpłacona do Powiatowej Kasy Komunalnej w Tarnowie w ciągu dni 14 licząc od dnia następnego po doręczeniu nakazu płatniczego.

§ 15.

Nieuiszczona opłata w właściwym terminie ściągnięta będzie w drodze przymusowej z doliczeniem kosztów egzekucyjnych odsetek (kar) za zwłokę w wysokości przewidzianej ustawą z dnia 31 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 73, poz. 72) i rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z 17 maja 1927 r. (Dz. U. R P. Nr. 46, poz. 401).

§ 16.

Odwołania w sprawie wymiaru opłaty wnosić należy w terminie i trybie przewidzianym w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 12 marca 1928 r. Nr. 36, poz. 341 Dz. U. R. P.

§ 17.

Winni przekroczeń przeciwko postanowieniom niniejszego statutu podlegają karze porządkowej w wysokości 100 zł. o ile nie zachodzą przestępstwa karalne według innych przepisów.

§ 18.

Wydział powiatowy uprawniony jest do wydania przepisów wykonawczych do niniejszego statutu.

§ 19.

Statut niniejszy wchodzi w życie po zatwierdzeniu go przez władzę nadzorczą i opublikowaniu w obrębie powiatu za pośrednictwem Zwierzchności oraz po ogłoszeniu w krakowskim dzienniku wojewódzkim.

Sekretarz: Kierownik Tym. Zarządu Powiat.

**Marzec.** **Marossányi.**

„Na zasadzie postanowień art. 42 ustawy o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych z dnia 11 sierpnia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 747) w związku z art. 23 ust. z 10 grudnia 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 6, poz. 32 i § 2 rozporządzenia Min. Spraw Wewn. z 10 lutego 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 356), zatwierdzam zgodnie z uchwałą Wydziału Wojewódzkiego powziętą na posiedzeniu w dniu 11 marca 1929 r. powyższy statut.

Kraków, dnia 11 marca 1929 r.

Za Wojewodę: **Zbrowski.**
Naczelnik Wydziału Samorząd.

---

# Ruch służbowy.

## 110.

**A. W resorcie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych:**

**Wojewoda Krakowski dopuścił do służby przygotowawczej na stanowiska:**

II kategorji Ludwikę Markiewiczównę w Krakowskim Urzędzie Wojewódzkim.

III kategorji Adama Zająca kontraktowego urzędnika w Starostwie powiatowem w Bochni,

Jadwigę Wójcicką w Starostwie powiatowem w Nowym Sączu,

Ludwikę Fabrowiczówną kontraktowego urzędnika Starostwa powiatowego w Żywcu,

**Wojewoda Krakowski przeniósł** adjunkta Franciszka Wiśniowskiego z Grybowa do Makowa i przydzielił do służby w Starostwie powiatowem,

**Minister Spraw Wewnętrznych przeniósł w stan spoczynku** radcę wojewódzkiego Józefa Jorkascha Kocha,

**Minister Rolnictwa zwolnił** referendarza Krakowskiego Urzędu Wojewódzkiego Karola Szeląga ze służby w dziale zarządu Ministerstwa Rolnictwa a Minister Reform Rolnych zamianował go komisarzem ziemskim w Powiatowym Urzędzie Ziemskim w Częstochowie,

**Wojewoda Krakowski przeniósł w stan spoczynku** adjunkta Starostwa powiatowego w Wadowicach Józefa Banasia.

**B. W resorcie Ministrestwa Robót Publicznych.**

**Wojewoda zamianował** z dniem 1 kwietnia 1929 następujących urzędników fachowych działu administracji Robót Publicznych pozostających na etacie Krakowskiego Urzędu Wojewódzkiego (Dyrekcji Robót Publicznych):

1) **w VIII. stopniu służbowym:**

a) praktykanta I kategorji arch. Adama Moscheniego,

b) urzędników II. kategorji IX. stopnia służbowego: Czesława Miętkę, Tadeusza Krzyszkowskiego, Józefa Marka, Franciszka Piotrowskiego, Apolinarego Dąbrowskiego, Edwarda Podlewskiego,

c) oraz podwyższył wynagrodzenie urzędnika kontraktowego II. kategorji Stanisława Kohlbergera z IX. do VIII. grupy uposażenia.

2) **w IX. stopniu służbowym:**

a) techników drogowych X. stopnia służbowego: Ludwika Nitonia, Jana Chmaja, Stanisława Damsego, Aleksandra Onyszczyszyna,

b) oraz podwyższył wynagrodzenie urzędników kontraktowych X. grupy uposażenia do IX. grupy uposażenia Edwarda Kwinty i Władysława Śpiewaka.

3) **w X. stopniu służbowym** praktykanta II. kategorji Stanisława Trzcińskiego.

**C. W Resorcie Ministerstwa Skarbu:**

**Dyrektor Ceł we Lwowie zwolnił** na zasadzie art. 116 u. o p. s. c. inspektora celnego w VIII st. sł. U. C. w Krakowie Rudolfa Strumińskiego.

**D. W resorcie Ministerstwa Przemysłu i Handlu:**

**Dyrektor Wyższego Urzędu Górniczego zamianował:** inż. Wilhelma Kopacza praktykanta referendarskiego w Okręgowym Urzędzie Górniczym w Jaśle urzędnikiem referendarskim w VIII. st. sł. tamże z 1 kwietnia 1929 r.,

**zwolnił** inż. Wilhelma Czerkawskiego, urzędnika referendarskiego w VIII st. sł. w Okręgowym Urzędzie Górniczym w Krakowie z dniem 31 marca 1929 r. na własną prośbę.

**E. W resorcie Ministerstwa Poczt i Telegrafów:**

**Prezes Poczt i Telegrafów w Krakowie przyjął** do służby pocztowo-telegraficznej:

Stefana Dumieńskiego w charakterze prowizorycznego woźnego w U. P. Zakopane 3,

Wojciecha Tkaczyka w charakterze gońca w U. P. Kraków 2,

Władysława Chłonia w charakterze gońca w U. P. Nowy Sącz,

Kazimierza Bonarskiego w charakterze prowizorycznego woźnego w U. P. Kraków 2,

Stanisałwa Jarmułę w charakterze praktykanta XI. st. sł. w U. P. Tarnów 1,

Kamilę Siekierską w charakterze praktykanta XI. st. sł. w U. P. Żabno k/Tarnowa,

Stanisława Pajerskiego w charakterze praktykanta XII. st. sł. w U. P. Zakopane 1,

Marję Wołoszyńską w charakterze praktykanta XII. st. sł., Kraków Urząd Telegraficzny,

Karola Ciaputę w charakterze praktykanta XII. st. sł. w U. P. Chrzanów,

Kazimierę Madejównę w charakterze praktykanta XI. st. sł., Urząd Telegraficzny Kraków,

Józefa Jachyma w charakterze praktykanta XI. st. sł. w U. P. Dąbrowa k/Tarnowa,

Bolesława Chabowskiego w charakterze praktykanta XI. st. sł. w U. P. Brzesko,

Józefa Podobińskiego w charakterze gońca w U. P. Nowy Sącz 1,

Ludwika Burkiewicza w charakterze gońca w U. P. Kraków 2,

Leona Gurbiela w charakterze gońca w U. P. Kraków 2,

Władysława Mielecha w charakterze prowizorycznego woźnego w U. P. Jasło.

## Dział nieurzędowy.

**Ogłoszenie przetargu.**

Urząd Wojewódzki, Dyrekcja Robót Publicznych w Krakowie, Rynek, Krzysztofory, rozpisuje publiczny przetarg ofertowy na budowę podpór mostu żelbetowego na Dunajcu w Krościenku w ciągu drogi wojewódzkiej Nowy Sącz — Szczawnica, mającego być wybudowanym przez Spółkę dla budowy powyższego mostu przy subwencji państwowej.

Przetarg odbędzie się we wtorek **dnia 23 kwietnia 1929 r.** o godzinie 11-tej przed południem w Oddziale Drogowym powyższej Dyrekcji, w którym to czasie upływa termin składania ofert.

Oferty pisemne, sporządzone ściśle według wymogów określonych we warunkach budowy oraz

„Przepisach tymczasowych o oddaniu państwowych dostaw i robót według reskryptu Ministerstwa Robót Publicznych z dnia 31 sierpnia 1926 r. L: III-936/26 należycie ostemplowane i zaopatrzone w dowód złożenia przez oferenta w Kasie Skarbowej II w Krakowie wadjum w wysokości 5% (pięć procent) oferowanej sumy należy składać do Dyrekcji Robót Publicznych w Krakowie na ręce Naczelnika Oddziału Drogowego w zapieczętowanych kopertach z napisem: „Oferta na budowę podpór mostu żelbetowego na Dunajcu w Krościenku, nie otwierać przed przetargiem, mającym się odbyć dnia 23 kwietnia 1929 r.". Akta licytacyjne t. j. plany budowy, ogólne warunki budowy, warunki techniczne i przepisy o ofertach są wyłożone dla przeglądu stron w godzinach urzędowych w Oddziale Drogowym Dyrekcji Robót Publicznych, tam też będzie można otrzymać za zwrotem własnych kosztów ślepy kosztorys i inne załączniki.

Cementu na całą budowę dostarczy Spółka budowy stałego mostu na Dunajcu w Krościenku.

Budowa podpór ma być wykonaną w r. 1929.

Oferty nieodpowiadające warunkom w wyż powołanem roz. M. R. P. lub wniesione po terminie nie będą rozpatrywane.

W Krakowie, dnia 27 marca 1929 r.

Za Wojewodę: **Inż. H. Dudek**
Dyrektor Robót Publicznych.

---

**Tymczasowy Zarząd Powiatowy w Dąbrowie koło Tarnowa ogłasza**

**KONKURS**

**na posadę lekarza okręgowego dla okręgu sanitarnego Bolesław z ewentualną siedzibą w Bolesławiu lub Mędrzechowie.**

Do okręgu należy 23 gmin o łącznej liczbie mieszkańców 12.070.

Obowiązki lekarza okręgowego określa instrukcja zawarta przy roporządzeniu wykonawczem z dnia 30 grudnia 1907 r. Dz. Ust. Kraj. Nr. 158 do ustawy z dnia 5 października 1906 r., Dz. Ust. Kraj. Nr. 148.

Do posady tej przywiązane są analogiczne pobory służbowe XII. grupy szczebel a) urzędników państwowych z wszystkimi dodatkami wedle ustawy z dnia 9 października 1923 r. Dz. Ust. R. P. Nr. 116, poz. 924, a nadto ryczałt na służbowe objazdy gmin i ryczałt na wydatki kancelaryjne, wreszcie prawo do emerytury w granicach postanowień ustawy z dnia 12 maja 1909 r. Dz. Ust. kraj. Nr. 68.

Posada ta nadaną zostanie na razie prowizorycznie. Ubiegający się o tą posadę wykazać się winien prawem obywatelstwa Państwa Polskiego, nie przekroczonym 40 rokiem życia, dyplomem lekarza, uprawniającym do wykonywania praktyki lekarskiej w Państwie Polskiem, co najmniej 2-letnią praktyką w zawodzie lekarskim czyli dowodem rejestracyjnym w Województwie.

Należycie udokumentowane podanie wnieść należy do Tymczasowego Zarządu powiatowego w Dąbrowie k/Tarnowa najpóźniej do **30 kwietnia 1929 r.**

Czas objęcia posady zaraz po zamianowaniu.

Z Tymczasowego Zarządu Powiatowego

Sekretarz **Kiełczewski.**

Komisarz rządowy Starosta: **Szeligowski.**

---

**OGŁOSZENIE.**

Uchwałą Walnego Zgromadzenia członków stowarzyszenia „HITACHDUTH" w Jaworznie, z dnia 28 października 1928 r., rozwiązano to stowarzyszenie.

---

URZĄD CELNY W KRAKOWIE.
L. 3890/29.

Dnia 25 kwietnia i 10 maja 1929 r. o godz. 10 przedpołudniem odbędzie się w magazynach kolejowo-eclnych w Krakowie (ul. Kamienna L. 12):

**LICYTACJA**

zagranicznych przesyłek niepodjętych i skonfiskowanych, zawierających towary kolonjalne, tekstylne, maszyny, skóry, szkła etc.

Kraków, dnia 9 kwietnia 1929.

Kierownik Urzędu Celnego:
**Feliks Mroczkowski.**

---

Ministerstwo Poczt i Telegrafów zawiadamia:

1) że w agencjach pocztowych Krypno kościelne, powiat Białystok, Zbuczyn, powiat Siedlce, Wieprz k. Andrychowa, powiat Wadowice i Domanice, powiat Siedlce, zaprowadzono służbę telegraficzną i telefoniczną.

2) w urzędzie pocztowo-telegraficznym Tryncza, powiat Przeworsk i w agencjach pocztowych: Trojanów, powiat Garwolin, Waśniów, powiat Opatów, Jagodzin, powiat Luboml, Igołomja, powiat Miechów i Grabków, powiat Końskie, zaprowadzono służbę: w pierwszym telefoniczną, a w pozostałych telegraficzną i telefoniczną.

---

Dnia 25 stycznia br. przybył do osady Pierzchnicy, gminy Drugnia, powiatu stopnickiego, nieznany żebrak, który nagle zmarł.

Przy wspomnianym osobniku nie znaleziono żadnych dokumentów, na podstawie których możnaby stwierdzić imię i nazwisko, oraz gminę przynależności zmarłego.

Rysopis zmarłego: lat około 45, wzrost średni, szatyn, twarz pociągła, broda golona, ubrany w granatowe ubranie i sznurowane trzewiki.

O pozytywnym wyniku należy zawiadomić Starostwo Stopnickie w Busku z dołączeniem wyciągu z ksiąg ludności stałej.

---

**Zguby legitymacji i pieczęci, które się unieważnia, zgłosili:**

1) Firma PEUGEOT w Krakowie Sławkowska 6, II p. p. książeczki rejestracyjnej samochodu marki PEUGEOT 6 cylindrowego Nr. silnika 2209945, Nr. rejestracyjny 95028,

2) Semen Lepak w Wapiennem pt. Gorlice dowodu tożsamości konia Ser. D. Nr. 43285,

3) Olga Blecharska nauczycielka w Mnikowie, pt. Kraków, legitymacji nauczycielskiej wydanej przez Kuratorjum Okręgu Szkolnego w Krakowie Nr. 11979.

4) Inż. Maksymiljan Drach, Kierownik Archiwum Map katastralnych w Krakowie legitymacji urzędniczej Nr. 102 wystawionej przez Izbę Skarbową w Krakowie,

5) Naczelnik gminy w Kamiennej Górze w Województwie Lwowskiem Piotr Żuk pieczęci urzędowej okrągłej z napisem Urząd gminny Kamienna Góra powiat Rawa Ruska.

6) Łukasz Bąk w Krakowie, ul. Mazowiecka 31, dowodu tożsamości konia Nr. 111868 wydanego przez Magistrat miasta Krakowa,

7) Stanisław Grela w Nowojowej Górze pt. Chrzanów dowodu tożsamości konia Nr. D. 26577,

8) Jan Mucha w Słupcu pt. Dąbrowa koło Tarnowa dowody tożsamości koni Nr. 35172 i 35173 serja D wystawione przez Rejonowy Inspektorat Koni w Tarnowie,

9) Franciszek Bieda w Gumniskach pt Tarnów dowodu tożsamości konia serja D. Nr. 137729.

10) Stefan Grabowski w Krakowie, ul. Szewska 16 świadectwa szoferskiego Nr. 3516 wydanego przez Dyrekcję Robót Publicznych w Krakowie.

---

## PRZETARG OFERTOWY.

**5. Okręgowe Szefostwo Budownictwa w Krakowie** rozpisuje przetarg ofertowy na:

1) Remont Koszar Poniatowskiego, 2) Remont Koszar Rębajły R. Z. Ż., 3) Remont instal. elektr. hali maszyn Zakopane, 4) Dostawę maszyny do powielania.

Wszelkich informacji co do ogólnych warunków wykonywania robót, udziela referat techn. 5. Okręgowego Szefostwa Budownictwa w Krakowie w dniach urzędowania od godz. 12 do 13.

Szczegółowe i ogólne warunki wykonywania robót są do przeglądnięcia w biurze referatu techn. 5. Okręg. Szefostwa Budownictwa między godz. 12 a 13-tą. Każdy oferent winien stwierdzić podpisem, że czytał te warunki i że bez żadnych zastrzeżeń poddaje się im.

Druki ofertowe do nabycia za zwrotem kosztów w **5. Okr. Szefostwie Bud. w Krakowie.**

Zabezpieczenie (wadjum) w wysokości 3 % oferowanej kwoty należy składać w Kasie Skarbowej w Krakowie lub w 5. Okr. Szef. Bud. z tem, że po zatwierdzeniu oferty, musi być ono uzupełnione do dni 8-miu do 5 %.

Do oferty należy dołączyć: 1) dowód, że przedsiębiorca ma prawo wykonywania robót publicznych, 2) stwierdzenie, że przedsiębiorcy znane są przepisy budownictwa wojskowego, 3) kwit na złożone zabezpieczenie.

Druki ofertowe należy sporządzać ściśle według podanych przepisów, mają zawierać osobno cenę jednostkową na materjał, a osobno na robociznę, oprócz tego ilościowe zestawienie materjałów potrzebnych, wraz z cenami.

Tak druki ofertowe, jak i wstawione ceny mają być przejrzyście napisane, a wszelkie wątpliwości będą rozstrzygane z korzyścią dla Skarbu Państwa.

5. Okręgowe Szefostwo Budownictwa zastrzega sobie prawo dowolnego powiększenia lub pomniejszenia robót.

Druki ofertowe w 2 egzemplarzach w zamkniętych kopertach, opatrzonych pieczęciami lakowemi i napisem, należy składać w 5. Okręgowem Szefostwie Budownictwa do dnia ad 1) 25 kwietnia, ad 2) 26 kwietnia, ad 3) i 4) 27 kwietnia, poczem nastąpi komisyjne otwarcie tychże.

Szefostwo Budownictwa zastrzega sobie dowolny wybór, oferenta, oraz prawo przeprowadzenia dodatkowego przetargu ustnego. Oferty inaczej sporządzone i bez załączników, nie będą rozpatrywane.

Kraków, dnia 11 kwietnia 1929 r.

Szef Budownictwa O. K. V.

---

## OGŁOSZENIE.

Przepisane na mocy art. 4 ustawy o mierniczych przysięgłych z 15 lipca 1925, Dz. U. R. P. Nr. 97. poz. 682. egzaminy kandydatów praktykujących na obszarze Województw: Kieleckiego, Krakowskiego, Lubelskiego, Lwowskiego, Stanisławowskiego, Tarnopolskiego i Wołyńskiego odbędą się w terminie wiosennym 1929 r. w dniach: 20 kwietnia, 25 kwietnia, 27 kwietnia, od 4 maja do 11 maja, 16 maja i 18 maja 1929 r. w lokalu Katedry Geodezji I. Politechniki Lwowskiej.

Sekretarz Komisji Egzaminacyjnej:

**Inż. Hillbricht.**

Salamon Kracher, urodzony w roku 1894 w Cieszynie, powiat Strzyżów i tam przynależny, a zamieszkały w Dębicy — doniósł. że w podróży z Niemiec do kraju zgubił paszport konsularny.

Na podstawie przeprowadzonych dochodzeń — Kracher był w posiadaniu paszportu serja 147302 Nr. 17983, wystawionego przez Konsulat R. P. w Berlinie, z ważnością do 15. 12. 1929.

Paszport ten unieważnia się.

---

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych komunikuje, że nakładem Spółki Nakł. „Odrodzenie“ we Lwowie, ul. Piłsudskiego 16 została wydaną mapa poglądowa Polski z podziałem na województwa i powiaty, z planami miast wojewódzkich oraz z przeglądem przemysłu górniczo-hutniczego, w opracowaniu inż. Stefana Korytko. Mapa ta przedstawia podział kraju na województwa i powiaty, z uwzględnieniem rzek, szos automobilowych, kolei żelaznych, kopalń, portów, linji lotniczych, uzdrowisk i t. p., mapy zaś szczegółowe miast wojewódzkich, w jednolitej podziałce wykonane, dają pogląd na wzajemny stosunek ich wielkości, na położenie i sposób ich rozbudowy. Ze względu na ogólny encyklopedyczny obraz kraju mapa ta może być użyteczną dla władz administracji ogólnej i dla władz samorządowych.

Dla bliższej informacji zauważa się, że cena mapy wynosi zł. 15; naklejona na płótnie jako mapa ścienna zł. 25 z tem, że przy zakupnie 10-ciu map, wydawca udziela 15 %, zaś przy większych partjach 20 % opustu.

**Adres Redakcji i Administracji: „Krakowski Dziennik Wojewódzki“ Kraków, ulica Basztowa 22.**

Prenumeratę względnie należytość za poszczególne egzemplarze Dziennika Wojewódzkiego i za ogłoszenia należy przesyłać Administracji Krakowskiego Dziennika Wojewódzkiego za pośrednictwem Pocztowej Kasy Oszczędności. Konto Nr. 409144.

**Prenumerata roczna wynosi 12 zł., półroczna 6 zł., kwartalna 3 zł. —Cena jednego egzemplarza 1 zł.**

Drukarnia Przemysłowa w Krakowie, ul. Zielona 7. pod kier. T. Zakulskiego. — Nr. telefonu 510.